

LEEN LA RIVIÈRE

FINALE

*BIJBELSE VISIE
OP MUZIEK*

vijfde druk

CONTINENTAL SOUND - ROTTERDAM

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

La Rivière, Leen

Finale : bijbelse visie op muziek / Leen La Rivière ; [red. Rita Hulsman]. - Kampen : Kok Voorhoeve

Uitg. in samenw. met Continental Sound. - Oorspr. titel:

Bijbelse visie op muziek : finale. - Rotterdam :

Continental Sound ; Hoornaar: Gideon, 1986.

ISBN 90-297-1229-5

NUGI 632

Trefw.: muziek ; christelijke visie.

© 1994

Uitgave in samenwerking met Continental Sound - Rotterdam

Oorspronkelijke uitgave Rotterdam 1986 : Continental Sound

Redactie Rita Hulsman

Zetwerk Agnes de Bruin

Omslagontwerp Dik Hendriks

ISBN 90 297 1229 5

NUGI 632

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De geciteerde Bijbelgedeelten zijn met toestemming overgenomen uit de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap, 1951

INHOUD

Opdracht	4
Inleiding	5
Herdrukken	6
Woord vooraf - Prof.dr.J.P.Versteeg	7
Ouverture - Floyd McClung,Jr.	8
Introitus - Daniël Wayenberg	9
Intonatie - Nel Benschop	10
Opmaat - Elly & Rikkert Zuiderveld	11

OUDE TESTAMENT

1. Het lofoffer & de priesters	12
2. Volmaaktheid	14
3. De priesterkleding	16
4. De priesterwijding	18
5. Heilige zalfolie	20
6. Reukwerk	21
7. Vreemd vuur	23
8. Geen Kompromis	25
9. Alles heeft zijn tijd en plaats	27
10. Offeren	30
11. Vol van...	32
12. Aandelen	34
13. Dienstbaarheid	36
14. Toewijding	38
15. Plaatsvervangers	40
16. Volwassenheid	42
17. Geen zaak van macht of rebellie	44
18. Ruilhandel	46
19. Stedelingen	48
20. De hoogste rechtspraak	50
21. Zegen	52
22. Nattigheid	54
23. Voorschrift	55
24. Poortwachters	56
25. Kopstukken	58
26. Blauwdruk	59
27. Geef het niet op	61
28. Overtreffende trap	62
29. Nadere taakstelling	64
30. Ze profeteerden	67
31. Mocht de priesterdienst dit effect hebben	69
32. Tragiek	70
33. Vooraan	72

34. Revival time	73
35. Zij aan zij	74
36. Herstel	77
37. Inwijding	79
38. Zorg	80
39. Serieus	81
40. Bewegen	82
41. Profielschets van een feestganger	83
42. Daarom	84
43. Droog	85
44. Eden	86
45. Ontluistering	87
46. Voorbeeldig	89
47. Bandieten	91
48. Kop van jut	93
49. Spuugzat	95
50. Het statuut	96
51. Loutering	98

INTERLUDIUM 99

1. Gospelgeschiedenis	100
2. Veroordeeld tot schijnheiligheid?	102
3. Rock versus rock	104
4. Praise versus praise	106
5. Arrivéé	108

NIEUWE TESTAMENT

1. Het is ook nooit goed...	109
2. Talenten	110
3. Jezus zong	111
4. Betrokkenheid	113
5. Duidelijkheid	114
6. Cement	116
7. Alleen psalmen?	117
8. Bediening	118
9. Het 'hoe' en 'wat'	119
10. Dankbaarheid	120
11. Priesterschap: Final destination	121
12. Dorst	122

POSTLUDIUM 124

PRACTICUM 125

OPDRACHT

Graag wil ik dit boek opdragen aan iedereen die als christen bij de muziek betrokken is.

- Dit boek is voor mijn vrienden getuigenis van onze inzet.
- Voor alle medewerkers is het een document van vertrouwen.
- Voor alle muziekgroepen, muzikmakers is het een wegwijzer.
- Het is een 'opdracht' voor wie met muziek werkt.
- Een dankbetuiging voor de support van mijn vrouw Ria en mijn jongens Magiel, Willem en Gijs.
- Mijn grootste dank is aan de Heer, die mij op 12 1/2 jarige leeftijd riep en daarna mij regelmatig stuurde, bemoedigde, bestrafte, corrigeerde, inspireerde en mij vanachter de schapen vandaan haalde om vanaf 1969 baanbrekend werk te mogen verrichten voor al het evangelisatiewerk dat zich van wat voor stijl dan ook bedient.
- Dankzij de fantastische gebeds- en financiële ondersteuning van zo talloos velen was de uitvoering van een soort 'apostolische' roeping onmogelijk geweest.

INLEIDING

Vanaf het begin van de gospelmuziek (eind zestiger jaren) publiceerde ondergetekende artikelen en studies die voor vele 'gospelaars' tot steun en zegen mochten zijn. Jaren geleden werden die artikelen gebundeld in de pocket 'Kaf & Koren', die twee drukken beleefde.

Het trof me, dat men mij vanaf het begin van de tachtiger jaren op lezingen, preekbeurten, seminars en lessen opnieuw met haast dezelfde vragen konfronteerde, die mij zo'n vijftien jaar daarvoor ook gesteld waren. De generatie die opgroeide met 'Kaf & Koren' is eigenlijk volledig uit de gospel-scene verdwenen. Er is een nieuwe generatie, die met dezelfde vragen worstelt, maar tevens met nieuwe problemen op gospelgebied te maken heeft gekregen.

Het leek mij daarom verstandig om niet de oude artikelen te herdrukken, maar om nieuwe studies te publiceren. Voor een deel zijn deze vanaf juni 1983 als verkorte artikelen in Gospel Music Magazine verschenen en in ons huisnieuws 'Sjofar'. Er kwamen zeer positieve reacties op deze artikelen binnen, zodat mijn hoop is, dat deze nieuwe bundel voor velen tot zegen mag zijn in de praktijk van het zingen en musiceren tot Gods eer.

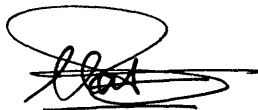
Deze artikelen zijn in de vorm gelaten zoals ze geschreven zijn, zodat ieder hoofdstuk een waarde op zichzelf heeft.

Het is zodoende mogelijk ieder hoofdstuk als bijbelstudie te gebruiken voor de jeugdgroep of muziekgroep. Ook kan men het ter overdenking voorlezen op repetities of gebruiken als aanleiding tot kringgesprekken over motivatie en doel of als dagsluiting. De bedoeling van dit boek is dat men ermee gaat werken binnen en buiten de muziek en dat het niet in de boekenkast verdwijnt.

Vanuit verschillende invalshoeken tracht dit boek dan ook antwoord te geven op de vraag, wat 'music-ministry' is, of in gewoon Nederlands: wat is een 'bediening' in muziek; hoe gebruikt God muziek.

Dit boek is geschreven voor diegenen, die overal optreden: concerten, als gast in diensten, etc. Maar niet alleen voor hen. Men leze daar waar 'gospelaar staat': Zangleider of muzikaal leider. Alles wat in dit boek geschreven staat is volledig waar voor degenen die zich met liturgie, de samenkomst bezighouden.

Mijn hoop is, dat het boek richting zal geven aan het persoonlijk leven van velen en een wegwijzer mag zijn in gossPELLAND.

Bij de TWEEDE DRUK

Verrassend groot was het respons! Bemoedigend dat al zo snel een tweede druk kan verschijnen
. voorjaar 1987, Leen La Rivière

Bij de DERDE DRUK

Muziek blijkt velen aan te spreken. Finale blijkt voor velen een reden tot discussie, overweging, bezinning en motivatie te zijn. Ik ben blij met deze herdruk.
najaar 1988, Leen La Rivière

Bij de VIERDE DRUK

Na de laatste druk liep alles wat langzamer. Iedereen had dit boekje wel gelezen, zo leek het.

Maar, er is een nieuwe generatie opgestaan! Er komen weer vele vragen binnen: hoe ga je met muziek om, wat is een Bijbelse grondslag, etc. Voor deze nieuwe generatie volgt een herziene druk. Het is zeer aan te bevelen om de INTERLUDIUM hoofdstukken te lezen (blz.100 - 108).

Nadrukkelijk wil ik stellen, dat dit boek bedoeld is en blijft voor interne bezinning. Iedereen, die gospelmuziek, chr.koormuziek, e.d. beoefent of ernaar luistert, zal iets fundamenteels aan dit boek hebben.

Is er dan geen ruimte voor christenen, die actief willen zijn op de 'gewone' podia, in de orkesten en seculiere bands?

Natuurlijk.! Dit boek zal ook voor hen een motivatie zijn. Of we nu gospel doen of seculiere pop, maakt uiteindelijk niets uit. Waar het op aankomt, is ons hart: 'doe alles als voor de Here'.
voorjaar 1994, Leen La Rivière

Bij de VIJFDE DRUK, DIGITALE EDITIE

Wil je vanuit een christelijk gezichtspunt muziek maken, dan is dit boek nog steeds een bijzonder goede voorbereiding voor je 'Levitische dienst'.

Dit boek is verder uitgebreid met een PRACTICUM, blz.125-138, zodat de lezer ook een aantal praktische handreikingen heeft om gelijk aan de slag te gaan.

Zomer 2011, Leen La Rivière

WOORD VOORAF door Prof.dr.J.P.Versteeg, voormalig voorzitter E.A.

In Ps.22:4 wordt God aangeduid als 'de Heilige die troont op de lofzangen van Israël'. Daar wordt niets minder mee gezegd dan dat de lofzangen van Israël de grond vormen die de troon van God dragen. Dat lijkt een weinig solide basis voor de troon van God. We kunnen het begrijpen, dat op andere plaatsen gezegd wordt, dat God troont op de cherubs (Ps.80:2; 99:1). De cherubs zijn heilige engelen. Op hen kan God aan. Op hen kan God zijn troon baseren. Maar kunnen ook lofzangen dienen als basis voor de troon van God? Licht er niet een onoverbrugbare kloof tussen de vleugels van de engelen als basis voor de troon van God en de lofzangen van mensen?

Toch is het karakteristiek voor de God van de Bijbel, dat Hij troont op de lofzangen van de zijnen. Wat geen aardse heerser zou doen, doet God. Terwijl andere heersers hun troon vestigen op geweld, vestigt God zijn troon op de lofzangen. In het oog van God houden lofzangen het blijkbaar langer uit dan het meest indrukwekkende wapengeweld. Wij denken dat een lied verklinkt. God kiest liederen uit als de hechte basis voor zijn troon.

Als God zoveel aan lofzangen gelegen is, doen wij er goed aan serieus aandacht aan die lofzangen te geven. Daarbij gaat het er niet om, dat we de meest ideale omstandigheden voor het zingen van onze liederen zoeken. Op de achtergrond van Ps.22 staan alles behalve ideale omstandigheden. De Psalm begint met de woorden die Jezus aan het kruis ten volle vervuld heeft: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?" We kunnen – en mogen – ook zingen met een brok in onze keel en met een schreeuw in ons hart. Het gaat erom, dat ons zingen echt is. Die echtheid vinden we overigens niet in onszelf. Echtheid is niet zonder meer te identificeren met authenticiteit, hoe belangrijk die ook is. Echt is wat opkomt uit de waarheid van de openbaring van God in zijn Woord. Bij ons zingen moeten we niet alleen de tekst en de muziek voor ons hebben, maar ook de Bijbel.

Daarbij wil dit boek helpen. Het wil door de verbinding te leggen tussen ons zingen en de Bijbel ons de klankbodem voor ons zingen wijzen. Zo mag ons zingen zelf ook – letterlijk – de klank-bodem voor de troon van God worden. Dat is een machtige gedachte waar we, ook in ons zingen, stil van kunnen worden: Dat God Zich in zijn heerlijkheid op onze lofzangen wil baseren. Daar mogen we best met behulp van dit boek dat een werkelijk Bijbelstudieboek is moeite voor doen. Liefst iedere dag, bij stukjes en beetjes.

OUVERTURE door Floyd McClung, Jr.

God schiep de mens om muziek te maken. We kunnen deze creatieve gave voor de duivel gebruiken, voor ons ego, maar ook voor God. Dit boek van Leen La Rivière geeft ons klinkende bijbelse instructie hoe we muziek kunnen maken, die God grootmaakt en degenen, die het horen, sticht.

Hoewel er een grote verscheidenheid is aan muzikale bedieningen en gaven, lopende van rock-muziek tot kerk-koren, moet het allemaal op zo'n wijze geschieden, dat het motief, de tekst, de melodie, de presentatie, de bediening, effect hebben op degenen die luisteren. God moet met dit alles blij kunnen zijn.

Ik ben er zeer verheugd over, dat er een boek geschreven is, dat het Bijbels fundament legt, voor wat het betekent om priesters van God te zijn in het muzikale leven. Wat je roeping ook moge zijn, wat je stijl ook is, ik moedig je aan dit boek te lezen en het zorgvuldig te bestuderen. Je hebt de verantwoording tegenover God om de bijbelse principes te kennen, hoe je talenten zodanig te ontwikkelen, dat ze maximaal tot God's glorie zullen zijn en zo een maximale zegen voor degenen die naar je luisteren.

Leen La Rivière is één van de meest gekwalificeerde mensen, die ik ken, om zo'n boek te schrijven. Hij heeft een zeer breed ingestelde smaak voor muziek en een weldoordacht perspectief om alles te bemoedigen, van rock-musici tot klassieke pianisten. Dit is allemaal voor Leen gebaseerd in een diepe wens God te dienen en het Lichaam van Christus te ondersteunen.

Hij en zijn vrouw Ria zijn geweldige vrienden voor mijn vrouw Sally en mijzelf. Naast dat ze de gemeenten willen dienen en betrouwbare vrienden zijn, leven ze uit, wat ze onderwijzen.

Ik kan hen en het boek dat Leen schreef alleen maar van harte aanbevelen.

INTROITUS door Daniël Wayenberg.

Vergelijkingen tussen het Oude en het Nieuwe Testament, met name zij, die het leven van de Christenen aangaan, zijn altijd hoogst interessant! Zo is het zeer goed om weer eens bepaald te worden bij het feit dat we, hoewel niet onder de wet van Mozes levende, we deze wet wel terdege moeten leren kennen. Immers de wet bevat een schaduw van de toekomstige dingen (Hebr. 10:1) en leert ons een aantal zaken aangaande onze Heer Jezus Christus. Hij is zowel Hogepriester als slachtoffer, en we zullen toch beter leren begrijpen wat dit betekent als we niet alleen de brieven, de Evangeliën en enkele Psalmen, maar ook het Oude Testament zorgvuldig bestuderen. Een groot aantal zeer belangrijke onderwerpen in het Nieuwe Testament worden als het ware belicht door studie van het Oude. Jezus zelf gebruikte veelvuldig de teksten uit het Oude Testament in zijn leer. Ook zullen we de profeten moeten onderzoeken. Hierin vinden we, naast de voorspellingen over de toekomst van de mensheid en van de Schepping, de verschijning van onze Heer Jezus aangekondigd. We mogen de geschiedenis van het ontstaan van de mens, de geschiedenis van Gods volk Israël en de poëtische boeken niet terzijde leggen. Met andere woorden: we moeten de hele Bijbel lezen! Wij hebben van onze God en Vader een groot aantal gaven gekregen, (als we daar even bij stilstaan, ontdekken we waarschijnlijk wel: een ontelbaar aantal gaven). Het bewijs van Zijn oneindige Liefde is de onuitsprekelijk grote gave: Zijn eigen Zoon. Hoe weten we dit? Door een andere, onmisbare gave: het Woord van God. Is de Bijbel geen bevestiging van de zorg waarmede God Zijn schepselen, de mensen, omringt? Vinden we in de historische beschrijvingen uit het Oude Testament en de oordelen over de zonde en de zondaar geen liefdevolle waarschuwingen? (I Cor. 10:1—6). Daarom is het een voortreffelijk idee van Leen la Rivière om de vergelijkingen tussen de Levitische priesterdienst en ons leven als Christenen en Christen-Musici in de volgende hoofdstukken aan ons voor te leggen. Naast de vele dingen die we uit dit boek zullen leren, is mijn verwachting dat Leen's werk ons zal aanmoedigen om de Bijbel met vasthoudendheid te lezen, te bestuderen en te onderzoeken. God heeft ons Zijn Woord gegeven en wij hebben de vrijheid om deze onmetelijke schat te openen telkens wanneer we dit willen. Ik geloof persoonlijk dat onze verhouding tot onze Hemelse Vader verder gaat dan: "we moeten". Het is namelijk: "we mogen". Laat ons dan niet schromen om Zijn Woord te openen en, zoals dit Woord ons leert: toetreden met een waarachtig hart en laten we toenemen in de kennis van Hem, die voor ons slachtoffer en Hogepriester is geworden: de Zoon van God: Jezus Christus.

INTONATIE door Nel Benschop.

Eigenlijk ben ik niet de aangewezen persoon om een voorwoord te schrijven voor wát voor dagboek dan ook; en zeker niet voor een dagboek dat bestemd is voor gospelgroepen. Ik kan de (hedendaagse) gospelmuziek zelden en de (meestal Engelse of Amerikaanse) gospels niet vaak waarderen. Ik houd in ieder geval niet van het genre, waarin een paar regels (of zelfs: woorden) eindeloos herhaald worden. De psalmen, en de liederen van Asaf gaven heel wat meer variatie te zien. Bovendien schreven échte dichters die liederen en niet mensen, die soms nauwelijks hun eigen taal goed beheersen, laat staan een vreemde (wat Nederlandse groepen betreft meestal Engelse) taal.

Als ik denk aan de mooie kleding voor de Levitische priesters en ik vergelijk die met het 'zooitje ongeregeld', dat je soms ik kerken of op podiums ziet optreden, dan voel ik alleen maar ergernis; hoezeer ik het ook met je eens ben dat de gesteldheid van ons innerlijk het belangrijkste moet zijn.

Voor God is niets te goed, te mooi, vind ik - ook wat het uiterlijk betreft. De teksten in dit boek zijn goed en interessant en ik hoop, dat veel (muziekmakende) jongeren er iets aan zullen hebben. 't Lijkt me beter voor groepsgebruik dan voor persoonlijk gebruik.

OPMAAT door Elly & Rikkert Zuiderveld

Voor iedereen die oprecht God wil dienen, is het van het grootste belang zich te bekwamen, zowel in geestelijk als praktisch opzicht. Onze dienst aan Hem wordt pas zinvol wanneer we het geestelijke aspekt de eerste plaats geven, omdat we niet zozeer overbrengen wat we doen, als wel wie we zijn.

Vandaar onze aanbeveling om dit boek met een open hart te lezen, zodat God ons kan vormen. Het bevat goed studiemateriaal over de priester-functie van zangers en musici, een door de eeuwen heen verwaarloosd aspekt van christelijke muziek. God wijst ons nu opnieuw op deze waarheden uit zijn Woord, die onmisbaar zijn voor het bouwen van de (geestelijke) tempel.

Op naar de voltooiing van dat gebouw, de vervulling van Gods beloften!

HET LOFOFFER & DE PRIESTERS

In het Oude Testament zien we dat er tijdens de uittocht, de Exodus (dat is de bijzondere terzijdestelling van Israel ten aanzien van alle andere volken, waardoor Jahweh als God van Verlossing werd geopenbaard) een groep mensen apart wordt gezet om God te dienen: Aäron en zijn zonen als priesters voor de offerdiensten. Maar niet alleen zij. Alle eerstelingen werden voor God afgezonderd, dat zou voor alle Israëlieten gelden, maar God bepaalt dat in plaats van alle eerstgeborenen de LEVIETEN Hem gewijd moeten worden. Deze Levieten deden alle hulptaken, alle priesterfuncties, de offerdiensten. In de loop van de tijd zie je de taak van de Levieten aan omvang en inhoud winnen (hoewel de Levieten nooit de bloedsprenging deden in het heilige der heiligen). Op zeker moment wordt aan het offeren van dieren het loffer toegevoegd. En zodra de tabernakel vaste voet in Jeruzalem krijgt onder David, en na de tempelvoltooiing onder Salomo, krijgt dat loffer een hele bijzondere taak. Voortdurend wordt er gezongen en gemusiceerd tot Gods eer.

- (1)
Hebr. 9:12,25,28
Hebr. 4:14
Hebr. 5:9
Hebr. 7:27
Hebr. 10:1-12
Ef. 5:2

De komst en het offer van Jezus hebben alle offers en offerdiensten voltooid (1). Geldt deze vervulling ook voor het loffer? Was de komst van Jezus ook om ons hedendaagse loffer, alle gospelmuziek te laten verstillen tot zuiver mediterende aanbidding? Intuïtief zeggen wij al heel snel dat een christen behoort te zingen. Maar is er Bijbels bewijs dat het vierende, feestende, lofzingerende element Nieuw Testamentisch is?

- (2)
Ef. 1:5,14
Hebr. 2:5
- (3)
Hebr. 13:15

De gospelmuziek is in wezen muziek over God tot eer van God, immers Hij bestemde ons, dus ook onze voortbrengselen tot 'Lof van Zijn heerlijkheid' (2). Gospelmuziek is dan in zekere zin de Nieuw Testamentische vorm van het Oud Testamentische loffer "*Laten wij dan door Hem Gode voortdurend een loffer brengen, namelijk de vrucht onzer lippen, die zijn naam belijden*" (3). De vraag moet dan onmiddellijk gesteld worden wat die Oud Testamentische achtergrond is en in hoeverre zij bepalend is voor de gelovigen van het Nieuwe Testament. Al studerend op voorbeelden en parallellen in het Nieuwe Testament en Oude Testament komen er zeer kenmerkende zaken naar voren.

- (4)
1 Petr. 2:5
Ex. 19:6

In het Nieuwe Testament blijkt het loffer (dat een MUZIKAAL gebeuren is) een opdracht te zijn voor alle gelovigen, omdat ook de priesterdienst (4) een opdracht is geworden voor alle gelovigen. Dit blijkt trouwens al bij de openbaring van God op de Sinai waar God tot Mozes zegt dat het Zijn bedoeling was dat heel het volk een 'koninkrijk van priesters zou zijn, een heilige natie'. Het loffer, dat ingesteld werd in het Oude Testament blijkt bovendien

NOTITIES

(5)

1 Cor. 14:26

1 Cor. 14:15

Ef. 5:19

Ef. 5:4

Op. 15:3

zo lezen we in Openbaring) voort te blijven gaan tot het einde der tijden, tot voor de troon van God; in die nieuwe hemel en aarde en in het nieuwe Jeruzalem zullen geen verdriet en tranen meer zijn. Maar ook niet onze menselijke babbels, alleen nog maar een geweldige lofprijzing van het grootste koor, ooit samengesteld. In het Nieuwe Jeruzalem zullen we er allemaal aan deelnemen; maar ook de Gemeente, hier en nu op aarde neemt deel aan zang en muziek (5). In het Oude Testament was het lofoffer slechts een zaak van een geselecteerde groep Levitische priesters. Al deze priesters konden pas hun taak vervullen, indien ze voldeden aan de eisen en regels, die God daarvoor had gesteld.

Uit het Nieuwe Testament blijkt dat God nog steeds ons lofoffer wil en daarom zullen we zeker moeten onderzoeken, wat daaraan ten grondslag lag in het Oude Testament en wat dat ons als Nieuw Testamentische Levieten te zeggen heeft.

Willen we straks voor Zijn aangezicht ons gospel-offer zijn uiteindelijke bestemming kunnen geven, dan zullen we serieus Zijn woorden moeten onderzoeken, hoe en waarom dit moet gebeuren, anders zijn we niet verder als 'het najagen van wind', maar 'the answer is not blowing in the wind'.

VOLMAAKTHEID

De Levitische priesters moesten aan een aantal eisen voldoen, voordat ze goedgekeurd werden om dienst te doen voor de Heer. De allereerste eis, waarmee deze priesters te maken kregen was lichamelijke volmaaktheid. Lees eens het volgende bijbelgedeelte. *"En de Here sprak tot Mozes aldus: Spreek tot Aäron: Wie van uw nakomelingen in latere geslachten een lichaamsgebrek heeft, zal niet naderen om de spijze van zijn God te offeren, want niemand die een lichaamsgebrek heeft, zal naderen: een blinde of een verlamde of iemand met mismaakt gelaat of met te lange leden, of iemand die een breuk aan been of arm heeft, of een bultenaar of een uitgeteerde, of iemand, die een vlek op zijn oog heeft, of die uitslag of huidziekte heeft, of die geschonden is aan de geslachtsdelen. Geen nakomeling van de priester Aäron, die een lichaamsgebrek heeft, zal naderen om de vuuroffers des Heren te brengen; hij heeft een lichaamsgebrek, met de spijze van zijn God zal hij niet naderen om te offeren"* (1).

(1)
Lev. 21:16-21

Je ziet dat niemand die lichamenlijk niet volmaakt was mocht offeren. Deze eisen blijken nauwgezet nageleefd te zijn. Het moeten dus mooie, gave mensen geweest zijn, een lust voor het oog. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de passage, dat de paleis- en tempeldienst eeuwen later bij Salomo een indrukwekkend gebeuren was. Maar in dit stukje van Leviticus ligt het begin. Onvolmaakte mensen deden niet mee, niet aan de offers en dus ook niet aan de loffers. Wat doe je daar nu mee anno domini 1985, want laten we eerlijk zijn, op de diverse gospel-concerten zie je wel eens wat vreemde vogels 'gospelen'. Er zijn broeders en zusters, die graag die vreemde vogels in een zeer statig keurslijf zouden willen persen, want dat zou 'Gode welgevalliger' zijn. Ten onrechte beroept men zich dan op het stukje van Leviticus. Waren namelijk in het Oude Testament alle eisen, regels en wetten dingen die het uiterlijk, de buitenkant betroffen; in het Nieuwe Testament betreft het juist de binnenkant van ons leven, namelijk ons hart. Niet ons volmaakte uiterlijk, niet de perfecte show of het perfecte programma maakt ons loffers 'Gode welgevallig'. Dat hangt alleen maar af van onze innerlijke volmaaktheid.

(2)
Overall waar dit woord staat leze men ook zang. Gospelmuziek is een verzamelbegrip

Zo krijgt men de paradox, dat als onze gospelmuziek (2) naar menselijke maatstaven volmaakt zou zijn en onze innerlijke gesteldheid onvolmaakt, het juist een gruwel voor God is.

(3)
Hebr. 7:11,19
Col. 1:28
Ef. 1:23
Math. 5:48
1 Joh. 4:12,13,18

Hoe wordt ons innerlijk volmaakt? Want dan alleen kunnen we dienst doen voor het aangezicht van God met onze loffers (3). Uit deze gedeelten blijkt dat in en door Jezus die innerlijke volmaaktheid ontstaat. Wij moeten dus een ander denken, een ander

hart krijgen; Jezus moet in ons leven. Wil ons gospelen een Bijbels loffer zijn en geen klinkend cymbaal, dan is de eis die de Bijbel ons stelt een wedergeboorte, een nieuwe mens worden.

Op zekere dag hadden een paar priesters verkeerd vuur als offer voor God, dat kostte hun leven (een uiterlijk foutje). Hoe zou God tegen het halfslachtige van zovele gospelgroepen en koren aankijken? Omdat deze zonder de ervaring van wedergeboorte, zonder Bijbelse motivatie lofferen? Enige tijd geleden hoorde ik een gospelconcertbezoeker tegen een kennis zeggen na afloop van een concert: "Ik heb Jezus horen zingen". Daar was dus werkelijk aanwezig wat de bedoeling is, namelijk dat ons loffer de mensen Jezus laat ontmoeten. Zonder een persoonlijke toewijding (als de priesters), zonder persoonlijke bekering is dat onmogelijk.

Heeft u opgemerkt dat nu uiterlijkheden secundair zijn? Dus dat het veld van stijlen, acts en kleding open ligt, mits de innerlijke vereisten in orde zijn?

DE PRIESTERKLEDING

(1)
Ex. 28, Ex. 39

(2)
Ex. 28:2

(3)
Ex. 28:40
Ex. 39:1

(4)
Ex. 39:23

(5)
Rom. 12:1

(6)
2 Petr. 3:11

(7)
1 Petr. 3:2

(8)
Math. 16:19
(9)
Math. 27:59
Marc. 15:46

(10)
Joh. 13:4
(11)
Ef. 3:10
(12)
Jes. 1:18

(13)
Joh. 19:2
(14)
Openb. 19:13

(15)
o.a. 2 Cor. 5:18,19
(16)
1 Petr. 1:7
(17)
Openb. 3:18

Dat de priesters een zeer aparte groep waren, bleek ook uit hun kleding (1). We lezen hoe die kleren samengesteld waren en dat het heilige klederen waren, een prachtig sieraad (2). We lezen over speciale gordels, purper en scharlaken (3). We lezen verder over die ambtsklederen dat de Hogepriester nog extra kledingstukken had, onder andere een gouden efod, borstschild en een opperkleed als een pantser (4).

Wat betekent dit allemaal voor de muzikale priesters van nu? Moeten we ook bijzondere uniformen gaan aantrekken of hebben deze in het Oude Testament een diepere betekenis? Want als men tegenwoordig 'heilige kleding' zou aantrekken zou dat de dragers ervan niet heilig maken. Immers, we moeten onze lichamen stellen tot een heilig offer (5). Heiliging zit van binnen, niet in onze kleding. Petrus spreekt in dit verband over een 'heilige wandel' (6).

De kleding van de priesters was een prachtig sieraad, dat wordt nader uitgelegd door Petrus die ons voorhoudt, dat ons sieraad niet uitwendig is (sieraden, gewaden en dergelijke), maar dat het gaat om onze innerlijke mens, ons hart. Dat moet een kostbaar sieraad zijn in het oog van God (7). De gordel van de priesters wijst op binden en ontbinden en symboliseert geestelijke macht: wat men bindt, zal gebonden zijn en wat men ontbindt, zal ontbonden zijn. Dit zijn de krachten van het Koninkrijk (8). Het linnen doet sterk denken aan het linnen grafkleed waarin Jezus werd begraven, (9) en dan wijst het op offer, het begraven van de oude mens, opoffering. Linnen doet ook denken aan de voetwassing, waar Jezus een linnen doek nam (10) om de voeten af te drogen, zo werd Hij daar ons voorbeeld van dienstbaarheid, de minste zijn, de gestalte van een dienstknecht. De veelkleurigheid van de priesterkleding wijst op de veelkleurige wijsheid van God (11) die door de gemeente aan de machten geopenbaard moet worden. Geen eenhapscrackers, maar pluriformiteit in het geestelijk funktioneren. De scharlaken kleur wijst op onze zonden (12) die wit worden als sneeuw, dankzij het bloed van Christus, dat reinigt. Blauwpurper en roodpurper waren de koningskleuren. Zeer toepasselijk kreeg Jezus door de soldaten als spot een koningsmantel om van deze kleuren (13) Als Jezus als Rechter verschijnt in Openbaring, draagt Hij het kleed, met de kleur van bloed (14): het echte Koningskleed. Deze koninklijke kleuren wijzen op spot, smaad, hoon, opoffering, lijden waartoe wij als priesters bereid moeten zijn. Deze ambtsklederen wijzen op het ambt der verzoening, dat nu een taak is van alle gelovigen en niet een opdracht van een handvol Oud Testamentische priesters (15). Het goud duidt op de echtheid van ons geloof, dat kostbaarder is dan goud (16) Ook wijst het op loutering (17): Alle lauwheid uit jezelf wegdoen! Het goud wijst ook naar onze uiteindelijke bestem-

NOTITIES

- (18)
Openb.21:18
(19)
Ef.6:11-17
(20)
Openb.3:4,5

ming: het hemels Jeruzalem, de gouden stad (18) waarin alleen de reinen (de ware gelovigen) zullen zijn. Het borstschild en het op-perkleed als een pantser verwijzen duidelijk naar de geestelijke wapenrusting (19) waardoor wij veilig, beschut zijn, maar ook weerbaar en strijdbaar. Geestelijke wapenen voor een geestelijke strijd. Deze schitterende Oud-Testamentische priesterkleding wordt vervangen door het nieuwe kleet, 'Wie overwint (namelijk je bekeren, je reinigen) zal met Christus in witte klederen wandelen (20).

- (21)
Math.26:65
(22)
Openb.3:4

Het diepe verschil en de geestelijke toepassing als hierboven uitgelegd, komen dramatisch aan het licht in de konfrontatie van de schijnbare vrije laatste hogepriester van het Oude Testament Kajafas met de schijnbare niet-vrije, de gevangen genomen Nieuw Testamentische hogepriester Jezus, waar aan het slot van de zitting Kajafas zijn priesterkleding scheurde (21). Ook hierin wordt de verschuiving van uiterlijk vertoon naar innerlijke bekering, redding, door Jezus Christus wel heel duidelijk gemanifesteerd. Wie Jezus werkelijk navolgt zal met Hem in nieuwe klederen wandelen, (22) dat zullen wij als muzikale priesters moeten vertonen: de 'Imitatio Christi'.

HOOFDSTUK 4 NOTITIES

DE PRIESTERWIJDING

(1)
Ex.30:30

"Aäron en zijn zonen zult gij zalven en heiligen om voor mij het priesterambt te bekleden" (1).

(2)
Ex.29:1-35

Priester werd je niet zomaar. Dat was een hele procedure. In deze tekst wordt in het kort de hele gang van zaken vastgelegd: zalven en heiligen. Daarna kon men pas het priesterambt bekleden. Er wordt duidelijk opgesomd wat bij deze priesterwijding nodig is en waartoe dit alles gebruikt moet worden (2). *"Dit nu is wat gij hun doen zult om hen te heiligen om voor Mij het priesterambt te bekleden"* (3). Dieren en ongezuurd brood moesten gebracht worden tot een zondoffer (4), vuuroffer (5), beweegoffer (6). De priesters moesten zich met water wassen (7), heilige kleding aandoen (8), ze werden met zalfolie gezalfd (9) en omgord (10). Zeven dagen zal dit wijdings- en heiligingsfeest duren. Opmerkelijk is dat de priesters ook zullen eten bij de ingang van de tent van samenkomst van de dingen (offers) waarmee verzoening werd gedaan (heiligingsoffers), maar een onbevoegde niet (11). Dit priesterambt werd zo een altoosdurende inzetting (12).

(3)
Ex.29:1

(4)
Ex.29:14

(5)
Ex.29:18

(6)
Ex.29:24

(7)
Ex.29:4

(8)
Ex.29:5

(9)
Ex.29:7

(10)
Ex.29:9

(11)
Ex.29:30,35

(12)
Ex.29:39

Het was een heel ritueel, voordat men klaar, toebered was. Zeer gemakzuchtig gaan tegenwoordig allerlei 'gospelaars' en 'positivo's' te werk. Wel heel snel denkt men dat men zich wel eens op het terrein van het lofoffer en priesterambt kan begeven. De Bijbel spreekt duidelijk van zalven en heiligen. Dat proces moet ook nu nog gebeuren om als priester te kunnen optreden. Zijn wij gewassen? Zijn wij rein? Lees dit eens: *"Laten wij toetreden met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid van het geloof, met een hart dat door besprenging gezuiverd is met zuiver water."* (13). Herken je jezelf hierin? Indien niet, dan ben je nog niet voor het priesterambt klaar. Heb je het priesterkleed aan? (14) Ben je gezalfd, ben je onder zalving van de Heilige Geest? (15) Als je dit niet positief kunt beantwoorden, zul je moeten zorgen dat je aan die zalving deel hebt, anders speel je met vreemd vuur. (16)

(13)
Hebr. 10:22

(14)
Zie Hfst.3,dit boek

(15)
Zie Hfst.5,dit boek

(16)
Zie Hfst.10,dit boek

Zeven dagen duurde de hele inwijding. Een getal dat duidt op de volheid van God, een getal dat aanreikt dat God alles volledig wil en zeker onze toewijding. Hij wil ook onze volledige inzet.

In zeven dagen werd deze wereld geschapen, het duidt op volledige opleiding tot priester. Dit staat tegenover de zeven oordelen (bazuinen, zegels) uit Openbaring. In zeven aeonen (17) zal dit gehele menselijk geslacht tot de volheid van de nieuwe hemel en aarde gebracht worden.

(17)
tijdperken

Al deze inwijdingsceremoniën spelen zich voor een deel af bij de in-

NOTITIES

gang van de tent der samenkomst. Voor iedereen zichtbaar. De priesters die gewijd werden, waren door de mensen gekend. Kan dat ook van onze inwijding gezegd worden? Kunnen mensen getuigen dat je aan een Bijbels proces van loutering en (toe)wijding onderworpen bent? Te snel willen wij al priesterdienst doen in de muziek. Toen moesten er eerst zeven dagen wijding voorbij zijn. Zijn onze zeven dagen al voorbij?

Mooi is dat de priesters tijdens de wijding al mochten eten van de heiligingsoffers van verzoening. Ze hadden deel aan die verzoening. Nu is dat de Heer Jezus Christus, maar hebben wij (zeker als muzikanten) echt deel aan Hem? Deel aan zijn lijden, bloed van vergeving, persoonlijke verlossing?

Lichtzinnig moest je niet zijn als je priester wilde wezen. Het was een 'long-term-commitment', je werd priester voor het leven en eerst op rijpere leeftijd (18). Te gemakkelijk stappen wij in de muzikale priesterdienst "we doen het wel even", zonder de consequenties te beseffen. Bij de samenstelling van het jaarboek "Gospel-Informatie-Boek" zijn we ieder jaar verbaasd te zien dat er zoveel groepen na 1 à 2 jaar weer opgeheven worden.

Je in te zetten voor het lofoffer is een goede zaak, maar begin dan wel bij het begin: bij zalving en persoonlijke heiliging. Er zijn geen short-cuts naar de hemel.

(18)
Num. 4:3

(1)
Ex.30:22-33

(2)
Ex.30:33

(3)
Ps.89:21

(4)
1 Sam.16:12,13
2 Kon.11:12

(5)
Jesaja 61:1

(6)
Luc.4:14-21

(7)
De Geest des
Heren is de
Heilige Geest
Jes.11:1,2

(8)
Handel.10:38

(9)
2 Cor.1:21
1 Joh.2:20,27

(10)
Handel.8:18-23

(11)
Handel.13:6-10

HEILIGE ZALFOLIE

In Exodus (1) wordt een heel essentieel onderdeel van alle priesterdienst, kleding en benodigdheden duidelijk genoemd: de heilige zalfolie. Dit zorgvuldig bereide mengsel werd gebruikt om de tent der samenkomst, de ark, de tafel, de kandelaars, de altaren, het wasvat te heiligen, maar ook de priesters en hun kleding. Verder mocht niets met die olie gezalfd worden. *"Degene die zo iets zal be-reiden en het op een onbevoegde laat komen zal gedood worden"*.

(2). Dit laatste vers zet alles op scherp, het kan je de kop kosten. Als iemand geen priester was, kon hij niet gezalfd worden, maakte je je daaraan toch schuldig, dan was het uitzicht onplezierig.

Tegenwoordig wordt die zalfolie niet meer gemaakt, dus kan niemand zich daaraan vergrijpen, hier kan men een zucht van verlichting slaken. Maar is dat zo?

Deze heilige olie werd later gebruikt om koningen mee te zalven (3). Ze kregen daardoor hun bijzondere autoriteit *"Want van die dag af greep de Geest des Heren David aan"* (4).

De achtergrond van die autoriteit wordt opeens duidelijk in Jesaja: *"De Geest des Heren is op mij, omdat de Here mij gezalfd heeft; Hij heeft mij gezonden om een blijde boodschap te brengen"* (5). Deze tekst past Jezus in de synagoge te Nazareth op zichzelf toe (6). Hier wordt duidelijk dat die Oud Testamentische zalving (7) de Nieuw Testamentische betekenis van de kracht van de Heilige Geest krijgt (8). Als wij deel hebben aan dé Gezalfde (dat is Jezus), zal God ons bevestigen door die zalving die ook op ons komt (9). De zalving die wij nu dus moeten hebben is die van de Heilige Geest. Zonder die autoriteit zijn we niet klaar voor onze priester-taak. We kunnen zalving evenwel niet zomaar krijgen of verdienen, zie maar eens wat gebeurde met Simon de tovenaar(10) en een valse profeet Bar-Jezus(11). Ons innerlijk moet bereid zijn, heilig; we moeten ons heiligen als priester, dan zijn we bereid en bevoegd voor deze heilige olie. Door de volheid van de Heilige Geest hebben we pas de autoriteit die het priesterambt maakt tot wat het is. Mogen de lofoffers gebracht worden door mensen met deze zalving, mogen de krachten van de toekomstige eeuw opnieuw openbaar worden door dit nieuwe priesterschap.

REUKWERK

- (1)
Ex.30:1
(2)
Ex.30
(3)
Ex.30:6
(4)
Ex.30:8
(5)
Ex.30:9
(6)
Ex.30:10
(7)
Lev.16
(8)
Ex.16:12,13

De Levitische priesters hadden te maken met reukwerk *"Gij zult een altaar, een offerplaats voor reukwerk, maken"* (1).

De daarop volgende verzen (2) beschrijven hoe dit altaar gemaakt moet worden. De plek waar dit bijzondere altaar geplaatst moest worden, was voor het verzoendeksel van de ark (de plek waar God met de mensen samenkomt) (3). Iedere dag moest er reukwerk geofferd worden, *"bestendig voor uw geslachten"* (4). Op dit altaar mochten geen vreemd reukwerk of andere offers gebracht worden (5). Naast het brengen van bijzonder reukwerk moest de hogepriester eenmaal per jaar met het bloed van het zondoffer verzoening doen op de hoornen van dit altaar: (6), namelijk op de Grote Verzoendag (7). Het reukwerk had op die Grote Verzoendag nog een functie: *"De hogepriester zal zijn handen vullen met fijngestoten welriekend reukwerk en dat alles brengen binnen het voorhangsel. Dan zal hij het reukwerk op het vuur leggen voor het aangezicht des Heren, zodat de wolk van het reukwerk het verzoendeksel dat op de getuigenis ligt, bedekt, opdat hij niet sterve"*. (8)

- (9)
Ex. 30:34-38

Het reukwerk dat op dit altaar verbrand werd, was iets heel bijzonders: Het moest aan eisen voldoen. Samenstelling en bereiding: gelijke delen van druipende hars, onyx en galbanum, welriekende stoffen en reine wierook en dit zorgvuldig bereiden: gezouten, zuiver, heilig (9). Iets ervan moest uiterst fijn gewreven worden en dat moest op het reukofferaltaar gebracht worden. In dit alles zit een diepe betekenis waar we in onze hedendaagse muzikale dienst iets aan hebben.

- (10)
2 Cor. 2:14-17

Het trof mij dat in de Corinthebrief gesproken wordt over de *"reuk van de kennis van Christus die door ons verspreid wordt"* (10). Hier wordt duidelijk gemaakt dat het voortbrengen van een welriekende reuk geen ceremonie meer is van stoffen die ontstoken worden, maar dat deze welriekende reuk nu is het persoonlijk kennen van Jezus Christus en de mate waarin je Hem persoonlijk uitstraalt. Ditzelfde bijbelgedeelte spreekt erover dat wij een geur van Christus moeten zijn. Bij wijze van spreken: *"We moeten naar Hem ruiken"*. Dit getuigen heeft niets te maken met persoonlijke interessen, voordeel, winst, maar met zuivere bedoelingen (11). Het reukwerk (Oude Testament) moest zuiver zijn.

- (11)
2 Cor. 2:17b

- (12)
Ef. 5:12

Een ander vers in het Nieuwe Testament dat iets naders zegt over een welriekende reuk vind je in de Efezebrief (12). Daarin wordt gesteld dat, zoals Jezus heeft liefgehad, gehandeld en gewandeld, wij ook moeten zijn. Dát is een welriekende reuk.

Openbaring stelt het heel duidelijk: de 24 oudsten voor de troon

NOTITIES

(13)

Openb. 5:8

van God hebben daar schalen reukwerk, *"dat zijn de gebeden der heiligen"*(13). Wie zijn die heiligen? Dat zijn al diegenen die zich geheel aan God hebben gegeven. Ze zijn heilig, apart gezet. De ware gelovige is dat, in Jezus Christus. Het gebed van deze heiligen is het reukwerk voor Gods aangezicht. We moeten ons dan gelijk afvragen hoe het dan met ons gesteld is. Zijn onze gebeden reukwerk voor God? Want nu is de offerplaats van reukwerk letterlijk vóór Zijn aangezicht.

In het Oude Testament was de offerplaats van reukwerk vlakbij de ark. Opmerkelijk is de rol van dit altaar op Grote Verzoendag. Ook dat duidt erop dat onze relatie tot God, ons reukwerk, pas zin heeft vanuit de verzoening. Opmerkelijk is dat de hogepriester met volle handen reukwerk moest komen. Zijn onze handen gevuld met wat magere halleluja's en 'verstrooide gebeden?' De wolk van het reukwerk moest alles bedekken in het allerheiligste. Hoe is dan onze relatie met God? Is ons gebed, onze relatie met Hem een dikke wolk of slechts een dunne mist?

Laten we als Levitische priesters dienst doen en weten wat we als reukwerk hebben te brengen.

VREEMD VUUR

"En de zonen van Aäron, Nadab en Abihu, namen ieder zijn vuurpan, deden daar vuur in en legden daar reukwerk op; zo brachten zij vreemd vuur voor het aangezicht des Heren, hetgeen Hij hun niet geboden had. Toen ging er vuur uit van de Here en dit verteerde hen, zodat zij stierven voor het aangezicht des Heren" (1).

(1)
Lev. 10:1,2

Twee priesters doen iets voor God en sterven als dank hiervoor. Ze zullen beslist wel goede bedoelingen hebben gehad. Maar het hebben van goede bedoelingen is niet voldoende om in dienst van de Heer te staan.

(2)
Lev. 16:1-13

In Leviticus staat dat alleen de hogepriester voor het aangezicht des Heren bij de ark mocht komen op Grote Verzoendag (2). Er staat dat deze priester een pan vol gloeiende kolen zal nemen van het altaar, daarop reukwerk doen voor het aangezicht des Heren binnen het voorhangsel, opdat hij niet sterft (3).

(3)
Lev. 16:12

Deze twee zonen deden iets dat God niet geboden had en betaalden daar de prijs voor. Ze deden iets dat niet hun taak was en hielden zich niet aan de spelregels van dat offer, daar uit Leviticus blijkt dat ze zomaar wat deden en niet handelden overeenkomstig de preciese gebruiksaanwijzing (4).

(4)
Lev. 10

Dit voorbeeld moet ons tot waarschuwing zijn. De eerste les is: handelen we uit goede bedoelingen of handelen we vanuit Gods opdracht? Nu zal men zeggen: Hoe weet ik dat nu? Men kan zeker zijn van Gods opdracht in een bepaalde zaak. Die zekerheid ontstaat doordat God je tot iets roept: "het is absoluut zeker" voor je. En dat is iets dat alleen biddend in nauwe relatie met de Heer vorm krijgt. De genoemde twee priesters hadden over hun directe opdracht nog nooit nagedacht, anders hadden zij deze fout nooit gemaakt. Voor ons moet het helder zijn, dat we er verstandig aan doen onze persoonlijke roeping te ontdekken en dat is voor alle terreinen van het leven belangrijk, dus zeker ook voor de dienst der muziek.

(5)
Math. 3:11

De andere les is "volgens de regelen" der kunst te werk gaan. Zoals aangetoond begingen deze twee priesters ook hierin een grote fout. Ze hadden vuur van het altaar moeten nemen en pas in het allerheiligste reukwerk erop moeten doen.

(6)
1 Petr. 1:7

Werken ook wij volgens bijbelse regels? Is ons vuur menselijk enthousiasme dat snel op is of is het vuur van Gods altaar, het vuur van Zijn Geest (5)? Kan ons handelen Zijn aangezicht verdragen of schroeit alles weg? Petrus spreekt over de echtheid van ons geloof, dat door vuur beproefd wordt (6). Paulus spreekt over de toetsing van ieders daden (7). Als Christus terugkomt, zal alles beoordeeld

(7)
1 Cor. 3:11-15

NOTITIES

(8)
Math. 3:11,12

(9)
2 Thes. 1:11
Ef. 1:17,18
Hebr. 3:1
2 Petr. 1:10,11

(10)
1 Cor. 3:18-20
Fil. 2:16

(11)
Jesaja 1:13

worden. Hebben we werkelijk gebouwd op het fundament Jezus Christus? Het vuur zal aantonen of het goud is of stro dat wordt verbrand. De bedoeling is natuurlijk dat het eeuwig waardevaste aan het licht komt. Johannes de Doper zei over Jezus: *"Hij zal U dopen met de Heilige Geest en met vuur"* en *"Hij zal het kaf verbranden met onuitblusbaar vuur"* (8). Dit is wat Jezus doet: Hij ontsteekt het ware vuur van Zijn Geest in je en Hij verbrandt het kaf. Dat vuur is ook het licht, dat ons moet verlichten om te zien of wij volgens de bijbelse regels werken. Ook is het de stem die ons onze roeping toont, zodat wij daarin kunnen handelen (9).

Als we als deze twee priesters vertrouwen op eigen inzicht en niet op God en Zijn Woord zal alles vruchteloos zijn, tot niets leiden, dood zijn (10).

Laten we oppassen voor vreemd vuur en huichelachtige offers, offers die niet door de juiste mensen op de juiste wijze in de juiste hoedanigheid gebracht worden. Jesaja zegt scherp dat dat gruwelijk reukwerk is voor God (11).

We zullen in ieder opzicht in de juiste verhouding tot God moeten staan in opdracht en regels der roeping. Dan is er geen vreemd vuur, geen dood en vruchteloosheid, maar leven en zegen.

GEEN KOMPROMIS

- (1)
Ex.32
(2)
Ex.32:6
(3)
Ex.32:18
(4)
Ex.32:25

In Exodus staat het stuk over het gouden kalf (1). We kennen allemaal de toedracht. Mozes is op de berg Sinai in audiëntie bij God en blijft maar weg, te lang volgens het volk. Het volk wil graag de onzienlijke grote schepper wat gaan konkretiseren. Een aktiegroep begint druk op de aanstaande priester Aäron uit te oefenen. Aäron gaat snel met de eisen akkoord en grif wordt er daarna allerlei goud ingeleverd. Hij maakt daarvan een kalf. Het volk noemt dat hun God en Aäron gaat dan helemaal met de meerderheid mee en bouwt zelfs een altaar voor deze 'god'. De volgende dag is er groot feest (2) en een hoop muziek (3) dat al heel snel in een orgie ont-aardt. Het lijkt eerst op een echt offerfeest, maar het ont-aardt zeer vleselijk (4). Gods toorn ontbrandt.

- (5)
Ex.32:11
(6)
Ex.32:26
(7)
Ex.32:27
(8)
Ex.32:29

Het bijzondere is de voorbede en het pleiten voor genade door Mozes (5). Mozes grijpt dan in en stelt het volk voor de keus: God of het aardse, vlees of Geest (6). En wie verzamelen zich dan rond Mozes: de Levieten. Deze minderheid stond pal voor God en wilde van geen kompromis weten. Deze Levieten moeten dan het zwaard omgorden en heen en weer door de legerplaats gaan om de kwaden te doden zonder aanzien des persoons (7). Door zich niet te kompromitteren kregen ze een bijzondere zegen (8). Zo wordt deze vleselijke revolte opgelost. Deze Levieten waren voorlopers van de latere taakstelling van de Levieten: God onvoorwaardelijk dienen (met als specialisatie de lofprijzing). Wat kunnen wij van deze Levieten leren?

Allereerst onvoorwaardelijk Gods stem volgen. Wat hanteren wij tegenwoordig voor normen in de gospelmuziek? Eigen meningen? Je eigen gevoelens? Of Gods Woord?

In de tweede plaats handelen zonder aanzien des persoons. Op al het kwade werd ingehakt, al was het je naaste familie. Te vaak zie je tegenwoordig dat schijnheiligheid getolereerd wordt. Volgen de tegenwoordige Levieten net zo onvoorwaardelijk toegewijd de Heer? En hoeveel dingen worden er niet ontzien? Te vaak moet de muzikale oproep van bekering maar met een schijnheilige mantel van liefde bedekt worden, want je moet 'de ander toch ontzien'. In de derde plaats wandelden ze (scheiding brengend) door de legerplaats. Geen aardig ornament in de liturgie, maar actief overal de zonde aan het licht brengend. Een echte gospelgroep/koor/solist zal dát in het vaandel moeten hebben, eigentijdse zending, en daar waar men verschijnt aan het licht brengen wat zonde is en de dood brengt.

In de vierde plaats hanteren ze het zwaard. Ze zijn dus geen aardige VN vredesmacht, die lief in het oor fluistert 'zou je dat nu wel

NOTITIES

(9)

Ef. 6:17

(10)

Hebr. 4:12

(11)

Openb. 1:16

Openb. 2:12

Math. 10:34

doen' en verder niet kunnen optreden. Levieten treden op. Dit heeft een diepere betekenis in de Efezebrief waar de gelovige als onderdeel van de geestelijke strijd en wapenrusting het zwaard des Geestes moet aangorden en hanteren (9). Dit Zwaard is het Woord van God. Dat betekent dat het optreden in eigen kracht en met eigen woorden oninteressant is, zelfs gevaarlijk voor je, daar je geen echt zwaard hebt. Waarmee we voor de dag moeten komen, dat wat de scheiding brengt, is het woord van God (10), het proklameren van Jezus (11).

In de vijfde plaats geeft deze harde, fundamentele zwart-wit opstelling zegen. Ze kenden geen compromis.

Het trof me verder dat aan het begin van het verhaal alles zo begrijpelijk leek. Het klinkt zo vroom, dat zoeken naar een god, ze zochten alleen maar een vleugje religie. Het was zo aardig, eerst dat vrome feest, er werd zelfs gezongen en er werd heel wat geofferd. Maar de Levieten lieten zich niet door schijn bedriegen. Aan de vruchten kent men de boom. Het volk degenereerde, ontspoorde binnen de kortste keren, het werd teugelloos, het was 'vleselijk' (het lijkt net onze hedendaagse maatschappij die slechts het doel van dekadentie kent). Hoe zijn we nu als 'Leviet'? Met dezelfde duidelijke keus, met dat zwaard?

In ieder geval moet onze drijfveer die van Mozes zijn: de zonde bij zijn naam noemen en tevens verzoening proberen te brengen. Houden wij ons ook daarmee bezig, proberen we te redden wie er nog te redden valt?

ALLES HEEFT ZIJN TIJD EN PLAATS

Op de elpee "Drifting" zingt Sheila Walsh het lied "Turn, turn, turn", dat enige teksten uit Prediker bevat: alles heeft zijn tijd en plaats. Zo was het ook in de Oudtestamentische priesterdienst. God geeft aan Mozes opdracht om allerlei zaken te maken en er komt ook een heel reglement wanneer en hoe een en ander gedaan moest worden in de dienst van het heiligdom. Waarmee hadden deze priesters te maken?

(1)
Ex.26:36
(2)
Jes.1:18

Daar was in de eerste plaats de tabernakel met daarin de ark van het verbond verborgen achter het voorhangsel, geweven van de koninklijke kleuren blauwpurper, roodpurper, scharlaken, fijnlinnen (1): veelkleurig weefwerk! De veelkleurige wijsheid Gods wilde daar al mee duidelijk maken dat het koninklijke priesterschap te maken had met zonde en vergiffenis. "Al waren uw zonden als scharlaken...." (2).

Bij de kruisiging scheurt het voorhangsel. Hiermee is het priesterschap aan alle gelovigen gekomen, eeuwige verzoening werd gebracht. In het Oude Testament mocht eenmaal per jaar de hogepriester achter het voorhangsel komen, een onbevoegde zou gedood worden. Nu zijn wij allen bevoegd. Zijn wij ons daar wel van bewust? Is dit onze gezindheid?

(3)
Ex.27:1-9
(4)
Hebr.9:22
(5)
Hebr.10:5-10
(6)
Ex.27:9-19

Dan was daar het brandofferaltaar (3), waar alle offers gebracht werden (zondoffers, vuuroffers, beweegoffers, vredeoffers). Hier werd het bloed gestort, want "zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving" (4). Hebreeën maakt duidelijk dat God al die offers niet wilde, Hij wil mensen die in Christus geheiligd zijn en die Gods wil doen. Zijn wij zo? (5).

Er was een voorhof (6) waar het altaar en de tabernakel stonden. In deze voorhof vonden alle rituele handelingen plaats. De mensen mochten de voorhof betreden. Dit is de plek waar dienst gedaan werd. En zo moet het ook voor de eigentijdse priesters (alle gelovigen) zijn: we doen dienst midden in de wereld en houden ons duidelijk herkenbaar bezig met het offer, namelijk het ambt der verzoening en het loffer. Proberen wij werkelijk mensen te behouden, te verzoenen, te redden? Of is onze roep tot bekering afgesleten tot een positief popgeluid "van geen vlees en geen vis"? Wij zijn in die voorhof geplaatst om echte hoop te verkondigen, maar dan wel aan de voet van het altaar, dat is het kruis van Christus.

(7)
Ex.27:20,21
(8)
Math.25:1-13

Er was ook een lamp (7) die voortdurend moest branden op zuivere olie. Dat doet denken aan de gelijkenis van de wijze en dwaze maagden (8). Vijf meisjes kregen tekort aan olie en de lampen

(9)
Ex.30:1-10
 (10)
Ex.30:17-21
 (11)
Ex.30:20
 (12)
zie o.a.
1 Petr.3:21
Ef.5:26,27
1 Joh.1:7,9
 (13)
Ex.25:23-30

(14)
Ex.25:30
 (15)
2 Tim.4:6
 (16)
2 Cor.12:15

(17)
1 Cor.10:21

(18)
Ex.40
 (19)
Ex.40:34,35

doofden, ze hoorden er niet bij. De vijf wijze meisjes hadden voldoende olie, hun lampen bleven branden, zij hoorden erbij. Hebben wij nu voldoende olie, dat is: het licht van de Heilige Geest? Als onze lampen niet voortdurend branden, is de priesterdienst niet compleet. Gelukkig kan God ons tekort aanvullen, de Imperials zongen al indertijd: 'No shortage'.

Er was eveneens een reukofferaltaar, iedere morgen en iedere avond moest de priester hier reukwerk branden (9). In hoofdstuk zeven hebben we gezien dat dit te maken heeft met gebed. Treden wij ook zo regelmatig voor het aangezicht des Heren? Hebben wij een regelmatig gebedsleven?

En er was een wasvat (10). Iedere keer als de priesters naderden om dienst te doen moesten zij zich met water wassen (11) opdat ze niet zouden sterven. Dit duidt op reiniging (12). Zijn wij rein om dienst te doen?

Er stond een tafel van toonbroden (13) met daarop allerlei gerei: kommen, schalen, kannen "waarmee geplengd wordt" en uiteraard moesten er geregeld toonbroden zijn. "*En jij zult op de tafel geregeld toonbroden leggen, voor Mijn aangezicht*"(14). Trefwoorden zijn bij die tafel: "geplengd worden" en "voor Mijn aangezicht". Paulus kende dat, zijn leven zó inzetten voor de zaak des Heren dat het als plengoffer geofferd werd(15). Gaan wij ook zo tot het uiterste, zodat in de uiterste consequentie het ons leven kost? Paulus was bereid, om anderen te behouden, zich volledig op te offeren (16). Het andere element van de tafel was iets neerleggen "voor Zijn aangezicht". Beseffen wij dat alles geheel open voor Zijn aangezicht moet zijn? Hoe ziet het er dan uit, als God ons tegen het licht houdt? Zijn wij een welriekend offer? Wordt alles gedaan echt ter ere van Hem of ter bevrediging van onszelf? Paulus zet dit nog eens heel scherp neer(17): "*Gij kunt niet aan de tafel des Heren deelhebben én aan de tafel der boze geesten*". Er is maar één keuze in de priesterdienst: God of de duivel. Bob Dylan had dat door: "You've got to serve somebody". Er is geen neutraliteit mogelijk.

Dan lezen wij in Exodus dat, als al deze voorwerpen gereed zijn, Mozes de tabernakel opricht en alles zijn juiste plek en functie krijgt (18). Mozes wist precies waar hij aan toe was, hij deed Gods wil exact, hij marchandeerde niet. De resultaten waren er dan ook naar (19): Gods heerlijkheid verving de tabernakel zo krachtig, dat Mozes niet de tent van samenkomst kon binnengaan. Doordat Mozes zich zo naar God richtte, kon hij zeer betrouwbaar met de Heer omgaan, zo zelfs dat zijn gelaat straalde en de mensen hem niet konden aanzien. Is onze (muzikale) priesterdienst ook zo'n stralend getuigenis?

NOTITIES

(20)

Hebr. 10:22

In de Galatenbrief en in Hebr.9 & 10 worden al deze zaken van de Oudtestamentische dienst nog eens nader bekeken in het licht van Jezus Christus. Lees deze twee hoofdstukken goed. Alles op de juiste plaats (20) *“Laten wij toetreden met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs”*. Zo zullen we dienst moeten doen.

NOTITIES

- (1) *Pred.4:17*
- (2) *Lev.1:1-17*
- Lev.6:8-13*
- (3) *Lev.6:13*
- (4) *Lev.1:3*
- (5) *Lev.1:9*
- (6) *Lev.2:1-16*
- Lev.6:14-23*
- (7) *Lev.2:2*
- (8) *Lev.2:1,4*
- (9) *Lev.2:13*
- (10) *Lev.3:1-17*
- Lev.7:11-21*
- (11) *Lev.3:5*
- (12) *Lev.7:12*
- (13) *Lev.7:16*
- (14) *Lev.7:21*
- (15) *Lev.4:1-5:13*
- Lev.6:24-30*
- (16) *Lev.4:3*
- (17) *Lev.4:13*
- (18) *Lev.4:22*
- (19) *Lev.4:27*
- (20) *Lev.4:2*
- (21) *Lev.5:14 - 6:7*
- Lev.7:1-10*
- (22) *Ef.5:1,2*
- (23) *Math.16:6,12*

OFFEREN

"Behoed uw voet als gij naar Gods huis gaat; immers, naderen om te horen is beter dan het offer der dwazen" (1).

Zoals eerder opgemerkt brachten de priesters een groot deel van de dag door met het brengen van offers. Dit was nauwkeurig omschreven. Daar was het **brandoffer** (2). Het vuur op dit altaar mocht nooit uitgaan (3). Het offerdier moest gaaf zijn (4). Het brandoffer was een liefelijke reuk voor de Heer (5).

Dan was er het **spijsoffer** (6). Ook dit was een liefelijke reuk (7). Het moest gebakken zijn van fijn meel en olie (8), het moest ongezuurd zijn en het moest gezouten worden (9).

Er was het **vredeoffer** (10). Ook dit moest een liefelijke reuk zijn (11). Men kon het vredeoffer ook brengen als loffer (12) of als gelofteoffer (13) of als vrijwillig offer. Wie aan dit vredesoffer deelnam moest geheel rein zijn, anders moest hij gedood worden (14).

Er was ook het **zondeoffer** (15) dat zijn functie had als een priester had gezondigd (16) of het hele volk had gezondigd (17) of als een vorst had gezondigd (18) of als iemand uit het volk had gezondigd (19). Dit heeft alles betrekking op "zonder opzet" de geboden des Heren overtreden (20).

Daar was ook het **schuldoffer** (21). Dit had betrekking op vele situaties, ook ten aanzien van de naaste, waarbij men kan zeggen: eerst alles herstellen/vergoeden, dan pas offeren en vergeven.

De priesters moesten dus letten op het gave offer, de juiste bereiding en het juiste doel. Je mocht geen fouten maken.

Is datgene wat nu voor het aangezicht des Heren wordt gebracht gaaf? Is het echt tot Zijn eer? Datgene dat we nu doen, is dat werkeilichheid, schijnbare 'godsdienst' of echt uit liefde tot Hem? Anders zijn we niet beter dan de Farizeeërs, die op hoeken van straten zeer vroom deden en scherp veroordeeld werden door Jezus. Hij keek er doorheen.

Is alles echt een liefelijke reuk? Lees dit eens: *"Weest dan navolgers Gods, als geliefde kinderen en wandelt in de liefde, zoals ook Christus u heeft liefgehad en Zich voor ons heeft overgegeven als offergave en slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk."* (22). We zijn nogal actief in het godsdienstige en muzikale leven, maar doen we het op deze wijze?

Is het spijsoffer ongezuurd? Jezus zei: *"Pas op voor de zuurdesem van de Farizeeën en Sadduceeën"* (23); Paulus schreef: *"Doet het oude zuurdeeg weg, opdat gij een vers deeg moogt zijn"* (24).

Het maakt ons duidelijk dat wij niet moeten komen met religie, schijnbare godsdienst, schijnvroomheid, farizeïsme, maar dat we

NOTITIES

(24)

1 Cor.5:6-8

(25)

Math.5:13

Marc.9:50

Luc.14:34

(26)

Marc.9:49

(27)

Ex.29:38-46

(28)

Lev.17:1-9

(29)

Lev.9:22-24

(30)

Lev.9:24

(31)

Hebr.10:6 v.v.

(32)

1 Petr.2:5,9

wederom geboren moeten zijn. We moeten niet gisten van velerlei leringen en theorieën, maar we moeten 'onder' de olie zijn van de Heilige Geest.

Is het offer gezouten? Datgene dat we nu voor Gods aangezicht brengen, is dat ook gezouten? Onze daden, onze muziek, onze teksten, gedichten, gedragingen, handelingen, ons spreken? Of is ons muzikaal getuigenis zouteloos, smakeloos? Jezus noemde dit enige keren, Hij wilde dat we niet zouteloos waren(25).Hoe we nu gezouten kunnen worden maakt Marcus duidelijk (26): "*Want een ieder zal met vuur gezouten worden.*" Willen onze offers nu welgevallig zijn, dan moet dat in het vuur van de Heilige Geest geboren zijn, het moet door die Geest geïnspireerd zijn. We moeten door die Geest geroepen en gedreven zijn en niet door ons eigen enthousiasme.

De priesters hielden zich dagelijks bezig met verzoening, vrede, schuld, zonde, vergeving, overtreding. Zijn we nu ook met deze zaken bezig in de hedendaagse priesterdienst? Soms lijkt het wel eens dat ons lofoffer vele zaken bezingt behalve deze meest fundamentele zaken vanuit het perspectief van Jezus Christus. Heb je Hebreëen 9 en 10 ooit goed gelezen?

Is ons offer rein, zijn onze handen rein? Is ons hart rein? Brengen wij de vrede van Jezus of predikt onze muziek wereldse onrust? Predikt onze muziek verzoening door het bloed van Christus of polariseert het alle tegenstellingen?

Dagelijks moesten offers gebracht worden voor de ingang van de tent der samenkomst, want daar zou de Heer met het volk samenkomen en het volk zou door zijn heerlijkheid geheiligd worden(27). Nergens anders mocht geofferd worden(28) op straffe van de dood (om alle afgoderij de kop in te drukken). Zijn wij dan nu ook alleen maar actief bij de ingang van de tent der samenkomst? Kunnen onze offers de ontmoeting met God (de toets) doorstaan? Als wij zo bezig zijn is daar de belofte van Zijn heerlijkheid. Dat wordt duidelijk verhaald in Leviticus 9(29). Aäron had de offers gebracht en zegende daarna samen met Mozes het volk en "de heerlijkheid des Heren verscheen aan het hele volk."

Ons gebed is dat het effect van onze priesterlijke daden zal zijn, dat Gods heerlijkheid aan alle aanwezigen duidelijk is. Want dat snijdt pas hout. Het volk juichte en wierp zich op het aangezicht (30). Het zou fijn zijn als dat ook op de honderden gospeloptredens zou gebeuren.

God heeft geen behagen meer in al die Oudtestamentische offers (31) maar wel in diegenen die Zijn wil doen. Wij zijn geroepen(32) om een heilig priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers. Deze alleen zijn welgevallig voor God, namelijk door en dankzij Jezus Christus. Hoe zijn jouw offers?

(1)
Lev.10:8-11

Bij het doorwerken van allerlei zaken die op de Oudtestamentische priesterdienst slaan, kwam er een merkwaardig stukje boven water (1): *De Here sprak tot Aäron: "Wijn of bedwelmende drank zult gij niet drinken, gij noch uw zonen, wanneer gij de tent der samenkomst binnengaat, opdat gij niet sterft – het is een altoosdurende inzetting voor uw geslachten – opdat gij scheiding kunt maken tussen heilig en onheilig, tussen onrein en rein, en opdat gij de Israëlieten kunt onderwijzen in al de inzettingen die de Here door de dienst van Mozes tot hen gesproken heeft".*

(2)
Lev.10:10
(3)
Math.7:5
(4)
Ef.6:17
(5)
Hebr..4:12

De priesters mochten geen wijn of bedwelmende drank drinken als ze dienst hadden – geen alcohol of bewustzijnsverruimende middelen dus. Dit voorschrift valt des te meer op, omdat andere religies zo'n regel niet kenden, maar ook hier gold: "Gij geheel anders", – pure nuchterheid. We moeten niet onze eigen inbeeldingen verkondigen, maar wat God ons openbaart en dat is iets anders dan de beleving van onze zinnen. De reden hiervan is: Men kan scheiding maken (2). In het Nieuwe Testament heeft dat te maken met bijvoorbeeld de balk en de splinter (3). Men moet nuchter zijn om scherp te kunnen zien, om balk van splinter te kunnen scheiden; nuchter om te kunnen onderscheiden "waarop het aankomt" nuchter om het zwaard des Geestes, dat is het Woord van God te kunnen hanteren (4), het Woord van God dat scherper is dan enig zwaard (5). Het scheidt alles vaneen (overleggingen, gedachten), alles brengt het aan het licht. Met waardige nuchterheid moeten we dat wat scheiding brengt, hanteren en dat is niet hetzelfde als met allerlei inbeeldingen godsdienst plegen. Zo vaak zien we onder de Nieuw Testamentische muzikmakers dat dingen verdoezeld worden, of te mooi opgepoetst, dat het kruis van zijn kracht wordt beroofd. Te veel wordt onder de mantel der liefde bedekt. Als wij ons bezighouden met Jezus, dan is daar scheiding (6). Wie dat uit de muzikale prediking laat verdwijnen is niet op de "steen des aanstoots" gebouwd.

(6)
Math.10:34
(7)
Lev. 10:10
(8)
Ef.1:4-7
Col.1:21-23
(9)
Math.5:8
(10)
Handel.15:9
(11)
1 Joh.1:7
Hebr.9:14
(12)
Lev.10:9
(13)
Lev.10:11
32

Leviticus zegt nog iets naders over scheiding namelijk tussen heilig en onheilig en tussen rein en onrein (7). Het eerste heeft te maken met de persoonlijke verhouding tot God, het tweede met ethiek (wat men wel of niet kan doen). Voor ons maakt het Nieuwe Testament duidelijk, dat heilig is diegene, die in Jezus Christus verzoend is, (8), die dus wezenlijk alles met de Heer in orde heeft gebracht. Wat rein en onrein is, zal niet voor iedereen gelijk zijn, mits we maar bedenken dat "de reinen van hart God zullen zien (9). Door het geloof wordt ons hart rein (10). Het geloof in het bloed van Jezus reinigt ons van alle zonden om Hem echt te kunnen dienen (11). En die nuchterheid was in Leviticus (12) een vereiste om voor Gods aangezicht te kunnen dienen. Er (13) wordt nog iets genoemd, waarom

NOTITIES

(14)

1 Tim.3:2

2 Tim.2:24

(15)

Jac.1:5

(16)

Col.1:9,10

(17)

2 Tim.3:14-16

(18)

Lev.10:11

(19)

Hebr.6:1-3

(20)

Ef.5:15-21

(21)

*een sketch van
v. Koten en de
Bie over gospel-
groepen*

men nuchter moest zijn: om te kunnen onderwijzen. Daarin moet men bekwaam zijn (14). Schiet men hierin tekort dan zal God wijsheid geven, (15) maar Corinthe maakt duidelijk dat het toch vooral moet komen van de gaven en vruchten van de Heilige Geest. Het is dus ook een zaak van groei. Elders staat genoemd: "*Op te wassen (groeien) in de rechte kennis van God*" (16). We moeten ons er dus in verdiepen, studeren, ons laten vullen zoals Timotheüs er vol van was (17). Dus willen wij in het Nieuwtestamentische tijdperk echt goed dienst doen, dan zal die volheid van de Geest in ons moeten zijn, zodat we kunnen onderwijzen. Ook de aard van die onderwijzing wordt in Leviticus (18) nader bepaald, namelijk al de inzetten, die God gegeven heeft, dus geen halve waarheden of een aangepaste theologie verkondigen. Ook in liedteksten breekt helaas het onbijbelse denken door. Hebreeën noemt in kort bestek alle bijbelse fundamenteën van Gods inzetten in het Nieuwe Testament (19). Juist voor de moderne Levitische priesters is het nuttig om bijvoorbeeld te weten wat bekering van dode werken is, of een eeuwig oordeel, of . . . . .

Het slot van dit merkwaardige stukje uit Leviticus maakt duidelijk dat God gesproken heeft. Kennen ook wij een sprekende God?

Het Nieuwe Testament kent een parallel met het stuk uit Leviticus, (20) "Wandelt als wijzen, weest verstandig, versta Gods wil, bedrinkt u niet aan wijn, maar wordt vervuld met de Geest"; dan zal ons zingen van harte gaan!

Toen de eerste pinksterdag aanbrak, dachten sommige omstanders dat de discipelen dronken waren, maar ze waren vol van Gods Geest en Gods woord had zo'n kracht dat veel mensen gered werden. Hoe staat het met onze gospelsongs, godelacts, godelgroepen, godelkoren, godel. . .? Maken wij alles krachteloos, zouteloos, positivo's (21) zodat ons gebeuren voor de wereld acceptabel wordt?

On duty, no drinking! "Maar wordt vervuld met de Geest . . ."

AANDELEN

"Neemt het spijsoffer dat overgebleven is van de vuuroffers des Heren en eet het als ongezuurde broden naast het altaar, want het is allerheiligst. Gij zult het eten op een heilige plaats, want het is uw deel en het deel uwer zonen in de vuuroffers des Heren" (1).

(1)
Lev. 10:12,13

Op deze en andere plaatsen in Leviticus wordt duidelijk dat alleen de priesters van de offers mochten eten. Dit was heilig en men moest heilig zijn om hiervan te eten. Een onbevoegde die dit deed moest gedood worden.

Bij het lezen van deze teksten denkt men onwillekeurig aan wat Paulus schrijft, namelijk dat degenen "die in het heiligdom de dienst verrichten, van het altaar eten en zij, die het altaar bedienen, hun deel ontvangen van het altaar. Zo heeft de Here ook voor de verkondigers van het evangelie de regel gesteld, dat zij van het evangelie leven " (2). Nu zullen gelijk een aantal gospelgroepen denken dat dit een open deur is voor full-time ministry. Maar let op de juiste waardebepalings!

(2)
1 Cor. 9:13,14

In Leviticus wordt duidelijk gesproken over heiligheid en bevoegdheid. Groepen die dit full-time-beroep begeren, hebben soms een andere motivatie, bijvoorbeeld carrièrezucht, kwaliteitsverbetering enzovoort. De werkelijke reden is niet altijd het volledig delen in het heilig offeren. Paulus zet het scherp neer, hij noemt alleen in relatie met het prediken van het evangelie het recht op onderhoud. Predik je werkelijk als groep/musicus/solist het evangelie? Wees eens eerlijk, wil je dat nu alleen of. . .

(3)
b.v. die van
bijogmerken

Paulus maakte van het recht om van de verkondiging te kunnen leven niet altijd gebruik, hij verrichtte nogal eens handenarbeid (tentenmaken). In sommige gevallen keek hij dubbel en dwars uit, om menselijke beschuldigingen vóór te zijn (3). Soms hebben we gezien dat gemeenten deze bovengenoemde zaken als excuus gebruikten om de 'gospelaars' steun te onthouden. Hoe jammer en onterecht.. Als een groep echt het evangelie muzikaal verkondigt (en het niet alleen maar 'zegt' te doen omdat het in de statuten staat), dan moet een gemeente zo iemand, zo'n muziekgroep, ook steunen, geestelijk zeker en wellicht ook geldelijk om hun bediening mede mogelijk te maken.

(4)
Rom. 8:17

Om een juiste balans te tekenen is het goed wat verder in te gaan op de zaken waar de priesters deel aan hebben.

"Indien wij delen in Zijn lijden, is dat ook om te delen in Zijn verheerlijking." (4).

(5)
Ef. 5:11

"Neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis, maar onmaskert ze veeleer." (5).

NOTITIES

(6)

1 Cor. 9:23

(7)

2 Cor. 1:7

(8)

Hebr. 3:14

(9)

1 Petr. 4:13

(10)

2 Petr. 1:4

"Alles doe ik terwille van het evangelie, om er zelf ook deel aan te verkrijgen." (6).

"En onze hoop voor u is wèl gegrond, want wij weten, dat gij evenzeer aan de vertroosting deel zult hebben als aan het lijden." (7).

"Want wij hebben deel gekregen aan Christus, mits wij het begin van onze verzekerdheid tot het einde toe onverwrikt vasthouden (8).

"Verblijdt u, naarmate gij deel hebt aan het lijden van Christus, opdat gij u ook met vreugde zult mogen verblijden bij de openbaring zijner heerlijkheid." (9).

"Door Hem zijn wij met kostbare en zeer grote beloften begiftigd, opdat gij daardoor deel zoudt hebben aan de goddelijke natuur, ontkomen aan het verderf, dat door de begeerte in de wereld heerst (10)

Waarin investeer jij nu je tijd? Heb je aandelen in de vorm van carrièrezucht, stipnoteringen? Verkijk je je op de "glory of gospelmusic"? Deze aandelen zijn niet waardevast. Mediteer eens over de genoemde verzen uit het Nieuwe Testament. Dat zijn waarde vaste beursnoteringen. Ze maken je bevoegd . . . .

DIENSTBAARHEID

Het boek Numeri verhaalt dat de dienst van de Levieten echt dienen was. *'De Here nu sprak tot Mozes: Laat de stam Levi aantreden en stel hen voor het aangezicht van de priester Aäron, opdat zij hem dienen, en zij zullen hun taak vervullen te zijnen behoeve en ten behoeve van de gehele vergadering voor de tent der samenkomst, door de dienst bij de tabernakel te verrichten.'* (1).

(1)
Num. 3:5-8

De kernbegrippen zijn: de priester Aäron dienen en dienen ten behoeve van de gehele vergadering.

In de overige verzen van dit hoofdstuk en in hoofdstuk 4 staat beschreven wat die dienstbaarheid inhield, waarvoor ze moesten zorgen, wat ze moesten dragen, vervoeren, opzetten. Het was nogal wat. De Levieten, opgesplitst in families, kregen ieder een taak. Men rommelde maar niet raak, men was gespecialiseerd en georganiseerd zodat alles als een goedgeoliede machine liep.

'Naar het bevel des Heren door de dienst van Mozes droeg men ieder op wat hij te dienen of te dragen had, te weten de getelden (de Levieten), zoals de Here Mozes geboden had.' (2).

(2)
Num. 4:49

De taakstelling is uitermate praktisch met een tweeledig doel: dienstbaarheid ten aanzien van de gemeente en dienstbaarheid ten aanzien van God.

Dienen is dus geen 'zwevend' begrip, het blijkt duidelijk omljnd te zijn, geregeld, georganiseerd. Iemand die toen de Heer diende had een heldere taak. Juist als iemand de Heer op zijn eigen wijze wilde dienen, zou het een pan worden. Deze konstatering is voor de muziek en het leven van de gemeente van nu van belang. Want soms struikelt men wel eens over figuren die zonder ordening de Heer willen dienen: 'men is tenslotte vrij, de Geest leidt hen', enzovoort. Dit is in scherpe tegenstelling met de Bijbel. Er was ordening, taakstelling, management. De gemeente is een geordende bijenkorf, maar ook in de muziek is dat zo.

Dat dienen betrof dus nooit jezelf, het eigen belang. Hoe staat dat dan in de muziek? Voor hoever is dat al een doel in zichzelf geworden? Hoevelen hebben die dienstbaarheid uit het oog verloren? Bij de tabernakel en later de tempel moesten taken vervuld worden. De Levieten waren alleen maar middel om die taken te vervullen. De tempeldienst was er niet om aan te tonen hoe bijzonder de Levieten wel waren, dat is de zaak omkeren. In de gospelmuziek zie je dan gelijk de gevolgen: in plaats van dankbaarheid voor de bijzondere roeping (tenslotte is het God die de Levieten apart zet), ontstaat er hoogmoed, want de juiste ordening van je dienen verandert in de gedachte dat het allemaal maar is om jou een kans te geven. Gods zegen is er alleen maar als we die juiste ordening in het oog

NOTITIES

(3)

Deut. 6:1-25

houden (3). Hoe staat het dan met dat perspectief in de gospelmuziek.? Zijn we ons bewust van dat geroepen zijn tot dienen? Wat en wie dienen we? Dienen we echt de Heer of verliezen we ons in dromen van gospelhits, gospelkarrières? Promoten we onszelf, de muziek 'an sich' of dienen we in de roeping zoals God het stelt, dient onze muziek echt de verkondiging van Zijn grootheid? Want dat is de Bijbelse dienstbaarheid van de muziek, het middel is ondergeschikt aan de inhoud, namelijk het evangelie: dit is pas gospelmuziek. Als dit verbroken wordt dan degenerereert de gospelmuziek tot sfeervol hobbyisme. In het Koninkrijk is er geen l'art pour l'art, dan waant men zichzelf God.

Laten we eens heel eerlijk zijn, is het middel, de muziek, of je eigen vaardigheden, of jouw denken al tot god geworden of funktioneer je met alles in de dienstbaarheid?

'Indien iemand Mij wil dienen, hij volge Mij en waar Ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn. Indien iemand Mij dienen wil, de Vader zal hem eren.' (4).

(4)

Joh. 12:26

Dit is de mooiste onderscheiding die de 'gospelaar' ten deel mag vallen. Het beste is om steeds te zijn daar waar Jezus je wil hebben, dan zul je nooit bezwijken voor die 'glorie van ons kunnen in de muziek'. 'There's power in praise'. Je kunt heel wat kracht putten uit het applaus van mensen, maar deze Amerikaanse spreuk gaat evenwel over de kracht van de Heilige Geest die daar is in het God alle eer geven. Als je Hem zo dient (5) worden alle menselijke complimenten, eerzucht en onderscheidingen tot luchtballen. Het Nieuwe Testament is op talloze plaatsen zeer helder ten aanzien van onze dienstbaarheid aan God. In Deuteronomium nog een korte samenvatting.

(5)

lees o.a.

Rom. 7:6

Filip. 3:3

1 Thes. 1:9

1 Cor. 4:1

2 Cor. 6:4

2 Tim. 4:5

Rom. 6:13,19

(6)

Deut. 10:8,9

'Toen zonderde de Heer de stam der Levieten af om de ark van het verbond des Heren te dragen, voor de Heer te staan om Hem te dienen en in Zijn naam te zegenen tot op deze dag. Daarom heeft Levi geen bezit of erfdeel met zijn broederen; de Here is zijn erfdeel, zoals de Here, uw God, tot hem (Mozes) gezegd heeft.' (6). Het lijkt een maatschappelijk onverantwoord en ongewis bestaan, maar hoe mooi, hoe gezegend is deze gezegende dienstbaarheid.

TOEWIJDING :

De wijding der Levieten: En de Here sprak tot Mozes: Neem de Levieten uit de Israëlieten en reinig hen. Aldus zult gij met hen handelen om hen te reinigen: sprenkel op hen ontzondigingswater, daarna moeten zij een scheermes over hun gehele lichaam laten gaan en hun klederen wassen, opdat zij gereinigd worden. Dan zullen zij een jonge stier nemen met het bijbehorend spijsoffer, fijn meel aangemaakt met olie, en een tweede jonge stier zult gij nemen tot een zondoffer. Vervolgens zult gij de Levieten doen naderen vóór de tent der samenkomst, en de gehele vergadering der Israëlieten samenroepen. Hebt gij de Levieten voor het aangezicht des Heren doen naderen, dan zullen de Israëlieten de Levieten de handen opleggen en Aäron zal de Levieten bewegen als een beweegoffer uit de Israëlieten voor het aangezicht des Heren, en zij zullen bestemd zijn om de dienst des Heren te verrichten. Nadat de Levieten hun handen op de kop der jonge stieren gelegd hebben, bereid dan de ene tot zondoffer en de andere tot brandoffer voor de Here, om verzoening te doen over de Levieten. Dan zult gij de Levieten vóór Aäron en zijn zonen plaatsen en hen bewegen als een beweegoffer voor de Here. Aldus zult gij de Levieten uit de Israëlieten afzonderen, opdat de Levieten mijn eigendom zijn. Eerst daarna zullen de Levieten naar binnen gaan om bij de tent der samenkomst dienst te doen; gij zult hen reinigen en hen als een beweegoffer bewegen. Want zij zullen uit de Israëlieten Mij onvoorwaardelijk geschonken zijn. Ik heb hen voor Mij genomen in de plaats van alles wat het eerst uit de moederschoot voortkomt, van alle eerstgeborenen onder de Israëlieten. Want alle eerstgeborenen onder de Israëlieten, zowel van mens als van dier, zijn mijn eigendom; op de dag dat Ik alle eerstgeborenen in het land Egypte sloeg, heb Ik hen Mij geheiligd, en Ik nam de Levieten in de plaats van alle eerstgeborenen onder de Israëlieten en Ik gaf de Levieten uit de Israëlieten als geschonkenen aan Aäron en zijn zonen, om de dienst der Israëlieten bij de tent der samenkomst te verrichten, en om verzoening te doen over de Israëlieten, opdat er geen plaag zij onder de Israëlieten, wanneer de Israëlieten tot het heilige zouden naderen. Toen volbrachten Mozes, Aäron en de gehele vergadering der Israëlieten deze handeling aan de Levieten; juist zoals de Here Mozes ten aanzien van de Levieten geboden had, deden de Israëlieten met hen. De Levieten lieten zich ontzondigen en wiesen hun klederen, Aäron bewoog hen als een beweegoffer voor het aangezicht des Heren, en deed verzoening over hen en reinigde hen. Daarna gingen de Levieten naar binnen om hun dienst bij de tent der samenkomst te verrichten, onder toezicht van Aäron en zijn zonen. Zoals de Here Mozes aangaande de Levieten geboden had, deed men met hen (1).

(1)
Num. 8:1-22

Onmiddellijk valt op, dat die Levieten niet zomaar iets deden of met hun hobby bezig waren, maar er was een hele bewuste taak-

NOTITIES

(2)
Num. 8:14

stelling en er werd heel bewust gehandeld. In schrille tegenstelling hiermee zien we tegenwoordig dat er soms 'gospelaars' bezig zijn, zonder die persoonlijke ervaring, die juist de Levieten tot LEVIETEN maakte. Duidelijk wordt dat de taak van de Levieten iets heel bijzonder was, want ze werden afgezonderd, Gods eigendom (2).

(3)
Num. 8:20-22

Nergens vind je een 'misschien', want hier is het een heel bewuste daad. De Levieten wisten dus heel duidelijk waar het om ging. Het gebeuren wordt in een notedop in de juiste volgorde geschetst (3). Eerst is daar ontzondiging: een hele bewuste verzoening. Het doet wel eens pijn, als men groepen tegenkomt, waarvan de leden die bewuste verzoening niet kennen. Sterker nog; als je vraagt en praat over deze 'heilsfeiten', krijg je te horen, dat je dat niet zo persoonlijk mag vragen, 'want dat kun je nooit zeker weten'. Of men zegt: 'Stel je voor, dat je eens iemand afschrikt'. Zelfs kregen we eens van een dirigent te horen (toen het gesprek op deze zaken kwam), dat je daarover nooit kunt oordelen..... Vanzelfsprekend kan de ene mens niet over het hart van de ander oordelen, maar de persoon in kwestie wel over zichzelf. Zoals de Levieten van toen 100 procent zeker wisten dat ze verzoend waren met God, zo kan een eigentijdse Leviet dat ook weten. Toen door een zondoffer (4), nu door Jezus Christus. Opmerkelijk is de diepe parallel met de gewassen kleren. In het Nieuwe Testament zijn het de symbolen van rechtvaardiging in Jezus, het bloed van Christus, geestelijke overwinning door volkomen toewijding aan de Heer (5), terwijl het wassen betekenis krijgt in de Nieuw Testamentische doop, die bewust ondergaan wordt. Er werd verzoening over hen gedaan, dat was dus geen vage aangelegenheid. Tot slot (6) worden de Levieten de handen opgelegd, een zegenend gebaar, dat diepere betekenis krijgt in de Nieuw Testamentische doop met de Heilige Geest.

(4)
Num. 8:8

(5)
*lees o.a.
Openb. 3:1-6,18*

(6)
Num. 8:10

(7)
Num. 8:15

Na al deze handelingen, die duidelijk maakten, hoe volkomen de uiterlijke toewijding van de Levieten moest zijn, waren ze pas klaar om dienst te doen (7), onvoorwaardelijk....! Daar valt voor nu een hoop uit te leren. Wat is nu, als moderne Leviet, onze toewijding? Even onvoorwaardelijk als de Levieten van toen? Want hetzelfde proces, dat de Levieten toen uiterlijk klaarmaakte voor hun dienst, moet ons nu innerlijk klaarmaken, alvorens wij dienst kunnen doen voor de Heer. En die toewijding is geen vage motivatie (ook dit begrip is al aardig uitgehold), want te vaak kom je dit begrip alleen nog maar tegen in de zin van 'enthousiast zijn voor de groep of de muziek' of 'ijver voor zijn taak'. De Bijbelse motivatie is een geestelijk proces. Voor wie de ingrediënten niet kent, volgt hier het recept uit Numeri: je laat je reinigen (daad stellen), je wast je kleren (daad stellen), je wijdt je onvoorwaardelijk aan Jezus Christus, dan zal je gospelen werkelijk dienen en funktioneren zijn voor het aangezicht des Heren.

HOOFDSTUK 15 NOTITIES

- (1)
Num. 8:5-22
(2)
Num. 8:16b
(3)
Ex. 13:2
Num. 3:13
(4)
Num. 3:41
Num. 18:6,7

PLAATSVERVANGERS

In Numeri (1) staat over de (toe)wijding van de Levieten iets opmerkelijks. *"Ik heb hen voor Mij genomen in de plaats van alles wat het eerst uit de moederschoot voortkomt, van alle eerstgeborenen."* (2). Alle eerstelingen van mens en dier waren van God en behoorden aan Hem gewijd te worden (3). Bij het volk Israël kwamen echter de Levieten voor deze eerstgeborenen in de plaats. Nadrukkelijk wordt dat een paar keer in het Oude Testament gesteld (4), waarbij in Numeri nog een aanvulling gegeven wordt: "om de dienst bij de tent der samenkomst te verrichten."

In die tent der samenkomst (een soort mobiele tempel) vond de ontmoeting plaats tussen twee polen: God en de mens. De taak van de Levieten is het bewerkstelligen van die ontmoeting. De vraag is of de huidige Levieten dat ontmoetingsaspect ooit werkelijk hebben ontdekt. Dat we in de Levitische dienst met mensen te maken hebben, is vaak wel duidelijk en de betrokkenheid ten aanzien van die pool is zichtbaar. Maar onderkennen wij wel de betrokkenheid ten aanzien van die andere pool: God?

Met hoeveel meer eerbied, ontzag, verantwoordelijkheidsbesef en gevoel zouden we dan bezig zijn om de muziekdienst voor Gods aangezicht te verrichten?

Dat ontzag voor die pool heeft grond. God is heilig. En die heilige God wil de eerstgeborenen. In de ontmoeting met God hebben die eerstgeborenen een diepe zin. Dat begon al met de uittocht: de tiende, vreselijkste plaag was het sterven van alle eerstgeborenen. Door de ontstane wanhoop en verbijstering kon het volk Israël eindelijk vertrekken (5). Deze plaag maakte tevens scheiding: waar bloed was aan de deurposten werden de eerstgeborenen gespaard (6). Dit was het begin van het Pascha. Het offer van de eerstgeborenen vindt zijn diepste vervulling in het offer van de Eerstgeborene (7) met Pasen: Jezus Christus.

De eerstgeborenen van de Joden zouden eigenlijk ook geofferd moeten worden, maar in plaats van mensenoffers van eerstgeborenen is er de wijding voor het leven van de Levieten, zij treden in hun plaats om dienst te doen en zo een levende herinnering te zijn aan lijden en verzoening. Met hoe meer ontzag zouden we dan eigenlijk niet met onze gaven, met ons bezit, enzovoort, moeten omgaan, daar we van de heilige God alleen maar Levitische rentmeesters zijn. Kunnen we echt God ontmoeten in onze dienst?

De andere pool van de ontmoeting is de mens. De Levieten kwamen in de plaats van anderen. In het Nieuwe Testament is iedere gelovige tot priesterdienst geroepen en niet alleen de

NOTITIES

(8)

Num. 8

Levieten. Toch is het goed op deze plek even door te borduren op de unieke functie van de Levieten in het Oude Testament. Zij dienen in onze plaats, dat wordt in Numeri (8). nadrukkelijk gesteld. Ook dit wijst weer op Christus die alles verzoende in onze plaats, omdat onze activiteiten onvoldoende waren. Daarvan mogen de Levieten zich bewust zijn: ze staan in onze plaats, ze worden als een levend offer geplengd, hun functie is uniek. Beseffen zij, dat ze zich bezighouden met het proklameren van verzoening? Zijn ze klaar voor deze uitnemende taak?

(9)

Wat zei Johan de Heer ook alweer? Er zijn meer mensen de hemel ingezongen dan ingepreekt

(10)

Hebr. 12:23

Er zit echter nog iets anders in deze teksten. Alle gelovigen zijn geroepen tot 'het ambt der verzoening'; maar de muzikmakers mogen zich extra bewust zijn van hun brugfunctie die polen verbindt: God en mens. Ze lopen vooraan, muziek die harten en hemel opent (9). Beseft de gemeente dat gospelartiesten die Levitische taak hebben, beseft zij dat zij plaatsvervangend handelen? Worden zij bijvoorbeeld als zendelingen gezien die in onze plaats uitgaan? Meestal denkt de gemeente bij zendelingen aan de evangelist in donker Afrika. Maar het is net zo zeer zending als een muziekgroep in een zaal in donker Amsterdam van Jezus getuigt.

Als tussenpersoon hebben de Levieten soms een zware taak te verrichten. Wanneer wij hen niet omringen met ons gebed, zal hun brugfunctie gestoord kunnen worden. De Levieten staan vooraan in de geestelijke strijd, maar met de geweldige belofte (10) dat zij zullen naderen tot een geestelijke en plechtige vergadering van eerstgeborenen bij de voleinding van alle dingen.

VOLWASSENHEID

'En de Here sprak tot Mozes: Dit geldt voor de Levieten: iemand van vijftig jaar oud en daarboven zal komen om zijn taak te verrichten in de dienst van de tent der samenkomst, en op vijftigjarige leeftijd zal hij van het dienstwerk ontslagen zijn, zodat hij niet langer behoeft te dienen. Al zal hij zijn broeders in de tent der samenkomst bij het vervullen van hun taak behulpzaam mogen zijn, hij zal geen dienst meer behoeven te doen. Aldus zult gij met de Levieten handelen ten aanzien van hun taak.' (1).

(1)
Num. 8:23-26

Het Levitische priesterschap was geen kinderspel. Mensen in de volle kracht van hun leven dienden de Heer. Minimaal moest men 25 jaar zijn, maximaal 50 jaar, hoewel men de keus had daarna door te gaan als assistent. De redenen voor het volwassen dienstbetoon zijn duidelijk. Immers, als de priester fouten maakte kon het zijn dood ten gevolge hebben. Er waren dan ook de nodige cultische regels te volgen. Je moest voor dit alles goed bij je verstand zijn. Geen plek voor kinderarbeid. Men kon er dus vanuit gaan, dat de dienaren - als ze aan de slag gingen - opgevoed, getraind, volwassen waren. De Levieten moesten de verantwoording voor hun daden volledig kunnen dragen.

Aan de bovengrens is hetzelfde op te merken. Men kon blijven assisteren, maar geen brokken maken, daar alleen de Leviet tussen 25 en 50 jaar echt dienst kon doen. Waarom een bovengrens, zijn er gevaren voor de 50-plussers? Die zijn er: het kon lichamelijk te zwaar worden.

Laten we deze spelregel uit Numeri eens bekijken in het licht van het Nieuwe Testament. Stel dat we deze leeftijdsgrenzen letterlijk overnemen, dan kunnen we gelijk alle gospelsgroepen en jeugdcores opheffen (de omzetten in apparatuur dalen dan gigantisch). Diverse ouderen die zich aan het orgel vastklemmen zullen hoera roepen. Maar ook alle bejaardencores en veel gemengde cores van 50-plussers zullen opgeheven worden en de Koninklijke Christelijke Zangersbond zal op haar grondvesten schudden. Organisaties als Musicians for Missions, Continental Sound en dergelijke kunnen zich opheffen. Nu reikt het Nieuwe Testament ons aan dat die zaken in het Oude Testament opgetekend werden ons ten voorbeeld. Wat is dan de betekenis? Moest het Oude Testament leeftijdsgrenzen aangeven om de volwassenen te kunnen selekteren, in het Nieuwe Testament gaat het overduidelijk om een geestelijke volwassenheid.

Nu zal je opmerken, we moeten toch worden als de kinderen? Inderdaad. Jezus bedoelde daarmee hun onbevangenheid en het kinderlijke, volledige vertrouwen op de Vader. Paulus zegt (2):

(2)
1 Cor. 14:20
42

NOTITIES

(3)
Gal. 5:19-21

(4)
1 Cor. 13:11

(5)
2 Tim. 3:16,17

(6)
Ef. 4:13

(7)
Gal. 5:22

(8)
Fil. 3:12-15

(9)
Col. 1:28

(10)
Hebr. 5:12-14

(11)
Jac. 1:4

(12)
Math. 19:21-22

(13)
vgl. Spr. 2 en 3

(14)
Matth. 5:48

'Broeders, weest geen kinderen in het verstand, maar in de boosheid; wordt in het verstand volwassen.' Als je sommige koren en groepen beluistert en bekijkt, hoe kinderachtig is dan vaak een en ander: Gekrakeel, wie mag op de eerst rij staan, vechten om een solo, geharrewar wie de boventoon moet voeren in de band, om het hardst zingen, meer gezelligheidsvereniging, te laat komen, onachtzaamheid, liefdeloosheid, roddel, bijbels onderricht verzaken, letten op eigenbelang, etcetera (3).

In het mooiste lied - een liefdesepos - van het Nieuwe Testament, namelijk 1 Corinthie 13 staat (4): *'Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, voelde ik als een kind, overlegde ik als een kind. Nu ik een man geworden ben, heb ik afgelegd wat kinderlijk was.'* En in Timotheus (5) staat: *'Elk van God ingegeven schriftwoord is nuttig om . . . . . op te voeden in de gerechtigheid opdat de mens Gods volkomen zij.'* (Dat is volgroeid, volkomen toebered, volwassen). Paulus laat ons heel duidelijk weten dat we de *'volle kennis van de Zoon Gods moeten bereiken, de mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom van de volheid van Christus'* (6).

Die volwassenheid geeft weldadige vruchten (7), een onvolwassene heeft die niet! We moeten zelfs jagen naar die volwassenheid, die alleen in Jezus te vinden is (8) (Het Bijbelse begrip rijpheid, volkomenheid, volwassenheid, volgroeid zijn is hetzelfde.) Alles moet er op gericht zijn om zo volwassen te zijn (9). Ook hoe we elkaar onderrichten en in wat we onderrichten (10).

Hoe worden we volwassen, want dat blijkt toch wel een heel elementair punt te zijn om in het Koninkrijk geaccepteerd te zijn. Even terug noemden we al dat dat in Jezus te vinden is: leven met Hem, groeien in Hem, volharding! (11). En dat laatste zijn we erg ontwend, hoe gemakzuchtig zijn we, hoe snel afgeschrikt, hoe snel gedemotiveerd, hoe snel ontmoedigd, negatief. Boven de poort voor muzikaal leiderschap staat *'alleen voor volwassenen'*.

Op zeker moment komt er een rijke jongeman bij Jezus, die het eeuwige leven wil hebben. Jezus zegt tegen hem *'Als je volmaakt wilt zijn, ga heen, geef alles weg en volg Mij.'* (12).

Alleen door alles op te geven en Jezus volkomen te volgen, zullen we volwassen worden. Betekent dat het leven als een kluizenaar ver weg op de Mookerhei? Welnee, Jezus moet in ieder aspekt van ons leven nummer 1 op onze prioriteitenlijst zijn en zo groeien we in het proces van rijping en onderwijs (13). Dan zijn we volwassen. *'Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is.'* (14).

PRIESTERSCHAP: GEEN ZAAK VAN MACHT OF REBELLIE

In de jaren dat ik mocht dienen in en buiten de muziek is het mij opgevallen dat er een groep mensen is die een heel duidelijke roeping van God heeft ontvangen om iets te doen. Die roeping had soms niets te maken met natuurlijke aanleg, verworven vaardigheden en dergelijke. God riep hen en omdat ze daarnaar handelden, bleven ze overeind in goede dagen en in tegenslag. Dit soort voorbeelden kom je op diverse plaatsen in de Bijbel tegen, bijvoorbeeld Mozes, Jozua, Jozef enzovoort.

Het is mij opgevallen dat er in de raakvlakken van iemands Goddelijke roeping altijd personen zijn die de positie van de man met de roeping begeren. Redenen kunnen zijn naijver, jaloersheid, geldingsdrang, meerwaardegevoel, carrièrezucht, egoïsme, geld, macht, eer van mensen, training en studie boven geestelijke kwaliteiten, enzovoort. Iemand met een Goddelijke roeping zal altijd zeker eenmaal zo'n situatie tegenkomen, die dan aanleiding is voor veel verdriet, soms zelfs is er schade.

In de voorbereidingen voor een serie artikelen over het muzikale priesterschap kwam een Bijbels voorbeeld boven water. Lees Numeri 16, de opstand van Korach, een Leviet. Uit deze geschiedenis valt nogal wat te leren.

vers 1: stemming maken.

vers 2: mensen voor je kar krijgen.

vers 3: geestelijke verdachtmaking en schijnargumenten.

Bij de eigenlijke geestelijke leidlieden zie je de uitwerking: verdriet en niet jezelf rechtvaardigen, dat zal God doen, niet terugslaan. In vers 8 tot 11 wijst Mozes de rebellerenden op de consequenties: wie is Aäron dat men tegen hem mort? Waarom iets anders begeren dan dat wat God van je wil? Maar de ontevreden zetten door, hun ondergang is het gevolg.

(1)
Num. 16:22

(2)
Num. 17

Let eens op de houding van Mozes en Aäron in deze kwestie (1): voorbede, boete en proberen te verzoenen. Deze hele geschiedenis eindigt met de Goddelijke bevestiging van de door God ingestelde roeping (2).

Wat wil dit stukje zeggen:

- Laat je nooit door stemming maken meeslepen
- Zoek naar je roeping en blijf bij die opdracht
zoek ook naar wat de roeping van de ander is
- Als iedereen zijn roeping uitvoert, hoeven wij elkaar niet te bevechten en kunnen we volledig vertrouwen hebben in de ander.
Waarom de roeping van de ander te begeren?
- Laat je nooit verleiden om te hoop te lopen tegen iemand die door God gedreven iets moet doen.

NOTITIES

Er wordt vaak gezegd dat je je ook met oneigenlijke argumenten hierachter kunt verschuilen, want (al te) vaak hoor je zeggen "God zegt me dat dat moet gebeuren", en sommige leiders maken hier misbruik van. Hoe scheiden we het kaf van het koren?

(3)
Num. 17

- 1) Kijk naar de houding van Mozes en Aäron: geestelijke nederigheid, dienstbetoon, bereid te luisteren en om aan God het oordeel over te laten, inzet voor verzoening, voorbede.
- 2) God bevestigt roeping (3), hoewel soms na persoonlijke beproeving. Maar iemand die door God geroepen werd, **WEET** voor honderd procent zeker, wat die roeping is. Het is niet vaag, hoewel er wel een proces is naar die duidelijkheid. Zie bijvoorbeeld bij Gideon.

(4)
Num. 16:9

Wat hadden de verontrusten moeten doen? Op de knieën gaan en zich afvragen wat nu precies hun door God gegeven taak was en die hadden ze moeten doen. De rebellerenden hadden die wel degelijk (4). Korach en zijn groep waren voorlopers van de latere levitische muzikanten. Naar mijn mening een waarschuwing voor iedereen die in en buiten de muziek in Gods wijngaard aan de slag wil: zelfrealisatie of Gods roeping volgen? (5).

(5)
Rom. 11:29
Eph. 1:18
Eph. 4:1
Filip. 3:14
2 Thes. 1:11-12
2 Tim. 1:8-9
Hebr. 3:1
2 Petr. 1:3-11

Muzikaal priesterschap is niet het afzetten of naar benedentrappen van anderen, maar het ontdekken van je persoonlijke roeping en die te vervullen en de opdracht van anderen te accepteren en te respecteren.

RUILHANDEL

(1)
Num. 18:24
zie ook Deut. 10:8-9

(2)
Deut. 18:1-8
Deut. 26:12-15
Deut. 14:27-29
Jozua 13:14,33
Jozua 18:7

(3)
Deut. 12:19

'In het midden der Israëlieten zullen zij geen erfdeel verkrijgen, want aan de Levieten geef ik als erfdeel de tiende, die de Israëlieten de Heer als heffing brengen.' (1).

De Levieten hadden niets te erven, geen grond, geen erfrechten, ze moesten leven van de opbrengst van hun dienst. De overige Israëlieten brachten regelmatig offers; delen hiervan (van offerdieren en spijsoffers) waren tot voedsel en de tienden die ze naar de tabernakel (later tempel) brachten waren ook voor de Levieten (2). *'Neem u ervoor in acht, dat gij de Leviet niet aan zijn lot overlaat, zolang gij in uw land woont'* (3). Men moest er dus met elkaar voor zorgen dat de Levieten hun dienst konden verrichten. Het is goed om eens heel Numeri 18 te lezen over deze ruil. De priesters en Levieten konden hun taken doen in ruil voor het onderhoud dat ze kregen van de Israëlieten, dat was hun loon.

Nu zullen alle gospelaars luid hoera roepen, want deze verzen openen de weg voor een 'full-time ministry'. De gemeente moet hen nu gaan ondersteunen. In zekere zin hebben ze gelijk, maar ook ongelijk. Gelijk heeft men, als men stelt dat veel te eenzijdig veel gemeentes alleen de voorganger ondersteunen. Deze zou men kunnen vergelijken met de priesters uit de lijn van Aäron. Numeri en Deuteronomium maken haarfijn duidelijk dat de priesters en hun broeders de Levieten gelijkelijk dienen en gelijke ondersteuning moeten hebben. Dit is een les tegen eenzijdigheid. De Levitische dienst is net zo waardevol als de priesterdienst van Aäron. Bovendien maakt de bijbel duidelijk, dat het één niet zonder het ander kan. Gelukkig werken al in diverse gemeenten 'de sprekers' en de muzikmakers in goede harmonie. In de USA zijn diverse grootschalige voorbeelden bekend van kerken met een grote fulltime muziekstaf, een 'minister of music' naast de 'minister' (voorganger). Maar of alle Nederlandse muzikmakers nu zo nodig full-time moeten gaan is een andere zaak, dat moet men pas doen als de Heer je duidelijk daartoe roept en anders nooit! Men heeft dus ongelijk, als men het zonder duidelijke roeping probeert. Dat mag niet wegnemen dat de gospelaars heus wel eens wat meer ondersteuning mogen ondervinden (gebedssteun en materiële steun) van de gemeenten.

Dit is niet het enige waar het bijbelgedeelte uit Numeri over spreekt. Het begrip erfdeel wordt genoemd. Wat is ons nu tot erfdeel gegeven? Als Paulus zich moet verdedigen voor koning Agrippa zegt hij dat Jezus zelf aan hem (Paulus) de opdracht van de evangelieprediking heeft gegeven, *'opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen door het geloof'* (4). Hij spreekt erover dat wij het erfdeel in Jezus ontvangen hebben (5). Zondaren krijgen geen erfdeel in het Koninkrijk van God

(4)
Hand. 26:18

(5)
Ef. 1:11

(6)
Ef. 5:5

NOTITIES

(7)

Col. 1:11-14

(8)

Ef. 1:18

(9)

Col. 3:24

(10)

Ef. 1:14

(11)

Hebr. 9:15

(12)

1 Petr. 1:4

(13)

Rom. 8:17

(14)

Jac. 2:5

Hebr. 6:17

Gal. 4:7

(15)

Titus 3:7

(16)

Hebr. 11:8

(6). In Colossenzen (7) zijn een paar majestueuze verzen te lezen, koninklijk! Het geeft ook weer dat we toebereid zijn voor het erfdeel van de heiligen. Dat erfdeel is niet niets. De heerlijkheid ervan is rijk (8). Als vergelding zullen we van de Heer de erfenis ontvangen (9). Dat God wel heel bijzonder onze dienst aan Hem weet te schatten maakt het volgende duidelijk (10): de Heilige Geest, die een onderpand is van onze erfenis. Verder is er sprake van de belofte van een eeuwige erfenis (11) en van een onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen voor ons is weggelegd (12). We zijn erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus (13) (14).

'Opdat wij, gerechtvaardigd door zijn genade, erfgenamen zouden worden overeenkomstig de hoop van het eeuwige leven.' (15). Het is ongelooflijk wat dat erfdeel allemaal inhoudt.

De oude Levieten hadden geen erfdeel. Daar was dienen van God een soort ruilhandel tegenover geleverd onderhoud, geld en dergelijke. Het Nieuwe Testament geeft de echte dienaren van de Heer een bijzonder, koninklijk, eeuwig waardevast, inflatieloos erfdeel. Dat moet in onze gedachten zijn als wij Hem dienen en niet luchtkastelen van geldelijk gewin. Laten we letten op de gezindheid van Abraham.

'Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid getrokken naar een plaats, die hij ten erfenis zou ontvangen en hij vertrok, zonder te weten waar hij komen zou.' (16). Ook wij zijn geroepen, ook wij mogen geloven, ook wij mogen in beweging komen, Jezus Christus dienen op weg naar onze erfenis.

STEDELINGEN

'Gebied de Israëlieten, dat zij van hun erfelijke bezit steden afstaan aan de Levieten om er te wonen; ook zult gij aan de Levieten weidegrond geven, die rondom de steden liggen'. 'Het zullen de zes vrijsteden zijn, die gij zult aanwijzen, opdat daarheen de doodslager vluchte en daarboven zult gij 42 steden geven.' (1).

(1)
Num. 35:1,2,6

(2)
uiteraard hoorden bij de steden de omliggende (weide) gronden, vgl. Num. 35:3. Toch was hun doel niet landbouw of veeteelt; hun doel was de dienst van Jahweh.

(3)
welke steden precies vind je in Jozua 21 en 22

(4)
Openb. 21:10-27

(5)
Openb. 21:27

(6)
2 Sam. 5:2

(7)
vgl. Ps. 28:9;95:7

(8)
Ezech.34:2

In het vorige hoofdstuk hebben we gezien dat de gemeente de Levieten en priesters moest ondersteunen, dat was hun erfdeel. Maar daar de stam Levi als dienstbetoon aan het gehele volk gegeven was, kregen ze bij de verovering van het beloofde land niet een bepaald gebied zoals de overige stammen. Ze kregen 48 steden toegewezen, verspreid over het hele land. Zo waren de Levieten niet gehouden aan zeer tijdrovende zaken (bijv. landarbeid) (2) om in het onderhoud te voorzien en konden ze zich volledig inzetten voor hun taak: dienen. Dat de Levieten alleen maar die steden mogen bevolken (3) moet ons gelijk opvallen. Het moet ons doen denken aan de beroemdste stad uit het Nieuwe Testament, het nieuwe Jeruzalem (4). De 48 steden werden bewoond door mensen die God moesten dienen. Het nieuwe Jeruzalem zal bewoond worden door mensen die God dienen namelijk zij die geschreven bleken te zijn in het boek des levens van het Lam (5); niets onreins zal die stad binnenkomen. Deze relaties geven te denken.

Velen van ons, muzikmakers, willen best dienen. En ook al probeert deze en gene zijn eigen koninkrijkje in de muziek te bouwen (my home is my castle), we bedoelen het toch vaak wel goed. Maar dat goedbedoelde spel is bij Johannes uit. God openbaart hem iets, het is absoluut. Willen de Oud Testamentische stedelingen de stedelingen zijn van het Nieuwe Testament dan mag niets onreins aan ons kleven. Zijn wij in die hoedanigheid rein? Alleen Jezus kan dat in ons leven doen. Zijn we wel in dat boek des levens geschreven? Anders hebben we geen toegang tot die stad, maar ook geen toegang tot de priesterdienst. Hebben we wel die zekerheid?

Terug naar de 48 Levietensteden. Ze kregen ook de omliggende weidegronden. Dat roept allerlei arcadische tafereelen op. Maar ook dat weiden heeft betekenis. God wil niet dat we op jacht gaan, maar weiden, herder zijn; behoeder van talenten, opdracht, mensen, taken, materialen, die aan onze hoede zijn toevertrouwd. Als illustratie: David kreeg ook de opdracht om het volk te weiden (6) in naam van God, die de grote Herder is (7). De profeet Ezechiël roept de herders terug, die alleen maar zichzelf weiden (8). Zijn wij op deze manier met alles en met elkaar bezig? Als dit nog niet in onze Levitische dienst voor elkaar is, dan is Jezus hier de sleutel: *'Ik ben de deur; als iemand door Mij binnenkomt, zal hij behouden*

NOTITIES

(9)
Joh. 10:9

(10)
Math. 14:16

(11)
Math. Hfst.5 - 7

(12)
Math. 5:21-22

(13)
Joh. 10:11

worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden.' (9). Het is duidelijk dat bij Jezus het goede te vinden valt. Hoe teleurstellend zijn dan soms muzikale presentaties, optredens, de liedteksten, introducties, getuigenissen. Men komt soms niet verder dan 'huisje, boompje, beestje, Jantje, Pietje, Keessie'. Maar van de weidegrond is niets te bespeuren. We moeten de mensen te eten geven, doen we dat? (10). Of is onze weidegrond een zinderende zandvlakte vol zandkastelen en zijn het geen grazige weiden dankzij het water des levens?

Nogmaals terug naar af. Zes van de 48 steden waren heel bijzonder. De doodslager mocht erheen vluchten. Iedereen die zonder opzet een naaste doodde, was in deze vrijsteden veilig. Jezus gaat in de bergrede (11) in op de doodslag (12). Hij zegt dat een ieder die een ander 'dwaas' noemt zal vervallen aan het hellevuur. Het komt er dus op neer dat we allemaal doodslagers zijn. Woorden en gedachten zijn bij de Heer net zo erg als daden. Allemaal behoren we dus naar die vrijsteden te vluchten. De Levieten moesten dus zodanig dienst doen en de poorten openen zodat die doodslagers daar veilig kunnen ontkomen. Wijzen we dan wel in onze muziek die weg tot ontkoming en behoud? Zien wij de mensen als doodslagers en kunnen die doodslagers tot ons vluchten? Of sturen we ze met een kluitje het riet in? De stedelingen moeten open zijn om de mensen tot de Herder, Jezus Christus, te brengen (13). Hij is het leven.

DE HOOGSTE RECHTSpraak

(1)
Deut. 17:8-13

Al studerend op de Levieten viel een bovenschrijft boven Deuteronomium: 'De hoogste rechtspraak' op (1).

'Wanneer een zaak voor u te moeilijk is om daarin uitspraak te doen, in geval van bloedschuld, geschil of lichamelijk letsel — aanleidingen tot rechtsgedingen in uw steden — dan zult gij u begeven naar de plaats die de Here, uw God, verkiezen zal; gij zult gaan tot de levitische priesters en tot de rechter, die er dan wezen zal, en hen raadplegen; zij zullen u hun rechterlijke uitspraak aanzeggen. En gij zult handelen naar de uitspraak, die zij u aanzeggen ter plaatse die de Here verkiezen zal; gij zult nauwgezet doen naar alles, waarvan zij u onderrichten. Naar het onderricht dat zij u geven, en naar de beslissing die zij u bekend maken, zult gij handelen; gij zult van de uitspraak die zij u aanzeggen, niet afwijken naar rechts of links. De man, die in overmoed handelt door niet te luisteren naar de priester, die daar in dienst staat van de Here, uw God, of naar de rechter, die man zal sterven; zo zult gij het kwaad uit Israël wegdoen. Dan zal het gehele volk dit horen en vrezen en niet meer overmoedig zijn.'

Dat is nogal wat, we moeten er niet aan denken dat iemand heden-tendage naar ons toe zou komen voor een uitspraak in een kwestie, vooral gezien het kader van het gebeuren. Als deze persoon zich niet aan die uitspraak zal houden, zal hij gedood worden!

(2)
zie ook Deut. 21:5
en Deut. 27:14 v.v.

Toch is het van belang van de hele strekking goede nota te nemen. De levitische dienst had verstrekkende bevoegdheden en verstrekkende gevolgen (2). Leviet zijn was dus soms een hele serieuze aangelegenheid. Het moesten wel mensen van kaliber zijn om zo te kunnen dienen, want zeker in deze kwesties stonden ze er in naam van God, de uitspraak was een Godsspraak, onherroepelijk, bindend. Hoe autoritair, hoe absoluut, zouden we nu zeggen.

Laten we hier tegenover nu eens het gemiddelde optreden van een gospelkoor zetten. Dan is het beslist zo dat men zich niet altijd (en soms nooit) realiseert dat men daar staat namens God en dat de uitspraken die men zingt bindende zaken zijn. Laten we ons eens goed rekenschap ervan geven hoe vaag soms onze getuigenissen zijn, hoe achteloos en zouteloos ons optreden, hoe vrijzinnig en vrijblijvend het hele gebeuren is. Staan we er echt namens God? Als we zeker van onze roeping zijn, dan mogen we ook als de Levieten optreden: bemiddelen tussen dood en leven. Niet dat alle mensen dit je in dank zullen afnemen. Men houdt meer van dialogen, gezelligheid, kneuterigheid, grijsheid en vooral niet van zwart-wit.

(3)
Openb. 3:16
50

Maar voor God is het zwart of wit, lauwheid spuugt Hij uit (3) en Hij eist zeker van de Levieten dat ze kleur zullen bekennen: voor

NOTITIES

(4)

Deut. 17:18

(5)

zie o.a. Hand. 3:6,16

4:17; 8:12; 9:27;

15:17; 16:18;

1 Cor. 1:10;

Col. 3:17

2 Thes. 3:6

Jac. 5:16

(6)

2 Cor. 5:20

hoog en laag! Als er in Israël een koning was, moest zelfs hij tot de Levieten komen om voor zich een afschrift te laten maken van de wet 'welke bij de Levitische priesters berust' (4). Berust de wet van God bij onze eigentijdse Levieten? Dat betekent: Is het spreken van God, is de openbaring van God, is het woord van God in de Levieten aanwezig? Absolute zaken nietwaar, waarmee je je bezighoudt! De eerste christenen en predikers traden zo autoritair op 'in naam van God' of 'in de naam van Jezus . . . .' (5). Hoe de boodschap nu moet zijn en ons optreden, wordt kort en krachtig weergegeven in de volgende verzen (6): *'Wij zijn dus gezanten van Christus, alsof God door onze mond u vermaande; in naam van Christus vragen wij u: laat u met God verzoenen.'*

Kunnen de mensen tot ons komen en beluisteren ze dan echt het spreken van God?

ZEGEN

(1)
Deut. 33

Mozes is op zeker moment aan het eind van zijn levenspad. Dan geeft hij aan ieder van de stammen een zegen mee (1): Persoonlijke woorden en beloften van God. In het kader van dit boek is het van belang om te weten, welke zegen de stam Levi (de Levieten) kreeg: *'Van Levi zeide hij: Uw Tummim en Urim behoren de man toe, die uw gunstgenoot is, die Gij bij Massa op de proef hebt gesteld, met wie Gij getwist hebt bij de wateren van Meriba; die van zijn vader en zijn moeder zeide: Ik zie hen niet; zijn broeders wilde hij niet kennen en van zijn kinderen wilde hij niet weten. Want zij onderhouden uw woord en bewaren uw verbond; zij onderwijzen Jacob uw verordeningen, Israël uw wet; zij doen reukwerk in uw neus opstijgen en leggen het brandoffer op uw altaar. Zegen, Heer zijn kracht en zie het werk zijner handen met welgevallen aan. Verpletter de lendenen van zijn tegenstanders en van wie hem haten, zodat zij niet meer kunnen opstaan.'* (2).

(2)
Deut. 33:8-11

(3)
Ex. 29:29,30
1 Sam. 14:41,42

In dit profetische woord staan belangrijke lessen. De zegen begint met te zeggen dat de Urim en Tummim behoren aan de gunstgenoot des Heren. Levi is die gunstgenoot en de U en T was het heilige orakel Gods (3). Aan de priesters waren de mogelijkheden geschonken van uitspraak en openbaring. Bij Massa (dat is: beproeving) en Meriba (dat is: twist) waren ze 'doorgelicht'. Het gehoorzamen aan God is voor Levi belangrijker dan alle familierelaties (4). Deze drie zaken: openbaring, beproeving en absolute volgeling van God, zijn nodig om hun taak te kunnen volvoeren waarover het tweede deel van de zegen spreekt namelijk onderhouden, bewaren en onderwijzen (5). Onze wandel als Levieten zal daar op gestoeld moeten zijn, maar dat niet alleen, ook onze tekenen, onze overdracht zal daar duidelijk mee te maken moeten hebben. Dit zijn wezenlijke punten ter overdenking voor wie een carrière begeert in de pop.

(4)
zie Hfd 8 van dit boek 'geen kompromis en Matth. 10:37; 19:27-30 Luc. 14:26

(5)
Deut. 31:9-11

(6)
zie o.a. hfd 11 en vgl. 1 Cor. 1:21 1 Cor. 2:4; Titus 2:8 2 Cor. 6:7

Wie zich op het crossover terrein waagt kan het kruis uit het oog verliezen. In ieder geval is men dan geen actieve, praktiserende Leviet, daar de 'positieve pop' wel erg positief kan zijn, maar elementen van bijbelse prediking mist (6). Men kan dan best een integer musicus zijn, maar de overdracht heeft niets te maken met waar het middendeel van de zegen over spreekt:

- ze onderhouden Gods woord
- ze bewaren het verbond
- ze onderwijzen (de verordeningen van de wet)
- ze doen reukwerk opstijgen
- ze offeren

We zullen ons moeten afvragen of ook in ons persoonlijk leven deze vereisten aanwezig zijn om de Levitische taak te kunnen oppakken.

NOTITIES

(7)

vgl. Rom. 5:1-5

2 Tim. 2:15

1 Petr. 4:12

2 Petr. 1:4-11

(8)

vgl. Matth. 21:42-45

Rom. 9:32,33

(9)

2 Cor. 10:3-5

1 Tim. 6:12

1 Tim. 1:18,19

Ef. 6:12

(10)

Deut. 21:5

(11)

Rom. 15:29

Ef. 1:3

(12)

1 Petr. 3:9

Want hoe makkelijk staan we buiten het Levitische kader van volkomen toewijding, roeping en beproeving (7). Daar juist zullen we aan moeten voldoen. Het werk van de Levieten had niets te maken met naïef hobbyïsme, maar het was een serieuze aangelegenheid. Geen modieuze onderwerpen, maar fundamentalistisch: Gods woord. Daar moet men mee bezig zijn: de bijbelse standaard van de Levitische gospelaar (8). Natuurlijk kan men als christen-musicus in allerlei sekulaire scenes opereren, de Heer zocht zelf ook mensen van allerlei allooi op. We stellen alleen maar de vraag 'Wat ben je, wat doe en wat beoog je', een roep om eerlijke duidelijkheid.

Terug naar de tekst uit Deuteronomium. Over het reukwerk is al geschreven in hoofdstuk 6 van dit boek en over offeren in hoofdstuk 10.

Het laatste deel van de zegen van Mozes is het gebed om zegen voor Levi. Wie zo aan duidelijkheid werkt, kan gezegend worden. Ook vraagt Mozes dat de tegenstanders van Levi vernietigd zullen worden. Dat zijn in de huidige situaties geen personen, structuren of visies. Er is maar één tegenstander en daarmee zijn wij in oorlog, het is een geestelijke strijd (9) waarin de Levieten vooraan gaan. Er (10) staat nog iets over de zegen van Levi: *'Hen heeft de Here, uw God, verkoren om Hem te dienen en te zegenen in de naam des Heren.'*

Ze waren gezegend en zegend. Jezus zei dat je aan de vruchten de boom zult kennen. Als je ziet dat je groep geen zegenende uitstraling heeft, ga dan eens bij Jezus te rade.

Op zekere dag sprak Jezus over een paar plat bij de grondse broodjes en visjes een zegen uit en dat beetje was in staat vele duizenden te eten te geven. Moge de volle zegen (11) van de Allerhoogste onze onvolmaakte presentatie hetzelfde voedende effect geven. *'Zegent integendeel wijl gij hiertoe geroepen zijt, dat gij zegen zoudt beërven* (12).

HOOFDSTUK 22 NOTITIES

(1)

zie ook bij de vlucht van David; 2 Sam. 15:24

(2)

Jozua 3:3

(3)

Jozua 4:10

(4)

Jozua 4:10b

(5)

vgl. Hebr. 12:18-24

(6)

vgl. Matth. 5:13

Col. 4:6

(7)

vgl. 1 Cor. 14:8

(8)

vgl. Jac. 4:8 en

2 Sam. 23:1-2

NATTIGHEID

"Zodra gij de ark des verbonds van de Here, uw God, ziet en de Levitische priesters, die haar dragen (1), dan zult gij ook van uw plaats opbreken en achter haar aantrekken" (2). De priesters nu, die de ark dragen, bleven midden in de Jordaan staan, totdat alles volbracht was" (3) "en het volk trok met haast over" (4).

In een eerder hoofdstuk is opgemerkt dat de Levitische priesters de ark mochten dragen. Een zeer verantwoordelijke taak, want ze vervoerden bij wijze van spreken "de woonstee van God". Dat vervoeren was tevens richtingbepalend voor het volk. Die richting was niet altijd naar de grazige weiden. Want hier ging het vanuit de betrekkelijke 'vastigheid' naar de onzekere Jordaan. Wat een avontuur. Zou God een brug geven? Het water spleet en de Levitische priesters stonden daar tot hun taak volbracht was.

Dit zijn toch belangrijke zaken ter overdenking voor onze muziekdienst.

— Is datgene wat wij vervoeren Gods aanwezigheid (5)?

Of leeg gebral (6).

— Durven wij het avontuur aan om zelfs de stroom te splijten? Pas als je je voet op het water zet splijt deze.

— Is ons dienen richtingbepalend voor het volk of doet men onze frasen als nietszeggend terzijde? (7).

Mogen we andere pretenties hebben dan het verklanken van niemandalletjes? (8).

Bij de doortocht was het resultaat er dan ook naar: het volk trok met haast over. Kunnen onze gospeldaden de toehoorders zodanig inspireren?

HOOFDSTUK 23 NOTITIES

(1)
1 Kron. 6:31-32

(2)
Hebr. 9:15

(3)
Rom. 1:6

(4)
Openb. 17:14

(5)
2 Petr. 1:5,10

(6)
Hebr. 3:1

(7)
2 Thes. 1:11
2 Tim. 1:9

(8)
Ef. 1:18

(9)
Ef. 4:1

(10)
1 Cor. 9:24-26

(11)
Fil. 3:14

VOORSCHRIFT

"Dit waren degenen, die David aanstelde om de zang in het huis des Heren te leiden, nadat de ark haar rustplaats gevonden had; vóór de tabernakel, de tent der samenkomst, deden zij dienst als zangers, totdat Salomo het huis des Heren bouwde te Jeruzalem en zij vervulden hun ambt overeenkomstig het hun gegeven voorschrift" (1).

Nu het volk een hoofdstad en een koning had en het heiligdom te bestemder plaatse kwam, ging David de diensten herzien. Het lijkt erop dat er een einde kwam aan een soort vrijblijvendheid. David regelde heel duidelijk welke Levitische priesters zich bezighielden met de offerdienst, maar ook wie de muziekdienst, het loffer, moesten leiden.

Men wordt aangesteld en er is een voorschrift.

In de gospelmuziek komt men nog steeds te veel vrijblijvendheid tegen. Laten de 'gospelaars' zich eens afvragen of men aangesteld is. Ben je door God geroepen (2). Heb je de stem van Jezus verstaan? (3) Heb je de zekerheid bij die geroepenen te horen, dat is bij Jezus te horen? (4) Petrus vermaant ons om ons geloof en onze roeping met ijver te bevestigen (5). We mogen ons deelgenoten weten van een hemelse roeping (6). Stelde in het Oude Testament David mensen aan, in het Nieuwe Testament komt die roeping van God alleen (7). Hij alleen kan je die zekerheid geven. Alleen met die roeping kunnen we hoop uitstralen (8) en waardigheid (9). Hoeveel optredens en oefensessies verzanden evenwel niet in oubolligheid?

Laten we ons ook afvragen of we werken volgens het voorschrift. Zijn er Nieuw Testamentische voorschriften? Paulus schrijft heel duidelijk over werken volgens plan, de oefening van een hardloper en vuistvechter (10). Zelfs schreef hij aan de Filippenzen (11): "Ik jaag naar het doel, om de prijs der roeping Gods, die van boven is, in Christus Jezus".

Ook wij moeten aangesteld zijn en werken volgens voorschrift.

POORTWACHERS

(1)
1 Kron. 9:26

“Want in dit ambt waren zij de vier voornaamste poortwachters. Zij waren Levieten” (1).

(2)
1 Kron. 9:26b

Levieten waren niet alleen zangers, ze vervulden allerlei belangrijke taken: poortwachters, hielden toezicht op de schatkamers (2); ze hielden toezicht op de kamers van het huis Gods (2); ze overnachtten zelfs rond het huis, want hen was de bewaking toevertrouwd (3). Ze openden en sloten. Ze zorgden ook voor alle spullen en benodigdheden van de tempeldienst en telden zelfs alles na (4).

(3)
1 Kron. 9:27

Ook zorgden ze voor de wierook, specerijen, toonbroden etcetera. Wat een stelletje 'neef-regelaars'! Wat een bedrijfsvoering, wat een planning, wat een toewijding, maar ook wat een verantwoordelijkheid.

(4)
1 Kron. 9:28

Niets was mogelijk in de dienst van God, of de Levieten hadden ermee te maken.

Daar mogen wij als moderne Levieten eens over nadenken. Om echt langlopend dienst te doen, zijn offers noodzakelijk. Komt ons zangkoor soms niet verder dan een gezelligheidsvereniging? Zijn wij werkelijk bereid te dienen, te ondersteunen? De klacht wordt nogal eens gehoord dat koorleden het voor praktisch werk laten afweten (opruimen, spullen neerzetten, apparatuur versjouwen, etc), “Ze zijn er toch om alleen maar te zingen. . . .?”

(5)
Matth. 25:21,23
Luc. 16:20-21

Wil je het één, dan moet je ook tot het andere nl. dienstbaarheid bereid zijn. Anders liggen gevaren van hoogmoed om de hoek, zoals het zich bij die ene gevierde gospelartiest openbaarde: slapen in 3-sterren hotels, eten in 5-sterren restaurants en alleen die en die bekende merken drank in de kleedkamer. . . Zo iemand landt vrij hard op zeker moment.

(6)
1 Cor. 4:2
1 Tim. 3:11
Matth. 23:23
Matth. 24:45-47

Wat een geweldige en mooie verantwoordelijkheid. Dat is het positieve van de uitdaging. Wil je poortwachter zijn? Dan zul je het zijn. Denk nu niet dat dat in grote zaken zit. De kneep zit hem in het kleine poortwachter zijn over die ene stekker, die je iedere week moet aansluiten. Poortwachter zijn over de muzieklessenaars die je steeds klaar moet zetten en weer op moet ruimen. Poortwachter zijn over de propjes, over die liederenbladen, de koffie, de . . .

Gal. 5:22
2 Thes. 3:2
2 Tim. 2:22
Filémon vs. 5
3 Joh. vs. 5
Luc. 19:17
Openb. 2:10
Hebr. 3:2

Poortwachter zijn zit hem in trouw om altijd goed de gegeven of verkregen verantwoordelijkheid tot een goed einde te brengen. Wie trouw is in het kleine zal God over veel aanstellen (5). Trouw en betrouwbaarheid staan met stipnotering in de Bijbel. Lees er eens wat teksten over na (6). In weer en wind, bij zegen en tegenslag, ga door: dat zijn Levieten.

NOTITIES

Het zou aan de andere kant ook fijn zijn, indien de gemeenteleiding het potentieel van de Levieten zou ontdekken. Te vaak moet alles via commissies etcetera lopen, terwijl de mensen die bereid zijn over het hoofd worden gezien. Te vaak wordt gedacht, dat één en ander alleen maar van de voorganger en oudsten afhangt. Hier gaat men voorbij aan de dorpelwachters.

(7)
1 Thes. 5:24

Troostrijk moet voor ons allemaal de tekst zijn: *"Die u roept is getrouw, Hij zal het ook doen"* (7); als we eens te kort schieten, of falen, of over het hoofd gezien worden, of . . . . .

KOPSTUKKEN

(1)
1 Kron. 9:33

"Maar de zangers, die in de vertrekken vertoefden, — familiehoofden der Levieten — dezen waren vrij van andere dienst; het was hun opgedragen dag en nacht met hun werk bezig te zijn" (1).

Het lijkt of deze tekst het vorige hoofdstuk ontkracht, want daar werd immers aangetoond dat Levieten allerlei werk deden. Toch gaat het hier in wezen om hetzelfde: een enorme toewijding en inzet.

Ze deden het niet zomaar; niet af en toe; niet als ze er zin in hadden, maar dag en nacht. Wat een motivatie! Wat een professionaliteit zouden we tegenwoordig zeggen.

Dit waren de familiehoofden, kopstukken, leiders; ze stonden aan de top en met recht. Dit is heel wat anders dan goedbedoeld amateurisme.

(2)
Luc. 16:8,9
Luc. 16:12

De Bijbel zegt dat we van de mammon en de wereld kunnen leren (2). En dat is ook in de muziek zo. Wat hebben de top-artiesten er niet voor over om werkelijk aan de top te komen en te blijven. Hoeveel uur oefenen ze niet, wat ontzeggen ze zich niet. . . . Ach, meestal ziet men alleen maar de buitenkant: het applaus, de glitter, de drank, de meisjes. Maar praat eens met de echte artiesten, die al jarenlang doorkomen. Dat is een keihard leven.

Steun krijgen onze kopstukken uit het feit dat het hun opgedragen was. Als God het ons opdraagt, kunnen we daaruit de motivatie putten, ons dag en nacht aan de zaak van God te weiden.

Het is goed om je regelmatig af te vragen "Heeft God het me opgedragen?" Die zekerheid geeft de kracht alles te geven, een apostel te worden in de muziek. Het geeft doorzettingsvermogen om de wedstrijd te winnen, dat is tot het einde toe doorgaan. Je volledig voor de hoofdzaak in te zetten. Schrap bijzaken! (wat kan jou van je prioriteit afleiden?) Het geeft je ook de (zelf)discipline je te bekwamen, te oefenen. Het zal je een 'familiehoofd' maken.

Heb je Gods roep verstaan dat je je geheel in de muziekdienst mag bekwamen, dan zul je ook de kracht hebben aan elke tegenslag het hoofd te bieden, en aan tegenwerking, aan ontkenning, het afraden door anderen, etcetera. Het pad van een full-time Leviet gaat niet over rozen.

"Gij familiehoofden der Leviëten, heiligt u, gij en uw broeders, opdat gij de ark van de Here, de God van Israël kunt brengen naar de plaats die ik (David) voor haar heb bereid, want daar gij het vorige keer niet gedaan hebt, heeft de Here, onze God, ons een zware slag toegebracht, omdat wij Hem niet hadden geraadpleegd zoals het behoorde" (1).

(1)
1 Kron. 15:12,13

(2)
Lees 1 Kron. 13

David had Jeruzalem veroverd en maakte het tot hoofdstad, maar ook tot hét geestelijke centrum. Daarom moest de ark naar Jeruzalem komen. Het werd een geweldig feest (2). Heel het volk met David voorop danste, zong en maakte muziek. Maar dit zo aan God gewijde feest stopte dramatisch daar de ark van de kar dreigde te glijden. Iemand wilde helpen, raakte de ark aan en was op slag dood. Wat een anticlimax, wat een schrik, ontzetting, vrees. . . .

(3)
1 Kron. 15:4-10

(4)
vs. 11-12

(5)
vs. 15

(6)
Hebr. 12:14
1 Thes. 4:1-3
1 Thes. 3:13
2 Thes. 2:13
Ef. 1:4
1 Petr. 1: 15,16

(7)
1 Kron. 15

(8)
vs. 16b

(9)
vs. 17

(10)
vs. 22

(11)
vs. 27

(12)
vs. 26a

(13)
1 Kron. 16:7-36

Velen zouden het nu opgegeven hebben, maar David niet. Waarom die enorme tegenslag, wat wil de Heer daarmee zeggen? David overweegt het hele gebeuren en vindt de fouten. De eerste keer was het te snel, te haastig, te ondoordacht, te snel in elkaar getimmerd, te weinig voorbereid. Nu gaat het anders. Er komt een duidelijk actieplan, dat ook iedereen in zijn eigen functies (roeping) stelt. David roept de priesters en Leviëten bijeen (3), haalt de leiders bij elkaar (4) en neemt alles door. Ze onderzoeken hoe de ark op gepaste wijze vervoerd moet worden en hoe ongelukken zoals met de eerste poging voorkomen kunnen worden. (Dus dragend (5) aan draagstokken en niet op een kar). Naast dit bijbels onderzoek, het raadplegen van God, is er heiliging, een zeer essentieel geestelijk proces. Het kostte enige dagen met ceremoniën, maar dit is ook voor ons in het Nieuwe Testament van belang. Het is de absolute wil van God: onze heiliging (6). Zonder dat kan er geen dienst gedaan worden. Nu alles aan de basis goed geregeld is, wordt het hele gebeuren zeer weloverwogen geregisseerd en geredigeerd. Lees maar eens goed de verzen 16-28 (7). Wat een gigantische planning tot in details toe. De zangers waren precies opgesteld; de musici waren precies opgesteld. Ze kregen zelfs instructie om luide (8) vreugdeklanken te laten horen. Instrumenten werden gestemd (!) en zelfs muziek bijzonder gearrangeerd (9). De trompetten kregen de juiste plaats. Zelfs het vervoer van alles en iedereen werd precies geregeld (10). Niets werd aan het toeval overgelaten. Ook de kleding werd gepast geredigeerd (11).

Nu alles zo weldoordacht, gepland, geordend is, gaat het goed. Zeer opmerkelijk is dan ook het vers (12) 'Nu God de Leviëten hielp. . .' De ark kwam nu wel in Jeruzalem. Ook al is alles fantastisch gepland, het blijft creatief. David schrijft een bijzonder loflied (13)

NOTITIES

(14)

Luc. 16:8

Spr. 24:3

Pred. 7:19

Spr. 3:21

dat de zangers moeten zingen en zelf danst en huppelt hij van vreugde (wat zijn vrouw zeer verdroot). Het is dus geen losgelaten carnavalsbende, geen gehos van mensen die niet weten hoe het moet. ....

Wat is dit ons allemaal tot voorbeeld! 'Strijd de strijd met overleg' (14). Wat een goed gebruik van talenten en 'the right man on the right place'. Wat een goede ordening. Maar ook wat een geestdrift, wat een blijdschap die nu juist, dankzij de ambiance tot zijn recht kon komen. Alles komt tot zijn recht en ontaardt niet. Dit hele hoofdstuk 1 Kron. 15 is een blauwdruk voor ons. Voldoen we eraan?

GEEF HET NIET OP

In het vorige hoofdstuk hebben we de twee pogingen gezien om de Ark in Jeruzalem te krijgen. Hoe zou jij je gevoeld hebben als je in je eigen bediening of opdracht zo'n enorme tegenslag te verwerken zou krijgen. Voor de meeste mensen is zo iets dodelijk en in het genoemde geval (1) had het ook een dodelijke afloop. Terecht staat daar, dat David diep getroffen was (2). Hij daasde niet door, hij was bewogen, het zette hem stil, hij ging alles overdenken, evalueren. Toch gaf hij niet op. Hoeveel zouden het erbij hebben laten zitten. Beproeving is wel Bijbels! Beproeving toont altijd de echtheid aan van wie je bent en waarmee je bezig bent. Hoe staat het met jou?

(1)
1 Kron. 13

(2)
1 Kron. 13:11

Er valt nog iets uit te leren. David zocht naar de juiste manier om God te dienen. Zo vaak zitten we in een automatisme en doen we maar. Het is goed om eens de kar stop te zetten en eens te overdenken wat Gods wil is: ten aanzien van jezelf, je muziek, je leven.

David begreep één ding goed. De ark mocht niet op een kar. Dat heeft een diepe betekenis. God kun je niet zomaar vervoeren, zoals het jezelf uitkomt. In het 17e eeuwse toneel had je het 'Deus ex machina', de God per machine. Dat ging als volgt. Als de dramaturg zijn stuk zodanig ingewikkeld had gemaakt dat hij er niet meer uitkwam, dan kwam er plotseling een Godsverschijning, een engel of iets dergelijks die de ontknoping en goede afloop waarborgde. In het (geestelijke) leven is dat niet zo. Je kunt God niet programmeren. Je kunt geen 'opwekking' creëren, je kunt de uitstorting van de Geest niet 'opwekken'. Daar zijn andere factoren in het spel. Davids ontdekking had te maken met waardigheid. God (de ark) moest van de kar, niet ons automatisme (alwéér een optreden), maar de ark moest waardig gedragen worden (3) door waardige mensen (Levieten). En die mensen waren waardig omdat ze dit niet deden vanuit hun eigen menselijke ijver (dan pak je de kar), maar omdat God hen geroepen had en ze God werkelijk wilden dienen.

(3)
1 Kron. 15:2

Ervaar je tegenslag of tegenstand, geef niet op, onderzoek jezelf en breng alles in het reine.

OVERTREFFENDE TRAP

"Toen liet hij (David) daar, voor de ark van het verbond des Heren, blijven Asa en zijn broeders om bestendig dienst te doen vóór de ark, zoals het elke dag was voorgeschreven. Bij hen bevonden zich Heman en Jeduthun en de overige uitgelezenen die met name waren aangewezen om aan te heffen: Looft de Here, want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid. Zij, Heman en Jeduthun, hadden bij zich trompetten en cimbalen voor de muzikanten, en instrumenten ter begeleiding van de zang ter ere Gods." (1).

- (1)
1 Kron. 16:37,41-42
(2)
1 Kron. 16:4-6

"En hij (David) stelde voor de ark des Heren dienaren aan uit de Levieten: om de Here, de God van Israël, te roemen, te loven en te prijzen . . . met muziekinstrumenten, harpen en citers; terwijl Asaf op cimbalen en de priesters Benaja en Jahaziël op trompetten, voortdurend speelden voor de ark van het verbond Gods." (2).

Het is een soort overtreffende trap. Nu de ark een vaste plaats heeft kiest David uit de Levieten (die ook uitgekozenen waren) degenen die de lofzang en muziek moesten beoefenen. 'The very best' (zie hoofdstuk 2,29) met name aangewezen en niet zomaar willekeurig volgens een aftelsysteem. Het waren uitgelezenen, dus hele bijzondere personen. Wat ze deden moesten ze bestendig (voortdurend) doen en ook dat was bijzonder en daar had je bijzondere mensen voor nodig. Het was bovendien geen saai en strak liturgisch gebeuren; er waren vele instrumenten en er was slagwerk. Het maakte alles zeer dynamisch en ook dat was bijzonder. Dit bijzondere muzikale gebeuren was ook op een bijzondere plek nl. voor de ark, dus vóór het aangezicht des Heren. Van alle kanten dus: 'overtreffende trap'. Als je dit allemaal leest zou je haast de moed in de schoenen zinken. Ben ikzelf ook zo bijzonder dat ik dit soort muziekdienst mag doen?

- (3)
Openb. 3:20
(4)
Matth. 16:24-26
Gal. 5:24-25
(5)
2 Cor. 10:17-18
Gal. 6:15-16
Rom. 7:6
(6)
1 Petr. 2:16
1 Petr. 4:10-11
Joh. 12:26
(7)
Rom. 12:1-2
Joh. 20:21

Het antwoord kun je zelf geven. Heeft de Heer je met name geroepen? (3), d.w.z. ken je de Heer persoonlijk? Ben je bereid om voortdurend te dienen, dat is je hele leven zonder terughoudendheid geven? (4) Ben je bereid om dynamisch dienst te doen en niet vast te roesten in een statisch keurslijf? Dus om creatief te dienen? (5) Doe je het voor Gods aangezicht? Met andere woorden: doe je, wat je doet echt alleen voor Hem en niet terwille van eigen eer, glorie, zelfzucht? (6)

De antwoorden kun je zelf geven. Een eerlijk antwoord is nodig. Daar, waar het twijfelend is of ontkennend, is het proces omkeerbaar. Datgene wat niet aan de bijzondere standaard voldoet mag je bij de Heer brengen en Zijn genade zal alles in je veranderen (7).

NOTITIES

Voor de muzikale vaardigheden evenwel moet je oefenen. Als je God bidt om mooi piano te kunnen spelen omdat je talent hebt, zal het antwoord zijn: 'daar en daar is de muziekschool . . . .'

Hoe treffend, hoe overtuigend is niet de combinatie van de juiste geestelijke instelling met kwaliteit (vaardigheden). Dat is overtreffende trap.

NADERE TAAKSTELLING

Nu er een vast heiligdom is, ontstaat er de behoefte om de taakstelling van de dienaren hier en daar opnieuw te formuleren. In Numeri (1) omschrijft Mozes in eerste instantie de taak van priesters & Levieten, maar nu moet één en ander nader geformuleerd worden want: *"de Here, de God van Israël, heeft Zijn volk rust geschonken, en Hij woont voor immer te Jeruzalem; nu behoeven de Levieten de tabernakel en al zijn dienstgerei niet meer te dragen"* (2).

Een nieuwe invulling is nodig omdat een deel van de oorspronkelijke taak vervuld is. David doet dat dus met grote kunde en dat lees je allemaal in 1 Kron. 23.

Een paar belangrijke elementen moeten er uitgelicht worden.

"Dit waren de Levieten naar hun families – de familiehoofden naar hun telling opgesomd met hun namen, hoofd voor hoofd, die een taak hadden bij de dienst van het huis des Heren" (3).

Alles was dus genoteerd, benoemd, duidelijk ingedeeld, geen vaagheid. Zo lagen de zaken. Dat is nog eens iets anders dan de vrijblijvendheid, waarmee diverse leden van koren met hun taak omgaan (bijv. komen als het hun uitkomt). Maar voor de dienst van de Heer is grote betrouwbaarheid nodig, vandaar de preciese indelingen op naam. Men kon zich erop verlaten!

"Immers volgens de laatste bevelen van David werd het getal der Levieten gevormd door hen, die 20 jaar oud waren en daarboven" (4). Geen kinderspel dus, maar volwassen mensen. Ook dat mag een voorbeeld zijn voor ons. Dat betekent niet dat je mag zeggen 'alleen vanaf 20 jaar mag je in een koor of gospelgroep' maar je zou het haast gaan zeggen als je kijkt naar de snelheid waarmee (gospel)-groepen opgericht worden en ter ziele gaan. Men weet meestal niet waarmee men zich bezighoudt en waaraan men begint.

"Zij (de Levieten) stonden dan de zonen van Aäron (de priesters) terzijde bij de dienst in het huis des Heren" (5).

Soms wordt nog steeds de tegenstelling gecreëerd dat de prediking de échte priesterdienst is en de rest (bv. muziek), minderwaardig. In latere hoofdstukken zullen we daar nader op ingaan maar hier al staat zo troostrijk : zij aan zij en dat betrof alles wat zich in die dienst (alle taken) in het huis Gods (dus nu in het kerkelijk leven) voordeed. Men was gelijkwaardig en streed gelijkwaardig voor dezelfde zaak. Men keek niet op elkaar neer. En dat voortdurend bij alle gelegenheden (6).

(1)
Numeri 18
(2)
1 Kron. 23:25

(3)
1 Kron. 23:24

(4)
1 Kron. 23:27

(5)
1 Kron. 23:28
(6)
1 Kron. 23:31

NOTITIES

(7)

1 Kron. 24:31

(8)

1 Kron. 25:8

(9)

1 Kron. 23:4

(10)

1 Kron. 23:31

(11)

1 Kron. 23:28,29

(12)

1 Kron. 26:20

(13)

1 Kron. 28:21

(14)

1 Kron. 23:5

(15)

1 Kron. 23:30

(16)

1 Kron. 25:7,8

(17)

zie o.a. Ps. 33:3

Ps. 40:4

Ps. 68:25-27

Ps. 144:9

Degenen die de preekdienst overwaarderen mag dit ter overdenking zijn. Zelfs de 'prins der prekers' Billy Graham onderschreef in zijn laatste boek 'A biblical standard for Evangelists' het nut en het geweldige belang van de geestelijke muziek. En voor de muziekmakers en zangers: we zijn geen stiefkindje, de Heer plaatst ons zij aan zij met anderen. We moeten ook weer niet overwaarderen wat we doen als 'music-ministry'.

Er was nog een andere gelijkheid nl. onder de Leviëten zelf. Om alles goed in te delen werd het lot geworpen en dan lees je "het hoofd van elke familie evenzeer als zijn jongste broeder (7). De volleeerde als de leerling" (8). Echte gelijkheid, het voorkomen van iedere partijdigheid. Wat een ongelooflijke eerlijkheid. Dit is andere koek dan gevoelens van gekwetste trots als iemand anders eens 'mijn solo' van de dirigent moet zingen of de gekwetste trots als de regie ergens vereist dat de dames die zich altijd vooraan weten te plaatsen door wat liefvalliger of beter zingenden vervangen worden. Of de gitarist die zijn versterker altijd zo hard opendraait dat het lijkt op een gitaarrecital met koorbegeleiding in plaats van het omgekeerde. Eerlijkheid dus en laten we van hoog tot laag en van jong tot oud alles vermijden dat naar partijdigheid tendeert.

Naast de taken van opzieners, rechters en poortwachters, het toezicht houden (9), het brengen van alle brandoffers (10), het verichten van alle andere mogelijke werkzaamheden (11), de functie van schatmeesters (12) (niets gebeurde er in het leven van de gemeente of er waren Leviëten bij!) (13), waren de Leviëten ook nog zangers.

"En vierduizend zullen de Here prijzen op de instrumenten, die ik (David) voor het lofzingen heb laten maken" (14).

"Ze moesten voortzets elke morgen en avond gereed staan om de Here te loven en te prijzen" (15).

Het opmerkelijke is dat het echte zangers waren. Ze oefenden, leerden of waren volleerd (16). Mensen met talent. Dat waren de 4000 die hier genoemd zijn. We mogen dus wel eens wat kritischer worden ten aanzien van kwaliteit, talent, begaafdheden en bereidheid tot oefening en scholing van onze koor- en bandleiden. Niet iedereen werd lid van de Levitische zangvereniging 'Looft den Heere'. . . . Een ander ding dat opvalt is, dat David nieuwe instrumenten liet maken. Hij maakte niet alleen nieuwe liederen (David maakte vele nieuwe teksten en melodieën) (17), maar ontwierp en maakte ook nieuwe instrumenten. Hij kende niet de vloek van het keurslijf der traditie. In alles was hij creatief, daar de schepende Geest van God in hem was. Af en toe hoor je nog wel dat Gods heilige instrument het orgel zou zijn of alleen maar de menselijke stem. Niets is minder waar. Als David nu geleefd had,

NOTITIES

- (18)
2 Kron. 8:14-15
(19)
2 Kron. 23:18
(20)
2 Kron. 29:25
2 Kron. 31:2-4
(21)
2 Kron. 35:1-5,15
(22)
Ezra 3:8,10
Neh. 11:22,23

zou hij zeker een hele nieuwe serie synthesizers uitgedacht hebben en muziek gemaakt hebben in vele genres, want dat deed hij toen ook al: van droevig tot vrolijk, ingetogen en zeer dynamisch, zacht en hard. Psalmen waren voor David een enorm scheppend gebeuren waarvan de resultaten niet langzaam en zwaarmoedig waren. Op sommige werd gedanst. Ook wij hoeven ons niet door zwaar-op-de-hand zijnde critici te laten weerhouden van datgene wat wij tot Gods eer ten gehore willen brengen (en dat is het enige criterium dat telt).

Al deze nadere taakomschrijvingen worden steeds — als er een belangrijke vernieuwing was (revival) van het geestelijke leven — herhaald b.v. onder Salomo na de bouw van de tempel *"Hij stelde naar de verordening van zijn vader David de ambtsplichten voor de Levieten vast: te loven en te dienen . . ."*(18).

Als prins Joas koning wordt is dat tevens het begin van een geestelijk reveil en opnieuw wordt alles weer omschreven zoals David het vastgelegd had (19). Ook bij Hizkia is er een reveil. Dan wordt alles geordend zoals David het omschreven had (20). Eveneens onder koning Josia is er een reveil met hetzelfde resultaat (21). Zo ook bij de herbouw van de tempel na de ballingschap (22). Steeds als dus het klimaat 'geestelijker' werd, werden de regels van David opnieuw bevestigd en nageleefd. Zodra de koningen God verlieten verwaterde het. We kunnen alleen de via David door God gegeven richtlijnen volgen als ook ons klimaat 'geestelijk' is.

ZE PROFETEERDEN

- (1)
1 Kron. 25:1
(2)
1 Kron. 25:2b
(3)
1 Kron. 25:3b

"Voorts zonderden David en de legeroversten tot de dienst af de zonen van Asaf, Heman en Jeduthun, die profeteerden bij het spel van citers, harpen en cimbalen" (1).

"onder leiding van Asaf, die profeteerde" (2).

"onder leiding van Jeduthun, die bij het spel van de citer profeteerde onder het loven en prijzen van de Heer" (3).

De leidinggevende Levieten in de muziek waren hele bijzondere mensen. Ze waren niet alleen volleerd, doorkneed, volledig op dienst en taak berekend, maar ze hadden nog iets extra's.

Dat was niet nog een hogere hogeschool. Nee, ze waren vol van de Heilige Geest, zodat ze bij het zingen, bij het musiceren, zelfs onder de liturgie profeteerden! Daarom waren ze door David en de generaals uitgekozen om leiding te geven, ze symboliseerden een soort charismatisch leiderschap.

En eigenlijk moeten we ook daar nu naar zoeken. Waar zijn de muzikale leiders van de gospelmuziek? Dat zullen ook zij zijn die vakmanschap bezitten, maar bovendien vol zijn van de Heilige Geest: muzikale profetie.

Wat was dat nu, dat profeteren? Waren ze in extase? Waren ze super enthousiast? Waren ze buiten zinnen? Zodra het gaat over profeteren, moet je direkt kijken naar de vele profeten uit de Bijbel. Waren dat zulke vreemde figuren? Welnee. Met beide benen op de grond spraken ze Gods waarheid en dat werd hun meestal niet in dank afgenomen. Want wat ze zeiden, daarvan wisten de profeten zelf, dat het inspiratie van God was: "Zo spreekt Jahweh" een volmaakt "ex cathedra". Het kwam ook uit, daarom waren het echte profeten, ze konden ook niet zwijgen, ze moesten spreken. Waar zijn de muzikale profeten van nu? Wie gaan Gods stem muzikaal vertolken?

De grote profeet Elisa stond op zeker moment 'droog'. Toen moest hij een woord van God spreken. *"Nu dan, haalt mij een citterspeler. En het geschiedde, toen de citterspeler speelde, dat de hand des Heren op hem kwam" (4).* Wat is het bijzondere effect? Muziek schiep die geestelijke ruimte, creëerde een zodanige geestesgesteldheid dat Gods spreken ontvangen en doorgegeven kon worden. Muziek heeft een geweldige dimensie, het kan oproepen en tot rust brengen (vgl. David en de razernij van Saul). Er zijn mensen vol van de Heilige Geest nodig om met die machten om te springen. Muzikaal vakmanschap alleen is niet voldoende. Er moet ook een reformatie zijn van ons denken (5), dan zijn we niet meer gelijk aan deze

- (4)
2 Kon. 3:15
(5)
Rom. 12:2

NOTITIES

wereld, die vakmanschap alleen voldoende vindt, "l'art pour l'art", maar dan weten we er ook op de juiste wijze mee om te gaan, dan weten we wanneer iets 'goed, welgevallig en volkomen' is.

Wie pakt de profetenmantel van Eliza op; waar zijn de Asafs, Hemans en Jeduthuns van de 20ste eeuw? Wie gaat bidden dat die volheid van de Heilige Geest zijn leven en denken gaat vullen?

(6)
o.a. Ef. 5:18
Hand. 19:2,6
(7)
1 Cor. 14:39

Diverse keren vermaant het Nieuwe Testament ons om 'vervuld te worden met de Heilige Geest' (6). Het is dus blijkbaar niet iets wat automatisch gebeurt bijv. bij bekering of doop. We mogen er zelfs naar streven! "*Zo dan, mijn broeders, streeft ernaar te profeteren*" (7). Die Heilige Geest kan ieder van ons ontvangen.

Onze tijd worstelt met gigantische problemen, er zijn vele machten die de mensheid op dwaalsporen voeren. Ook muziek kan zo'n macht zijn. Er zijn mensen nodig met genoemde kwalificaties om te zorgen dat de muziek Gods stem zal vertolken. Was vroeger de profetie voorbehouden aan een kleine groep mensen, met de pinksterdag komt de belofte van Joël binnen ieders handbereik: Gods geest voor alle vlees; door jou en mij te ontvangen.

MOCHT ONZE PRIESTERDIENST DIT EFFEKT HEBBEN

- (1)
2 Kron. 5:4,5,12
(2)
2 Kron. 5:13,14
zie ook:
1 Kon. 8:10,11
2 Kron. 7:1,2

Salomo bouwt de tempel. Als deze klaar is dragen de Levieten de ark, de heilige voorwerpen en de tent der samenkomst naar de tempel. Dan komt de inwijding van de tempel. Al de zangers staan onder leiding van Asaf, Heman en Jeduthun klaar, in fijn linnen gekleed met cimbalen, harpen, citers en een blaasgroep van 120 trompetten (1)

"Toen zij tezamen trompetten en eenstemmig een lied lieten horen, om de Here te loven en te prijzen en de stem verheven bij trompetten, cimbalen en andere muziekinstrumenten en de Here aldus prezen: want Hij is goed, want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid, toen werd het huis des Heren vervuld met een wolk, zodat de priesters vanwege de wolk niet konden blijven staan om dienst te doen, want de heerlijkheid des Heren had het huis Gods vervuld" (2).

Er gebeurt iets ongelooflijks, iets van een andere dimensie, iets wat boven bidden of denken is, iets boven iedere verwachting: Gods heerlijkheid, Gods aanwezigheid vervult de tempel, zelfs zo overweldigend, dat de priesters geen dienst meer konden doen. Je zou soms wel willen dat nog steeds zó de kracht van God wordt uitgestort in onze eigentijdse muzikale eredienst.

Dit voorval schijnt niet uniek te zijn geweest. Iets dergelijks gebeurde op de eerste Pinksterdag in Handelingen. Ook de kerkgeschiedenis meldt dat speciaal in opwekkingssituaties dit soort zaken zijn voorgekomen (lees de verhalen over Moody, Roberts, Wesley e.d.), maar waar is het nu?

Als je dit verhaal van de tempelwijding leest, ga je er met heel je hart naar verlangen dat dit soort zaken de hedendaagse gelovigen zullen volgen (3). Je verlangt ernaar dat bij de eigentijdse muzikale eredienst ook op deze overweldigende wijze Gods kracht openbaar wordt, zó, dat zijn majesteit de hele kerk of zaal waar de gospel klinkt, vult, zelfs zo dat het optreden gestopt moet worden . . . .

Zo'n verlangen maakt je nederig, toegewijd, biddend. Het zal eenmaal gebeuren en hopelijk maken we er allemaal deel van uit. Er is nog steeds een belofte van een late regen (4). Moge onze muziek dat oproepend en zegenend vermogen hebben. Moge zo steeds Gods aanwezigheid openbaar worden.

Wat was het een feest in die tempel! Zo zou het ook nu moeten zijn. Ook nu moet de muziek dat stralende effect hebben. Wat was het effect, toen, bij Salomo bij de inwijding? *"Het volk ging terug naar hun tenten, verheugd en welgemoed"*(5).

- (3)
vgl. Marc. 16:17
(4)
vgl. Joël 2:28
Jac. 5:7
Deut. 11:14
Hosea 6:3
(5)
2 Kron. 7:10

TRAGIEK

(1)
2 Kron. 11:13-15
zie ook 2 Kron.
13:9

"De priesters en de Levieten uit geheel Israël (10 stammen) voegden zich uit hun gehele gebied bij hem (koning Rehabeam, Juda), want de Levieten verlieten hun weidegronden en hun bezitting en gingen naar Juda en Jeruzalem, omdat Jerobeam (10 stammen) en zijn zonen het hun onmogelijk maakten voor de Here het priesterambt te bekleden. Want hij stelde zich priesters aan voor de hoogten, voor de veldgeesten, etc." (1).

De scheuring van het rijk na Salomo was een grote tragiek die een volk verdeelde. De tragiek wordt nog groter omdat het ook het dienen van God raakt. De twee staten staan ook voor twee geloofsrichtingen: echt en vals. En er is niets nieuws onder de zon, er komt gelijk vervolging, zodat zelfs de priesters en Levieten van huis en haard weg moesten, daar ze niet langer in het 10-stammen land konden dienen. Zij wilden van geen kompromis weten ('no compromise', zong Keith Green) en dienden de Heer in Jeruzalem.

In Koningen lees je er nog iets meer over.

(2)
1 Kon. 12:31
(3)
1 Kon. 13:33

"Hij (Jerobeam, 10 stammen) maakte tempels op de hoogten en stelde priesters aan uit alle kringen van het volk, die niet tot de Levieten behoorden" (2).

"Jerobeam bekeerde zich niet van zijn kwade weg, maar stelde opnieuw uit alle kringen van het volk priesters aan voor de hoogten. Wie het begeerde, die wijdde hij, zodat hij tot priester van de hoogten werd" (3).

Het blijkt duidelijk dat deze weg een kwade weg is. Die weg leidde trouwens tot de volledige ondergang van Jerobeam en het 10-stammen rijk.

Waarom was het een kwade weg? Hij leidde de aandacht van het volk af van God. Hij ging andere geestelijke doelen stellen dan de volledige overgave aan God alleen. Iedereen die maar iets begeerde te zijn, werd zomaar even priester. Priester kun je zijn van vele hoogten en dat is dan ook heel makkelijk. Hoogten zijn bijvoorbeeld eer van mensen, carrière, bezit, geld, je ego etc. Priesterdienaren voor die hoogten genoeg. Maar dit was een kwade zaak die tot vernietiging leidde.

(4)
dit wordt nadrukkelijk gesteld in 1 Kon.
14:8,9,16

Klinkt het niet mooi? Men begeerde priester te zijn. Maar let op de ondertoon. Ze gingen lijnrecht tegen God in, omdat ze de status van priester begeerden (is aanzien), maar niet God echt wilden dienen. Jerobeam 'rotzooide' maar raak (excuus voor deze uitdrukking). De godsdienst verviel tot pure afgodendienst (4).

De Levieten en priesters konden niet langer in dit schijnheilige

NOTITIES

milieu leven en vertrokken. Konsekwent maakte Jerobeam iedereen priester van "God" zolang die maar geen Leviet was. Schijn voor echt. Schijngoden, een nepheiligdom, neppriesters, maar: schijn bedriegt. Laten wij ons ook bedriegen? Stel jezelf de vraag: wie dien je en waarom dien je?

Als het Jerobeam-achtig is, stop ermee. Maak van jezelf of je doeleinden geen goden, het leidt tot zelfvernietiging.

Wat zeer trof is de korte notitie "Jerobeam bekeerde zich niet". Dat betekent dat bekering, ommekeer mogelijk is. Laten we de valse altaren, de hoogten afbreken. Laten we de nep-priesters ontvluchten. We moeten ware Levieten zijn.

VOORAAN

In de Bijbel staan een aantal passages die aangeven hoe vooraanstaand de muzikmakers wel waren. Hier volgen ze.

- (1)
Jozua 6:4-5
- (2)
2 Kron. 13:12
- (3)
2 Kron. 20:21
- (4)
2 Kron. 20:19
- (5)
Ef. 6:12
- (6)
2 Cor. 10:3
1 Tim. 6:12

- 1) Bij de verovering van Jericho lopen de priesters met de ramshorens voorop (1).
- 2) Koning Abia (Juda) raakt slaags met Jerobeam (10-stammen). Abia houdt voor de slag een redevoering, waarin hij Jerobeam zijn afgodendienst verwijt. De rechtvaardige Abia doet dan de beroemde uitspraak: *"En zie, bij ons gaat God aan de spits— en zijn priesters met alarmtrompetten"* (2).
- 3) Onder koning Josafat komt er strijd met Moabieten en Ammonieten. Daar lees je *"Hij stelde mannen op, die de Here een lied zongen en Hem loofden in heilige feestdos, terwijl ze voor de gewapenden uittrokken"* (3). Elders staat dat toen de Levieten (4) met zeer krachtige stem loofden.

Ook in de legers van de laatste eeuwen had muziek een belangrijke functie: van doedelzakspelers, die voorop liepen bij de hooglanders, tot de marsmuziek van 'das dritte Reich'. Muziek is van belang bij de aardse strijd, maar ook bij de strijd in de hemelse gewesten (5), de geestelijke strijd (6) die niet tegen vlees en bloed is. In alle drie gegeven voorbeelden uit het Oude Testament komt overwinning. Dit doet mij altijd sterk denken aan het boek Openbaringen, waar op de hoogtepunten van de geschetste worsteling/oordelen een muzikaal intermezzo is.

Hoe denigrerend zijn dan soms de uitspraken van voorgangers, die muziek alleen maar zien als iets, dat erbij hangt, het gaat tenslotte alleen om de 'rechte prediking', nietwaar? Zij zien muziek alleen maar als een soort muzikaal behang van de gemeentedienst. 'Ach, het is slechts de voordienst'. Maar hun mening snijdt geen hout.

In Gods koninkrijk gaat nog steeds muziek voorop. De Levieten zijn de frontsoldaten. Wij als muzikmakers hebben dus wel een bijzondere taak.

Wat mij ook opviel is dat Abia zegt: *"bij ons gaat God vooraan en de priesters"*. Bij een gewoon leger is de generaal achter de linies, maar hier gaat de leiding voorop. Ook dat geeft ons muzikale leiderschap extra kracht. We zijn dus in goed gezelschap. Als we als muzikmakers voor in de strijd zijn, God is bij ons! Ons loflied is het ergste geschut tegen de vijand: het schept ruimte, openheid, geeft doorbraak, open harten en zielen voor de zegen van de Heer!

REVIVAL TIME

In het Oude Testament staan een aantal gevallen geboekstaafd van een reveil, een geestelijk herleven, een opwekking. Het volk werd van God afgeleid door slechte koningen. Afgodendienst (1) deed zijn intrede, God gaf verdrukking maar gelukkig kwam er dan (soms) een koning die wandelde als David en die tempel en eredienst herstelde.

(1)
*Jahweh was
niet no. 1*

1) Zo'n koning is Asa. God wordt weer nummer 1, de afgoden worden weggedaan. Je leest dan over het volk *"Zij zwoeren de Here met luider stem en onder gejuich en onder het geschal van trompetten en horens. Geheel Juda verheugde zich over de eed, want met geheel hun hart hadden zij gezworen, met geheel hun wil hadden zij de Here gezocht en Hij had zich door hen laten vinden"* (2). Zodra er een geestelijke herleving is, is er ook muziek, zang, lofprijzing.

(2)
2 Kron. 15:14,15

2) Onder diens zoon Josafat zet de opwekking zich voort, een 'back to the Bible movement'. Je leest dat de koning zelfs Levieten aanstelde (3) om het volk te onderrichten in Gods woord. Toen op zekere dag de vijand binnenviel, ging hij eerst God raadplegen en het gehele volk met hem. Alleen God kon uitredde (4). God sprak d.m.v. een Leviet; deze zanger profeteerde (5). Dat is pas opwekking, als de zangers zo door Gods Geest gebruikt gaan worden. Het enthousiasme was dan ook zeer groot en de Levieten zingen met krachtige stem (6). In de strijd gaan de zangers voorop. De overwinning is groot, een speciale zangmanifestatie besluit de aktie. Het dal waar dat gebeurde heette daarna 'dal der lofprijzing' (7). Al zingend en musicerend daarna terug naar de tempel in Jeruzalem (8). Weer die relatie: geestelijk herleven en een opbloei van de lofprijzingsmuziek.

(3)
*2 Kron. 17:7-9
19:4-8,11*

(4)
*2 Kron. 20:1-4,
12-13*

(5)
2 Kron. 20:14

(6)
2 Kron. 20:19

(7)
2 Kron. 20:26

(8)
2 Kron. 20:28

(9)
2 Kron. 23:2

(10)
2 Kron. 23:18

3) Als Joas koning wordt, is daar weer een reveil. Overal vandaan worden priesters en Levieten opgetrommeld (9). Je vindt dan dat opnieuw *"de gehele zorg voor het huis des Heren werd opgedragen aan de Levitische priesters, die David over het huis des Heren verdeeld had. . . . met vreugde en gezang, naar de regeling van David,"* (10). Weer die relatie: geestelijk herstel en opleving van de muziek.

(11)
2 Kron. 19:3-5,11

4) Koning Hizkia brengt het volk ook weer terug tot God. Hij pakt de boel fiks aan. Hij liet de priesters en Levieten komen en zei tot hen *'Hooft naar mij Levieten, heiligt u thans, heiligt het huis van de Here, brengt het onreine uit het heiligdom naar buiten'.... 'Mijn zonen, weest thans niet nalatig, want u heeft de Heer uitverkoren om in zijn dienst te staan'* (11). Dat zijn de geluiden

NOTITIES

(12)
2 Kron. 29:25-30

(13)
2 Kron. 29:34b

(14)
2 Kron. 30:21

(15)
2 Kron. 30:23

(16)
2 Kron. 30:27

(17)
2 Kron. 31:1

(18)
2 Kron. 34:3

(19)
2 Kron. 34:12,13

(20)
2 Kron. 35

(21)
2 Kron. 35:15

van een opwekking: heiliging en het onreine verwijderen. Je leest dan ook direkt weer over muziek. *"Hij stelde de Levieten bij het huis des Heren op, met cimbalen, harpen en citers. Overeenkomstig het gebod van David"* (12). Bij deze hernieuwde toewijding en inwijding van de tempel werd de lofzang met vreugde (dat is met veel enthousiasme) gezongen. Er was ook alle reden! De zangers waren zelfs zo gegrepen door deze zaak des Heren, dat zij meer ernst hadden gemaakt met hun heiliging als de priesters! (13). Deze hernieuwde overgave aan God was een geweldig feest. Dan komt het eerste Pascha, waarbij het geestelijke feest nog eens dunnetjes wordt overgedaan. *"Zeven dagen lang vierden ze . . . met grote vreugde. De Levieten en de priesters loofden de Here dag op dag onder begeleiding van instrumenten tot lof van de Here"* (14). Het volk is zo gegrepen door de revival dat ze er nog 7 dagen extra (15) aan vast plakken. Het slot van deze meeting is als volgt: *"Toen stonden de Levitische priesters op en zegenden het volk en hun stem werd gehoord, hun gebed kwam tot in Zijn (Gods) heilige woning"* (16). Het volk keert dan huiswaarts terwijl het overal de afgodentekens vernielt (17). In dit stuk zie je dat het geestelijk leven direkt tot expressie komt in de muziek.

5) Onder koning Josia II (we zitten al vlak voor de ballingschap) is de laatste revival. Die begint in het hart van Josia. Op jonge leeftijd komt hij tot 'bekering' (18), daarna begint hij Jeruzalem en land te reinigen van al het afgodendom. Ook de tempel wordt hersteld, de Levieten leiden dat werk (19). (Muziekmakers moeten heel praktisch zijn). Opnieuw wordt het Pascha (20) met grote heiligheid gevierd ter bezegeling van hun terugkeer tot God. Ook hier lees je dat gelijk de lofzangen weer klinken (21).

Vijf revivals die de periode David/Salomo tot ballingschap overbruggen. Vijf vrijwel identieke situaties die ons veel te zeggen hebben. De zin van de geestelijke muziek blijkt duidelijk te liggen in een hele bewuste ommekeer. Bij de koningen die God niet volgden nam de tempeldienst snel af, zo ook het belang van de lofgezangen. Het was daar alleen maar een ornament, franje. Het wordt dan ook niet meer genoemd. Maar bij een hernieuwde toewijding barst de muziek weer uit in gejuich tot Gods eer, als de lenteknoppen in de stralende zon na een vreselijke winter. In dit geestelijke proces blijken de Levieten steeds op te vallen als aangevers, uitvoerders, maar ook vanuit een eigen echtheid van geloof, want ze heiligden zich, met andere woorden: ze wilden ook zelf die vernieuwing. Er blijkt een ongelooflijke relatie te bestaan tussen nieuw geestelijk leven en een explosie van nieuwe muziek. Een revival moet ook een renaissance brengen. Sipke van der Land merkte eens op dat muziek inherent was aan het christendom (je ziet dit niet bij de andere reli-

NOTITIES

gies), want alleen christenen hebben iets te vieren. Datzelfde hebben ook de kerkvaders (o.a. Christosomus) gezegd en je ziet het in alle opwekkingen gebeuren tot nu toe.

Hoe staat het dan met ons? Is onze muziek buitenkant? Een jas die we uittrekken? Of is de opbloei van de gospelmuziek gebaseerd op een revival in je eigen leven? Laten we ervoor oppassen om te worden als de gekonditioneerde hond van prof. Pavlov, we kwijlen en kwispelen mee op zijn tijd. David, de grondlegger van de geestelijke muziek was écht. Dat kun je in vele van zijn liederen terugvinden: hoop, verdriet, verzoeking, leed, vreugde, overwinning, dankbaarheid. Net zo echt als onze voorloper moeten we zijn. Elly & Rikkert zongen 'Maskers af', maar niet iedereen kon dat waarderen.

ZIJ AAN ZIJ

“Koning Hizkia beval het volk, de inwoners van Jeruzalem, een bijdrage te geven voor de priesters en de Leviëten, opdat dezen al hun krachten zouden kunnen wijden aan de wet des Heren. Toen dit woord zich verbreidde brachten de Israëliëten in grote hoeveelheid de eerstelingen. . . zij brachten in overvloed de tienden van alles”.

(1)
2 Kron. 31:4,5

Elke vorm van de dienst aan God is gelijkwaardig aan de andere. De priesters symboliseren de prekers en de Leviëten de zangers en alle hulptaken. Deze worden in één adem genoemd opdat ze allemaal hun krachten konden wijden aan de Heer. Hier is ook geen discriminatie van bedieningen bedreven. Op de oproep van Hizkia komt men in het geweer en de arbeid van priesters en Leviëten wordt hierdoor mogelijk, men bracht in overvloed.

In onze tijd is dat helaas vaak anders. Hoe gemakkelijk krijgen sprekers steun, terwijl gospelgroepen die werkelijk het evangelie brengen soms jarenlang aan moeten modderen zonder steun van de gemeente.

(2)
1 Cor. 12:12-25
(3)
1 Cor. 12:25

Laten we veel van dit voorbeeld leren en stoppen met discriminatie van elkaars bedieningen. Paulus spreekt terecht in de brief aan Corinthe (2) over één lichaam, bestaande uit vele leden. Lange leve de veelkleurigheid en verscheidenheid, waarin we toch één zijn. Ruimte voor ieders specifieke opdracht/gave en toch voor elkaar. Geen verdeeldheid maar gelijkelijk voor elkaar zorgen! (3).

Laten we gaan bidden voor en geven aan en werkelijk ondersteunen: de Leviëten van nu, maar ook de prekers, ook de acteurs en de evangelisten. Ook de profeten en de apostelen, maar ook de poppenspelers, het cabaret, de kunstschilders, de . . .

HERSTEL

De ballingschap is bijna voorbij, de nachtmerrie van verwoesting, verdrijving en oordeel. Een periode van verzoeking, verdrukking, testing, beproeving. Een periode zonder lofzangen, want er was geen reden voor. Lees het treurlied, Psalm 137:1-4 maar eens. De popgroep Boney-M heeft dat zelfs op de hitparade gebracht, een merkwaardige omkering van alle dingen.

Terug naar de ballingschap. Het eind is in zicht. Koning Kores geeft een uitreisvergunning. Dan lees je *"Toen maakten de familiehoofden van Juda en Benjamin (ook de priesters en de Levieten), zich gereed, allen wier geest God had gewekt om op te trekken ten einde het huis van de Here in Jeruzalem te bouwen"* (1).

(1)

Ezra 1:5

(2)

Jer. 30:19

(3)

Jer. 31:4

(4)

(Jer. 33:11

(5)

Jer. 33:22b

(6)

Ezra 7:7

(7)

Nehemia 12:1-26

(8)

Neh. 12:8,24

(9)

Ezra 4, Neh. 4

(10)

Ezra 3:8b

(11)

Ezra 3:10-13

(12)

Neh. 3:17

(13)

Neh. 7:11

Die terugkeer was een vervulling van o.a. profetieën van Jeremia, nl. Israëls herstel. *'De stad zal op haar puinheuvel herbouwd worden en de burcht op de rechte plaats tronen. Dan zal het loflied uit hun midden opstijgen, vreugdededruis'* (2). *'Wederopbouwen zal Ik u, zodat gij gebouwd wordt, jonkvrouw Israëls. Opnieuw zult gij u tooien met tamboerijnen en uittrekken in vrolijke reidans'* (3). *'Weer zal' gehoord worden de stem der vreugde en de stem der vrolijkheid'* (4). *Ik zal talrijk maken het nageslacht van mijn knecht David en de Levieten, die mij dienen'* (5).

En men ging: *"Zo trokken een aantal Israëlieten en priesters, Levieten, zangers etc."* (6). In Nehemia staat precies omschreven welke Levieten gingen (7) om als zangkoren Gods lof te verkondigen (8).

Het boek Ezra geeft dan de herbouw van de tempel en het boek Nehemia de herbouw van muur en poorten. Beide verhalen heel duidelijk de tegenstand (9).

Ondanks tegenstand gaat alles door. De Levieten gaan echt weer Levietendienst doen, volgens de instellingen van David. *"Ze stelden Levieten aan van twintig jaar en ouder om toezicht te houden op het werk des Heren"* (10). Dus heel duidelijk besturen, regelen, maar ook zingen. Want als het fundament van de nieuwe tempel gelegd is, is daar een geweldig feest (11), met zang en muziek volgens de instelling van David. Een geweldig enthousiasme, een geweldig lofoffer, zodat het geluid tot in de verte gehoord werd (ook toen kende men al luide muziek).

Bij de herbouw van de muur werken ook de Levieten mee (12). Als de muur en poorten herbouwd zijn, worden de poortwachters en zangers en Levieten aangesteld (13). Bewaking, toezicht, regelen waren speciale taken voor de Levieten. Niet alleen

NOTITIES

(14)

Neh. 8:8,10

(15)

Neh. 12:44-46

Neh. 11:16,17

herstel voor stad en tempel, maar ook herstel van de oude be-
dieningen. De Levieten gaan weer onderricht geven (14) maar ook
de zang wordt in ere hersteld (15), *"Want Juda verheugde zich over
de dienstdoende priesters en Levieten. . . . evenzo de zangers en de
poortwachters overeenkomstig het gebod van David en zijn zoon
Salomo. Want in de dagen van David en Asaf, in de tijd van weleer,
ligt de oorsprong van de zangers, van het loflied en de lofzangen
aan God"*.

Herstel na beproeving. Zo is dat toch in ieders leven? Maar wel op
een gezonde manier: terug naar de basis, terug naar de Bijbel, terug
tot God. Israël had voorlopig zijn lesje geleerd. Maar leren wij ooit
die les? Geestelijke liederen krijgen pas zin in een geestelijke
context, dus in direkt kontakt met God. In die situatie is Hij no. 1,
de basis, het fundament. Omwille van Hem en door Hem kunnen
we dienen, onderrichten, zingen. Herstel van taken en functies, ge-
baseerd op herstel van je relatie met God.

INWIJDING

(1)
Ezra 6:16

"Toen vierden de Israëlieten, de priesters, de Levieten en de overigen die in ballingschap waren geweest, de inwijding van dit huis Gods met vreugde" (1).

Heel sober geeft Ezra aan wat er gebeurde bij de inwijding van de tempel. Iedereen was er; de laatste twee woorden vermelden hoe de inwijding gebeurde nl.: met vreugde! Zang, muziek, lofoffer, offers, vreugde, tot eer van God.

De inwijding van de muur van Jeruzalem ging ook gepaard met vreugde. Nehemia geeft precies aan (2) hoe dat gebeurde.

(2)
Neh. 12:27-43

(3)
1 Cor. 3:16
2 Cor. 6:16

(4)
Jes. 26:1
Zach. 2:5

(5)
Ps. 61:4

(6)
Spr. 18:10

De Levieten worden overal vandaan opgetrommeld om een 'geestelijke inwijding' te verrichten met lofzangen en allerlei muziekinstrumenten. De Levieten reinigen dan zichzelf, poorten en muur en dan kan het feest beginnen. Men splitst zich op in twee zangkoren met begeleiding, die elkaar over de muur tegemoetlopen. Daarna gaan deze koren naar de tempel. De vreugde was zo groot, dat die van verre gehoord werd. (Het is best mooi als een geestelijke bijeenkomst wat luidruchtig is). Als je dit stukje in de Bijbel naleest (2) dan geniet je ervan. Het was zo mooi, zo eerbiedig, maar ook zo enthousiast, zo feestelijk, zo aangrijpend. En zo is het ook in je eigen leven. Als je ervaart hoe God je redt en genadig is over je zonden, is dat zoveel als de herbouw van de tempel, het wijden van jezelf aan God (3). Er is herbouw/inwijding van de muur. Die muur van je leven is de Heer (4). *"Want Gij zijt een sterke toren tegen de vijand"* (5) *"De naam des Heren is een sterke toren; de rechtvaardige ijlt daarheen en is onaantastbaar"* (6). Voor een hedendaagse gospelspellet zijn deze geloofsfeiten onontbeerlijk.

ZORG

"Ook vernam ik (Nehemia) dat de bijdragen voor de Levieten niet gegeven waren, en dat de Levieten en de zangers, die de dienst verrichtten, ieder naar zijn eigen akker de wijk genomen hadden" (1).

(1)
Neh. 13:10

Dit was een groot probleem! De Levieten waren naar hun eigen akkers en dorpen gegaan in plaats van dienst te doen bij de herbouwde tempel.

Waarom? Wat was er aan de hand? Het volk was in zijn zorg te kort geschoten. En als het volk de bijdragen niet naar de tempel bracht, konden de Levieten hun dienst niet verrichten. Ze konden moeilijk van de lucht leven. Nu zal men zeggen: men zat toch in de opbouw-fase van tempel en muren van Jeruzalem, in de fase van puinruimen en herbouw op andere plaatsen. Dat gaat toch voor, waarom dan die luxe om full-time zangers te hebben? Het eenvoudige antwoord is, dat God die mensen wilde om Hem lof te brengen.

Die Levieten hadden een bijzondere positie. Ze hoefden geen belasting, BTW en tol te betalen (2). Er was zelfs een koninklijke verordening die een vaste regeling inhield voor hun dagelijkse behoeften (3). Er moesten zelfs voorraadkamers zijn voor de Levieten en priesters die zorg droegen voor de dienst van God en het volk moest met tienden, eerstelingen en heffingen (4) zorg dragen voor deze dienaren. Men begon met echte zorg voor elkaar en voor het huis van God en Zijn dienaren. Maar men verslaptte.

(2)
Ezra 7:24
(3)
Neh. 11:23
(4)
Neh. 12:44-45
(5)
Neh. 13:11

Dan lees je de zeer zorgelijke woorden *'Waarom is het huis Gods aan zijn lot overgelaten?'* (5).

Nehemia onderhoudt de leiders van het volk zeer ernstig hierover! Als de leiding het erbij laat zitten, verslapt ook het volk. Nehemia brengt dan de Levieten weer naar de tempel en het volk gaat de tienden weer geven, de voorraadkamers komen weer vol, zodat de Levieten hun taken weer kunnen vervullen.

Nehemia is steeds vol zorg over het juiste handelen zoals God het wil.

Is het ons een zorg om voor Gods huis te zorgen? Is het ons een zorg voor Gods dienaren te zorgen? Is het de leiders een zorg om voor de muzikmakers tot Gods eer te zorgen? Is het jou een zorg?

SERIEUS

- (1)
Neh. 13:22
(2)
Neh. 13:29

*"Ook beval ik de Levieten, dat zij zich zouden reinigen en de poorten zouden komen bewaken om de sabbatdag te heiligen" (1).
"Gedenk, mijn God, dat zij het priesterschap en het verbond van het priesterschap en van de Levieten hebben bevekt" (2).*

Nehemia slaakt aan het einde van zijn boek deze verzuchtingen.

De terugkeer was een feit, evenals de inwijding van tempel en muur en nu blijkt de gemakzucht en het gebrek aan toewijding al weer toe te slaan. Men is weer gesetteld en oude foute gewoonten komen weer boven water. Helaas.

- (3)
Ezra 9:1-3; 10:1-5
Neh. 8:3, 9:12
(4)
Neh. 8:11
(5)
Neh. 9:1,5

Desondanks moet men steeds terug naar de basis. Die basis van heiliging en reiniging was kort na de terugtocht gelegd. Je leest dat de Israëlieten zich moesten afscheiden van de vreemdelingen en zelfs de huwelijken met niet-joden werden ontbonden. De heilige God wilde een heilig volk. Dit reinigingsproces gebeurde onder leiding van Ezra (3). Dit lijkt hard, maar soms is scheiding als reiniging een goede zaak. Het gebeurde niet vanuit een harde harts-gesteldheid. Lees eens hoe bewogen en vol verdriet Ezra is over de begane zonden van vermenging, het handelen tegen God in. Priesters, Levieten, volk: aan allen is het appèl tot reiniging.

Het resultaat van boete en reiniging is blijdschap en vreugde. *"Weest dus niet verdrietig, want de vreugde in de Here, die is uw toevlucht" (4).* Men moest zelfs die heiliging vieren met een feestmaaltijd! Dagen van boete en bede (5) moeten niet overlopen van zwartgalligheid maar van serieuze vreugde, die uitmondt in lofprijzing.

Ons persoonlijke geestelijk leven is geen status quo tussen hel en hemel. Zaken zijn in beweging. Maar steeds is daar de roep van heiliging, hernieuwde toewijding, herbezinning, daadwerkelijk schoon schip maken en tot slot vreugdebetoon, het feest van God.

BEWEGEN

(1)
Jes. 28:7

(2)
1 Kron. 15:28

Er zijn twee zeer tegengestelde voorbeelden in de Bijbel die te maken hebben met bewegen.

In Jesaja (1) lees je dat priester en profeet waggelen van bedwelvende drank. Het andere voorbeeld is David, die danst uit alle macht (2) als de ark Jeruzalem binnengedragen wordt door priesters en Levieten.

Het ene voorbeeld gaat over leiders die het spoor bijster zijn geraakt. Ze zijn niet vol van geest maar vol van drank. Daarom bewegen ze niet meer door bezieling, maar door de geest van de fles. Het is aards. David is vol van *dé* geest, zijn bewegen is welgevallig voor God.

In het eerste voorbeeld hebben de foute leiders niet eens meer tegenspraak. Terwijl vermaning op zijn plaats is.

Bij David is zijn vrouw (Michal) vol afkeuring, maar God vond het fantastisch.

Wat leert dit ons? Is bewegen fout? Is zingen fout? Is een muziekstijl fout? Is dans fout? Is Levitisch leiderschap fout? Waar het om gaat zijn de intenties van de persoon in kwestie, met andere woorden: op wie of wat richt je je? De dronken leiders waren op zichzelf gericht; David was vol van God.

(3)
Ef. 5:18
(4)
Ef. 5:19

Terecht zegt het N.T.: "*wordt vervuld met de Geest en bedrinkt u niet aan wijn*" (3). Het mooie is dat Gods Geest onze instelling altijd oprist. Weet je het niet meer, zie je het niet meer? Grijp niet naar de geest van de fles, maar reik naar de Geest uit de hemel. Het resultaat? Jubelen en zingen van harte! (4). En dat is het Levitische priesterschap waardig. Laten we niet als Michal deze gedrevenheid verachten!

PROFIELSCHETS VAN EEN FEESTGANGER

"Bij u zullen liederen klinken als in de nacht, waarin men zich wijdt voor een feest en zal er vreugde des harten zijn als van iemand die voortschrijdt bij de fluit om te komen op de berg des Heren, tot de Rots van Israël" (1)

(1)

Jes. 30:29

(2)

vgl. Col. 3:16b

Ef. 5:19b

(3)

vgl. Math. 25:1-13

Math. 22:2-10

Openb. 19:7-8

Hoe mooi en vreugdevol klinken deze verzen. Je voelt het gewoon in je tintelen. Hier gebeurt wat! Het feest nadert, men maakt zich klaar, er gaat wat gebeuren. Deze verzen roepen een enorme spanning op, vol ontroering. De liederen die zullen klinken, komen werkelijk uit het hart (2).

Zijn dit niet alleen beelden, die richting mogen geven aan de gospelmuziek van nu? Muziek, die echt uit het hart komt, de klank van het grote feest des Heren, (3), naderen tot Hem, Hij komt.

Mogen ook wij ons zo klaarmaken, moge onze muziek die enorme dynamiek uitstralen als in de verzen uit Jesaja.

DAAROM...

- (1)
Jes. 38:20
(2)
Jes. 38:1

"De Here is gereed om mij te verlossen. Daarom doen wij het snarenspeel klinken al de dagen van ons leven in het huis des Heren." (1).

Hizkia, de koning van Juda, was dodelijk ziek (2) en de profeet Jesaja moest hem gaan vertellen dat hij zou sterven. De koning bidt oprecht tot God, het gebed van een nederig hart. Dan mag Jesaja aan de koning gaan vertellen dat hij zal leven.

Hizkia zingt dan een danklied en het vers waarmee dit stukje begon is het slotvers van dit danklied.

In dit stukje wordt de kern van ons gospel-loflied magistraal neergezet. De Heer verlost, daarom is er muziek.

De Heer verlost ook nu, jou, mij en hopelijk ook de luisteraar. Daarom alleen kunnen we zingen.

DROOG

"Ik geef water in de woestijn, rivieren in de wildernis om mijn uitverkoren volk te drinken. Het volk dat Ik Mij geformeerd heb, zal mijn lof verkondigen" (1).

(1)
Jes. 43:21

Mensen die actief zijn in de kunst, kennen het gevoel van 'droog staan'. Je worstelt, je zwoegt maar er is geen inspiratie, geen creativiteit. Hoe troostvol is dan dit woord: God geeft water in de woestijn!

Soms werken we met meerderen aan een creatieve prestatie. Dan lijkt het wel eens of je er niet doorkomt, één grote jungle. Hoe mooi is dan het vers: God geeft rivieren in de wildernis. God geeft uitkomst.

(2)
Jes. 44:3

Nooit hebben wij kunnen begrijpen, dat er christelijke koren zijn, waar men niet eens voor de repetities en uitvoeringen bidt. Hoe hard hebben wij de ervaring van water in de woestijn en rivieren in de wildernis nodig. Het is juist de Geest van God (2) die onze kurkdroge repetities tot leven kan wekken.

Het slot van het vers uit Jesaja maakt duidelijk dat het gaat om het formeren door God. God moet ons vormen, ons leven, ons koor, onze muziek. Het resultaat is er dan ook naar: dan is er pas echt sprake van 'lof verkondigen'.

EDEN

"Want de Heer troost Sion. Hij troost al haar puinhopen; Hij maakt haar woestijn als Eden en haar wildernis als de hof des Heren; blijdschap en vreugde zullen er gevonden worden, loflied en geklank van gezang" (1).

(1)
Jes. 51:3

Een klein juweel, zomaar ergens uit Jesaja. Hoe hoopvol is het! Het mooie van God is, dat er altijd een nieuw begin is. Te makkelijk kijken we alleen maar naar God als de Heer die regeert, richt en oordeelt. Maar Hij is ook de Vader vol barmhartigheid.

Soms eindigen de dingen die we doen in puinhopen. Er is niet zoiets als het welvaartsevangelie. Leed en teleurstellingen zijn op ons pad. Wie enige jaren leiding gegeven heeft aan een koor, een groep, een organisatie, een gemeente, weet dat.

Hoe makkelijk accepteren we de puin hoop; hoe makkelijk zitten we bij de pakken neer.

Hoe anders is het karakter van God. Hij zoekt ons op in de puin hoop en troost (2). De woestijn en de wildernis gaat Hij veranderen. Hij vergeeft de oorzaken van de puin hoop, en grijpt onze hand. "Paradise regained".

(2)
2 Cor. 1:4
2 Thes. 2:16
(3)
Jes. 48:20
(4)

Hoe ontspannen is het slotvers "blijdschap, vreugde, lofliederen, geklank van gezang". Onze verkondiging is die van jubelgeklank (3).

lees zeer beslist:
Jes. 55:12!
Jes. 61:3!
Jeremia 30:19
Jeremia 31:4,7

Helaas zijn wij als mens niet volmaakt. Hoe makkelijk maken wij van Eden weer een puin hoop. "Paradise lost". Maar steeds is daar de Vader die ons op onze puinhopen komt vertroosten. Hij wil dat loflied horen, de klank van liederen. Hij wil ons helpen om vol van Zijn blijdschap en vreugde te zijn.

Deze verzen mogen iedereen tot bemoediging zijn (4), die wel eens met het feit worstelt dat alles zo "onvollendet" blijft. . . .

ONTLUISTERING

"De ouderen zijn weg uit de poort, de jongelingen staken hun snarenspeel. Verdwenen is de blijdschap van ons hart, veranderd in rouw onze reidans. De kroon van ons hoofd is gevallen, wee ons, dat wij gezondigd hebben" (1).

(1)
Klaagl. 5:14-16

Het boek klaagliederen geeft in een treurzang weer wat er gebeurde met het volk Israël en Sion, vanwege de zonden van het volk en de leiders. In het aangehaalde vers wordt in een kleine miniatuur een gigantische ramp geschetst en de gevolgen in alle menselijke relaties. Oorzaak en gevolg.

(2)
Ezechiël 7:13b

(3)
1 Cor. 3:1-3
Rom 7:5
Rom. 7:18
Rom. 8:5-13
Gal. 6:8

De oorzaak is zonde. De gevolgen een totale ontluistering. De mens als schepping van God verliest zijn kroon. Alle door God gegeven majesteit en luister wordt vernietigd door het kwaad in ons (2).

Denk niet "Wat heb ik daarmee te maken?" In ieder mens loert zonde om Hem te laten vallen, om Hem te ontluisteren. Te makkelijk gaan we soms maar door als oude Adams met ons vlees (3) dat ons in wezen regeert, aards, wereldgelijkvormig, onveranderd, ongeestelijk; het geeft de dood. Dat roofst onze kroon. De gevolgen? De innerlijke blijdschap verdwijnt. En daardoor houden de muziek en de lofprijzing op. De kunsten lijden, er is geen echte vitale expressie meer. Een grauwsliuier is over alles!

(4)
Rom. 8:8
Jeremia 14:10-12
Hosea 8:12-13

Dit soort zaken maken we mee in ons persoonlijke leven en in het bestaan van een muziekgroep. Als er zonde is, kan onze muziek niet echt van harte gaan. Het kan zonde in ons eigen leven zijn of zonde tegenover de naaste. In beide gevallen ben je je kroon kwijt. De luister van ons lofoffer is ontlusterd. Het stralende is eraf. Het kan wellicht nog zo'n enthousiaste 'performing' zijn, maar het is nep, kitsch, daar de bron van je muziek troebel is. Je bent onwaarachtig. Het is onrein, besmet en het kan God niet behagen. (4).

Hoe krijgen we die kroon terug? Is dit afbraakproces omkeerbaar? Psalm 103 geeft een indicatie: *"Loof de Heer, mijn ziel, en vergeet niet één van zijn weldaden; die al uw ongerechtigheden vergeeft, die al uw krankheden geneest, die uw leven verlost van de groeve, die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheid, die uw ziel verzadigt met het goede, zodat uw jeugd zich vernieuwt als die van een arend."* (5).

(5)
Ps. 103:2-5

Kernwoorden zijn: vergeving door de Heer, verlossing, het zien op het volbrachte werk van God. De kroon is het leven vanuit Zijn barmhartigheid en vergeving.

(6)
Jac. 1:2

"Zalig de man, die in verzoeking volhardt, want, wanneer hij de proef heeft doorstaan, zal hij de kroon des levens ontvangen, die Hij beloofd heeft aan wie Hem liefhebben" (6)

NOTITIES

(7)

Openb. 2:10b

(8)

Ezechiël 18:31

Ezechiël 36:25,26

(9)

Openb. 3:11

Kernwoorden zijn: niet toegeven, maar volhouden. De kroon is het leven dat je van Jezus ontvangt; Hem liefhebben is Hem volledig volgen.

"Wees getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens"

(7). Door Jezus volledig tot het einde te volgen zullen we de kroon, het leven van God ontvangen.

De afbraak is dus omkeerbaar (8). Er mag en kan échte muziek zijn, recht uit het hart. De rouw kan weer tot reidans worden en de jongeren kunnen weer de gitaren uit de koffer halen. Er is een oplossing voor de zonde.

"Ik kom spoedig; houdt vast wat Gij hebt, opdat niemand uw kroon neme. (9).

VOORBEELDIG

Tijdens de ballingschap van het volk Israël kwam in Mesopotamië het woord van God tot de priester Ezechiël en profetisch geeft hij door wat er gebeuren zal. Ook vertelt God hem wat er met de Levieten zal gebeuren (1).

- (1)
Ezechiël 44:10-31
- (2)
Ezechiël 44:12
- (3)
*Ezechiël 22:26/
44:23*

De Levieten, die van God afgedwaald waren, afgoden achterna, zullen hun ongerechtigheid dragen. Desondanks zullen ze in de toekomstige tempel dienst mogen doen als helpers en dienaren, maar niet als priester, ze mogen het heilige niet binnen. De Heer neemt het hen zeer kwalijk dat ze een verkeerd voorbeeld voor het volk geweest zijn (2). Levieten behoren heel duidelijk het verschil te weten tussen heilig en onheilig, tussen rein en onrein (3). Als die scheiding verdwijnt en de leiders niet meer zwart-wit werken, hoe zal het dan met het volk moeten? Zo is het ook met hedendaagse Levieten. Zijn de priester-zangers zich van deze implicaties bewust? We hebben een voorbeeldfunctie. We hebben een leerfunctie. Of gaan we zelf te gronde aan een identiteitskrisis? Als dat zo is dreigen we velen mee te sleuren. De Heer zal zich dan tegen ons keren.

- (4)
Ezechiël 44:16
- (5)
Ezechiël 44:17
- (6)
Ezechiël 44:23
- (7)
Ezechiël 44:24
- (8)
Ezechiël 44:30

De Levieten, die wel altijd de dienst aan God geheel in acht hebben genomen, (toen het volk ontspoorde voor de ballingschap) zullen in de toekomst wel in alle functies mogen dienen. Ze zullen zich wel met de allerheiligste zaken bezig mogen houden en in het heilige mogen verkeren. Zij zullen naderen tot de tafel des Heren (4), gekleed in linnen (witte) klederen (5). Zij zullen het volk duidelijkheid verschaffen: het verschil tussen rein en onrein, tussen heilig en onheilig (6). Ze zullen recht spreken (7) en God zal voor hen zorgen: het beste van de offers en heffingen is voor deze Levieten (8).

Na het oordeel van de ballingschap wordt alles zo opnieuw benoemd, bevestigd, aangewezen, in functies hersteld.

Dit stukje is voor nu zo belangrijk omdat het ons moet waarschuwen geen grenzen te laten vervagen. Het is toch te gek als we back-stage, of in de bus of thuis anders zijn dan tijdens het optreden. Het is toch te gek als we vrolijk allerlei gospelliederen brengen, terwijl ons hart er niet naar is. Dat kan dan een grote schijnvertoning worden. We moeten niet anders zijn, dan wie we zijn. Het gaat om die echtheid!

Natuurlijk is het heel fijn als een kerk een jongerenkoor heeft, waarin rand- of niet-kerkelijke jongeren graag komen zingen. Beter dat dan op straat "hangen". Maar kijk dan uit wat je gaat doen. Vergeet niet een stukje essentiële geestelijke vorming. Ook al zijn

NOTITIES

het nog geen Levieten, volgelingen van Jezus, ze kunnen het wel worden. Om ze alleen mee te laten zingen is onvoldoende. Leer ze de verschillen tussen rein en onrein, heilig en onheilig. Dat heeft niets met ethiek te maken, maar met het worden van een kind van God. Niet langer jezelf dienen (afgoderij) maar de Heer. Kijk ook uit met je aspiraties. Op het moment dat je buiten de eigen kerkmuren wilt gaan zingen, zul je moeten voldoen aan de normen voor Levieten/evangelisten. Kun je dan echt met elkaar zingend, met het ganse hart, het Evangelie verklanken?

BANDIETEN

- (1)
Hosea 6:9
(2)
Hosea 8:1

*"Gelijk een troep bandieten ligt een priesterschare op de loer. Ze moorden op de weg naar Sichem. Waarlijk, wandaden bedrijven zij" (1).
"De bazuin aan uw mond! Als een arend komt het (oordeel) tegen het huis des Heren! Omdat zij mijn verbond hebben overtreden en tegen mijn wet gerebelleerd" (2).*

- (3)
Hosea 4:1

Hoe scherp tekent de Bijbel de situatie van het ontspoorde priesterschap. Het is niet best als de geestelijke leidslieden met bandieten vergeleken worden. Iemand die God in zijn leven laat verwateren, gaat haast automatisch over tot misbruik van zijn functie. De zegen verandert in een vloek voor zijn omgeving. Misbruik van leiderschap wordt het, als het echte dienen verdwijnt. Dan is er geen trouw, liefde en het kennen van God (3). Het resultaat is onrecht! Men rooft dan van anderen, soms tot hun geestelijke vrijheid of hun leven toe!

- (4)
Hosea 4:4-6

"Laat maar niemand een aanklacht inbrengen en laat maar niemand een terechtwijzing uiten, aangezien mijn aanklacht u geldt, o priester! Gij zult struikelen bij dag. Mijn volk gaat te gronde door gebrek aan kennis. Omdat gij de kennis verworpen hebt, verwerp ik u, dat geen priester meer voor mij zult zijn" (4).

De speelruimte van een ieder, die zich op het terrein van het Levitische priesterschap waagt, is maar heel klein.

Het kernpunt om zelf gevrijwaard te zijn en om de omgeving te vrijwaren voor ontsporing is dus het kennen van de Heer. Daar zal men zich dan ook voortdurend mee bezig moeten houden. God kennen, Hem volgen, Zijn woorden (de Bijbel) overdenken, beter naar Zijn stem leren luisteren.

- (5)
Jeremia 8:10/
23:11
(6)
Jeremia 16:12
Jeremia 17:13
(7)
Jeremia 23:11

Ook de profeet Jeremia noemt het priesterschap, dat zijn taak misbruikt, een grote plaag.
"Van klein tot groot zijn allen er op uit zich te bevoordelen; allen van profeet tot priester plegen zij bedrog" (5). De zonde is in wezen jezelf dienen (6). Dan verdwijnt het levende water, omdat je niet drinkt uit de bron van de levende God en dan zul je op glibberige plaatsen uitglijden (7), zonder dat iemand helpt. Je verdwaalt letterlijk en figuurlijk en je zult vallen.

Hosea en Jeremia roepen ons steeds op om te putten uit de Bron van leven en kennis, dat is de Heer. Het ergste dat een Leviet kan overkomen is verworpen te worden. En dat heeft iedereen in zijn eigen hand. Het is geen noodlot wat je treft.

NOTITIES

(8)

Hosea 10:12a

(9)

Hosea 12:7

(10)

Hosea 13:4

(11)

Hosea 14:3

Dit is nu precies het Evangelie: volg Jezus en leef. . . .

Hosea geeft aan het slot nog een paar wijze lessen: *"Zaaï in gerechtigheid en oogst in liefde"* (8). *"Gij dan, keer tot uw God terug, bewaar liefde en recht en wacht bestendig op uw God"* (9). *"Een God nevens Mij kent gij niet en een Verlosser buiten Mij is er niet"* (10). *"Kom met woorden van schuldbelijdenis, bekeert u tot de Heer, zegt tot Hem: vergeef de ongerechtigheid geheel en al, en wees genadig; wij bieden als offerstieren de belijdenis onzer lippen"* (11).

Dit oudtestamentische zondaarsgebed maakt de cirkel rond. Er is herstel, vergeving. Het oordeel is niet onontkoombaar. Het is mogelijk werkelijk als Leviet priesterdienst te doen, alleen maar door bekering. Het offer dat we daarvoor brengen is niet 1 miljoen gulden of aflaten of een pelgrimstocht of je auto offeren of. . . Het is het offer van onze lippen: dat is het lofgezag van een kind van God, dat recht uit zijn hart komt.

KOP VAN JUT

"Blaast de bazuin op Sion, heiligt een vasten, roept een plechtige samenkomst bijeen. Vergadert het volk, heiligt de gemeente, roept de ouden bijeen, vergadert de kinderen en zuigelingen; de bruidgom trede uit zijn kamer en de bruid uit haar bruidsvertrek. Laat de priesters, de dienaren des Heren, tussen de voorhal en het altaar wenen en zeggen: Spaar, Heer, uw volk. . ." (1).

(1)
Joël 2:15-17

Deze verzen van de profeet Joël geven dramatisch weer wat Levitische priesters moeten doen: bemiddelen tussen God en mensen. Voorbede doen, verzoening proberen te bewerken.

Stap voor stap wordt in deze verzen een grote spanning opgebouwd. De bazuin schalt om aandacht, een plechtige vergadering is daar. Van jong tot oud komt men. De spanning ontlaadt zich magistraal in priesters die huilend heen en weer lopen en God aanroepen om te behouden. . .

Dit is meelijden en niet een goedkope vorm van medelijden. Dit is echte empathie en niet zo'n goedkope doodoener als: "flink zijn hoor. . ."

(2)
Joël 2:13

Even daarvoor roept de profeet Joël uit: "*Scheurt uw hart en niet uw klederen en bekeert u tot de Heer*" (2). Boete en voorbede moeten echt zijn en geen uiterlijk vertoon. Zo moet ons inleven, zo moet onze muzikale oproep echt doorleefd zijn. Levieten moeten steeds beschikbaar zijn voor deze rol. En in hoeveel situaties wordt er niet echte voorbede gevraagd?

Het combo, dat in een koffiebar optreedt voor een handjevol zelfgenoegzame christelijke jongelui. Het zoveelste koor dat in die kerk optreedt en waar men alleen nog maar kan vergelijken ('het koor 3 weken geleden vond ik beter'). De bijeenkomst, waar de voorganger zich oneindig veel belangrijker vindt, dan de gospelgroep die kwam om met hun muziek zielen te winnen.

(3)
1 Tim. 2:1

Steeds is daar voor de echte Levitische priesters de oproep tot verootmoediging (3) en voorbede, ook al hebben ze zelf part nog deel aan de situatie. De Heer vraagt gewoon deze houding! De Heer wil dat we steeds overal als kop van Jut dienst doen. Echt begaan zijn. De mensen die tegenover je zitten hoeven niet 'geëntertaind' te worden. We staan ook niet boven hen, we staan naast, tussen hen. We proberen hun hand vast te pakken en zo samen voor het aangezicht van de Heer te verschijnen.

(4)
Joël 2:18-27

Er is ook een antwoord op boete en voorbede. God honoreert verootmoediging. De profeet Joël mag dat ook doorgeven (4) als een antwoord op de verootmoediging. Er komt uitredding, de mensen

NOTITIES

(5)
Joël 2:21,23,26

(6)
Joël 2:21

mogen uitbarsten in vreugde en lofzangen (5) omdat God wonderbaar zal handelen.

Zo moet steeds onze rol op het podium zijn. Wie weet wat er onder onze toehoorders leeft. Misschien is er zonde, haat, scheiding, bitterheid, onachtzaamheid, liefdeloosheid, egoïsme, . . .

Laten we ons steeds in hun plaats verootmoedigen en voorbede doen, opdat de Heer grote dingen kan doen (6). Laten we ons niet te hoog achten om kop-van-Jut te zijn, dan zijn we echt 'dienaren des Heren'!

SPUUGZAT

(1)
Amos 5:23,24

"Doe van Mij weg het getier van uw liederen, het getokkel van uw harpen wil Ik niet horen, maar laat het recht als water golven en gerechtigheid als een immer vloeiende beek" (1).

God kan onze muziek wel eens spuugzat worden. Gospelgroepen, gospelcombo's, gospelbands, gospelkoren, gospelboeken, gospelplaten, gospelmuziek, gospelorganisaties, gospel. . . De gospelzegen kan in vloek verkeren.

(2)
Amos 5:21,22
Amos 8:10,3

De profeet Amos slaat de spijker op de kop: De Heer walgt van de samenkomsten, feesten en offers (2). De reden is, dat er iets essentieels aan ontbreekt. Het wordt onwaarachtig, onecht gebracht. De feesten en offers waren wellicht best volgens de regels, maar de Heer gruwet ervan.

(3)
Amos 6:5,6

Even verder herhaalt Amos deze zware beschuldiging: *"Gij, die joelt bij het geluid van de harp, die gelijk David muziekinstrumenten voor u uitdenkt, die uit plengvaten drinkt, vol wijn, en met de voortreffelijkste olie u zalft, maar om de verbreking van Jozef u niet bekommert" (3).*

Een voorganger die erg anti-muziek was, gebruikte dit vers maar al te graag om aan te tonen dat al die muziekinstrumenten maar niks waren en de innovatie van instrumenten was helemaal niks! Geen basgitaar, geen synthesizer. Duivelstuig, dat was het. . .

Maar in deze stukken gaat het daar niet om. David vond een heleboel muziektuig uit en God vond dat prachtig, maar dat komt omdat het hart van David recht voor God was.

Deze verzen maken dat allemaal ook duidelijk. De enige intentie van de muzikmakers is om een feestje te bouwen, om steeds nieuwer speeltuig te demonstreren (die neiging hebben sommige gospelkoren ook) maar waar het om moet gaan, komt niet in beeld. Men is niet betrokken bij de echte nood: ze bekommeren zich niet om verbreking en niet om recht en gerechtigheid. Deze zaken zijn er alleen maar als het hart er vol van is, tot overvloeiens toe vol. Dat kan alleen maar zo zijn als men een diepe relatie met de Heiland heeft, alleen Hij is gerechtigheid en wil ons daarmee vullen. Als dit zo is, dan zijn onze muzikale feesten geen gruwel meer, maar een zegen.

(4)
Rom. 5:21
Rom. 14:17
1 Joh. 2:29
Rom. 3:23-26
Rom. 5:1

We zullen als gospelspelers dan toch in de spiegel moeten kijken. Hoe is het met onszelf, met de groep, het koor, combo? Is er geestelijke verbrokenheid? Is ons hart echt recht voor God? Zijn we door Jezus gerechtvaardigd? (4). Beleven we dat? Anders kon het wel eens gebeuren dat de verzen uit Amos in ons gospelgebeuren in vervulling zullen gaan.

HET STATUUT

De profeet Maleachi klaagt de Levitische priesters aan.

"Een zoon eert zijn vader en een knecht zijn Heer. Indien Ik nu een vader ben, waar is de eerbied voor Mij? En indien Ik een Heer ben, waar is de vrees voor Mij? zegt de Heer der heerscharen tot u, o priesters, die mijn naam veracht. En dan zegt gij: Waarmee verachten wij uw naam? Gij brengt minderwaardige offerspijzen op mijn altaren". (1).

(1)

Maleachi 1:6-7

(2)

Maleachi 1:7 - 2:9

Dit is nogal wat! In de verzen (2) die erna volgen wordt deze zaak verder aan het licht gebracht. De priesters hebben geen respect en ontzag. Ze rommelen maar wat aan. De offerdieren, die volmaakt zouden moeten zijn, zijn kreupel of ziek. Het is onvolmaakt! Dus ook onvolmaakt, onvoldoende is de offerdienst en onvolmaakt degenen die daarvoor moeten zorgen: de priesters. Deze priesters ontheiligen (3) de dienst des Heren. Het is dan ook flauwekul om te verwachten dat de Heer genade zou schenken of gebeden zou verhoren! De Heer heeft er geen welgevallen aan en Hij vervloekt (4) degenen die dit grote kwaad doen.

(3)

Maleachi 1:12

(4)

Maleachi 1:14

"Nu dan, u geldt, o priesters, deze aanzegging: Indien gij niet hoort en indien gij het niet ter harte neemt mijn naam eer te geven, zegt de Heer der heerscharen, dan zal Ik onder u een vloek te zenden en uw zegeningen in vloek verkeren" (5).

(5)

Maleachi 2:1,2

Het is duidelijk dat deze Levieten de juiste verhoudingen uit het oog waren verloren. "Ach wat doet het ertoe, het is toch maar voor de Heer". Wat een laatdunkende houding. Ze dachten dat ze "met de Heer op school hadden gezeten", een soort "ouwe jongens krentenbrood". Maar zo gaat men met God niet om. Hij is geweldig, Hij is geducht (6). Er moet eerbied zijn en ontzag. Dat is niet hetzelfde als angst! Voor God hoef je geen angst te hebben, als je je op de juiste wijze tot Hem verhoudt, als je weet dat je in Christus (7) behouden bent. Is dat niet zo, dan zijn je offers kreupel en mank, pas dan op.

(6)

Maleachi 1:14b

(7)

Joh. 10:9

Hand. 4:12

Ef. 2:5

Hebr. 7:25

(8)

Maleachi 2:4,5

(9)

Maleachi 2:6-7

Maleachi gaat even later nog eens op taak en doel van de Levieten in. In enkele verzen geeft hij dit kernachtig weer (8): *"Gij zult inzien, dat Ik u deze aanzegging gezonden heb, opdat mijn verbond met Levi besta, zegt de Heer der heerscharen. Mijn verbond met hem was: leven en vrede; Ik heb ze hem gegeven tot godsvrucht".* Wat die godsvrucht inhoudt noemt Maleachi vervolgens op (9). *"Betrouwbaar onderricht in de wet was in zijn mond en ongerechtigheid werd op zijn lippen niet gevonden. In vrede en oprechtheid wandelde hij met Mij en velen bracht hij van ongerechtigheid terug. Want de lippen van de priester bewaren kennis en uit zijn mond*

NOTITIES

zoekt men onderricht in de wet, want een bode van de Heer der heerscharen is hij".

(10)
Maleachi 2:8,9
(11)
2 Cor. 3:2,3

Heel duidelijk, heel helder houdt Maleachi ons voor, wat de Heer van ons verwacht! Het is goed dit passe-partout eens op de functies en activiteiten van je koor of gospelgroep te leggen. Is er iets hiermee niet in overeenstemming, stel het bij, werk er aan! Deze verzen zouden in ieder koorstatuut opgenomen moeten zijn! God waarschuwt (10) ons ervoor dit kontrakt niet te verontachtzamen! Dus moeten we er grote ernst mee maken. Gospelmuziek is hartstikke fijn, koorzang is schitterend, lofliederen met enthousiasme is geweldig. Maar de zin van dit alles heeft te maken met de manier waarop we het doen. We zullen dus konsekwent moeten zijn in het dienen; geen ontzag en respekt stelen van God; onze (lof)offers mogen niet kreupel zijn. We moeten ons realiseren dat we een bode (11) van God zijn! Wat een fantastische roeping eigenlijk! Dat is de positieve, geweldige keerzijde van de medaille!

LOUTERING

"Doch wie kan de dag van Zijn komst verdragen, en wie zal bestaan als Hij verschijnt? Want Hij zal zijn als het vuur van de smelter en als het loog van de blekers. Hij zal zitten, het zilver smeltend en reinigend. Hij zal de zonen van Levi reinigen. Hij zal hen louteren als goud en als zilver, opdat zij de Heer in gerechtigheid offer brengen" (1).

(1)
Maleachi 3:2,3

Hoe toepasselijk is dit laatste gedeelte uit het Oude Testament dat iets zegt over de Levieten. In het vorige hoofdstuk (50) van dit boek klonk een nogal harde waarschuwing. dit hoofdstuk scheidt ruimte en hoop. Als wij onvolkomen zijn en ons loffer is onvolkomen, dan is daar de Heer, die ons wil louteren, heiligen, reinigen.

Wie kan de ontmoeting met God verdragen? Niemand! Wie is werkelijk goed en voldoet aan Gods norm? Niemand! Al ons menselijk streven brengt het wellicht tot een 5, maar het wordt nooit een voldoende! Dus kan het niet bestaan voor Zijn aangezicht. Alleen de Heer zelf kan datgene aan ons veranderen, wat wij zelf niet kunnen. Het is alleen maar de genade van God dat Hij de ruimte en tijd neemt om ons te louteren.

(2)
Jesaja 48:9-11

De profeet Jesaja zei ook al, dat God vanwege Zijn naam de toorn vertraagt, ons niet uitroeit, maar ons loutert, zodat het voor ons ten goede werkt (2). Hoe groot toch is Gods erbarmen. Het is niet te begrijpen. God heeft tijd voor ieder van ons, om ons te louteren, te heiligen, zodat het loffer wel goed zal zijn.

Zonder dat ingrijpen van God in je leven blijven we aards, ongeestelijk, een oude mens, oude Adam, met een stenen hart. Het is juist het werk van de Heer Jezus, dat ons kan transformeren in een nieuwe mens, met een nieuwe geest, een nieuw denken, een nieuwe gezindheid en de nieuwe kracht van de Heilige Geest.

Dit laatste bijbelboek van het Oude Testament opent de deur voor het nieuwe. Feit is wel dat iedereen zelf door die deur moet stappen. Verandering, loutering is alleen mogelijk als je het zelf wilt. Maar het is wel Gods bedoeling "opdat zij (de Levieten) de Heer in gerechtigheid (dat is door Jezus) offer brengen".

INTERLUDIUM

Zoals in zoveel muziekstukken een aantal muzikale volzinnen de verschillende hoofddelen van een kompositie verbinden, zo verbinden in dit interludium een paar hoofdstukjes de hoofddelen uit het Oude Testament en Nieuwe Testament zonder eigenlijk echt onderdeel van de kompositie uit te maken.

Het eerste hoofdstukje legt in een notedop uit hoe we aan alle variëteiten gospelmuziek komen. Dit om vele vragen te beantwoorden, die we hier regelmatig over krijgen.

Het tweede hoofdstukje is van de hand van Ria la Rivière. Een aantal keren raakte ze in gesprek met andere ouders over het probleem "wat moet ik nou met rock?" Als moeder van tieners vertelt ze haar visie en ervaringen. Van deze edukatieve notities is veel te leren.

Het derde hoofdstukje gaat over zaken die de eigentijdse muziek betreffen.

Het vierde hoofdstukje bevat wat kanttekeningen over de golf van 'praise'-muziek.

En last-but-not-least een verzuchting over de "gearriveerdheid" van de gospelmuziek.

GOSPELGESCHIEDENIS

Onlangs kwam ik weer eens midden in de discussie rond de gospelmuziek terecht. Wat was het geval. Iemand van Televisier belde dat er iets over de Continental Singers geschreven zou worden, omdat de groep deze zomer weer in Nederland is. Hij wilde weten wat voor muziek de Continental Singers maken. Ik legde uit, dat gospelmuziek eigenlijk geen gospelmuziek is, maar soms wel. De man begreep er niets van. Hij zou het wel reli-pop noemen. En waarom ook niet? Er bestaat een enorme begripsverwarring rond het woord gospelmuziek. Daar zal ik proberen wat meer duidelijkheid in te scheppen.

Als je de vakboeken over muziek opslaat en het woord gospelmuziek opzoekt, dan lees je termen als: 'evangelische liederen van de Amerikaanse negers, vergelijk ontstaan spirituals', of 'zie Mahalia Jackson' en dergelijke. En daar moet je het dan maar mee doen. Voor een deel hebben die vakboeken gelijk want het ontstaan van de gospelmuziek gaat terug naar de opwekkingen onder negers in de negentiende en begin twintigste eeuw. Daar zijn de gospelsongs ontstaan. In deze revivals werd emotioneel gepreekt en er werd emotioneel op gereageerd. Het één liep vaak in het andere over. Hoe dat gebeurde kun je zien in de film 'Bluesbrothers', waar een negerkerkdienst bezocht wordt. De dienst is een persiflage, maar de preek - gezongen preek - gezongen antwoord van de gemeente kun je nog steeds in negerkerkdiensten gaan beluisteren. Er spreekt een geweldig enthousiasme en warm medegevoel uit. Gospelsongs komen als voorzang en antwoordzang voor, maar ook gewoon als solozang. Een hele bekende gospelsoliste was Mahalia Jackson. Beluister maar eens een plaat van haar. Wat een zeggingskracht. Willa Dorsey is tegenwoordig zo'n bekende gospelzangeres. Behalve als solozang komen gospels ook als gemeentezang voor, de hele gemeente zingt zo'n lied. Gospelsongs zijn ritmisch, soms jazzy van karakter; ze nodigen uit tot meedoen. De inhoud van de liederen heeft betrekking op het Nieuwe Testament (gospel betekent evangelie). Gospels zijn niet hetzelfde als spirituals. Spirituals hebben vaak onderwerpen uit het Oude Testament en zijn soms triester van toon (denk aan de blues).

In de loop der jaren evolueerden de gospels. Was het eerst een spontaan gebeuren van een prediker die zong en een gezongen antwoord van de gemeente, daarna kwamen er gospelsolisten. In de jaren 40 en 50 werden gospelsongs meestal makkelijk in het gehoor liggende liederen genoemd. Vaak getuigend van karakter en in de 'ik-vorm'. In de loop der tijd werd de begeleidingssektie van een

eenvoudige piano of orgel (zoals bij Mahalia Jackson) uitgebreid tot een combo of tegenwoordig zelfs tot een groot orkest (bij Willa Dorsey). Ook al veranderde hierin het nodige, de muziek blijft wisselend, emotioneel en ritmisch. Handgeklap en tamboerijn kunnen goed begeleiden. Het boeit!

Er is nog een andere ontwikkeling. Tot de jaren '40 waren het vooral de negers die de gospels zongen. In die tijd begonnen ook blanken gospels te zingen. Wel wat minder ritmisch; de muziek is minder vlot en zonder begeleiding van handgeklap of tamboerijn (want dat was zonde. . .). De stijl die vooral aansloeg was die van de gospelquartets, vier mannen die zingen. Speciaal in het zuiden van de Verenigde Staten werd dat zeer populair en op sommige plaatsen is dat nog zo. Deze ontwikkeling leidde eigenlijk de termverwarring in. Was gospelmuziek eerst iets dat duidelijk sloeg op de muziek van de negers en hun samenkomsten, nu begon men alle wat vrolijke muziek, die ritmisch was en het evangelie tot onderwerp had, gospelmuziek te noemen. Tegenwoordig is het zo dat men alle muziek gospelmuziek mag noemen, mits de teksten inhoudelijk over de bijbel gaan of over ervaringen daaruit en mits de vertolker een overtuigd christen is; gospelmuziek heeft dus te maken met verkondiging. Dit heeft verder niets met stijl te maken. Carel Heinsius speelt jazz-achtige liedjes, maar gezien intentie en inhoud is het gospel. Elly en Rikkert spelen luisterliedjes, maar volgens intentie en inhoud is het gospel. Larry Norman speelt rock, maar volgens intentie en inhoud is het gospel. Iedere cultuur heeft door de eeuwen heen zijn eigen gospelmuziek geschreven. Het ziet er naar uit dat die levensbehoefte om uit te drukken in de eigentijdse muziek door zal gaan. Hoe zal de gospel er na 2000 uitzien? Twee grappige vormen vind je nog in de films: 'Sister Act' en 'Leap of Faith'.

Samenvattend kun je zeggen dat gospelmuziek in engere zin de black-gospel is en dat gospelmuziek in bredere zin alle geestelijke muziek is, die getuigt en met motivatie gebracht wordt. Voor onze Televizierman was dit verhaal te lang. Begrijpelijk. Gewoon reli-pop is ook prima!

VEROORDEELD TOT SCHIJNHEILIGHEID?

Terwijl ik dit artikel begin (er is niemand thuis) luister ik naar een klassiek stuk op cassette. Hiermee wil ik zeggen dat u als ouder niet altijd van dezelfde muziek hoeft te houden als uw kinderen.

Hoe hanteren we (niet-) christelijke muziek in een gezin. Door discussies en meningsverschillen met diverse mensen, ben ik ertoe gekomen om iets op papier te zetten.

Er moet bij gezegd worden dat het voor ons eigen gezin iets eenvoudiger ligt dan voor het doorsnee gezin. Ons werk heeft te maken met muziek: pop/rock/klassiek/jazz enzovoort. Maar ook al zit u niet in de muziek, zorg altijd met uw kinderen een heel open relatie te hebben. Houdt alles bespreekbaar. Begin eraan te werken als uw kinderen nog klein zijn. Wij zijn er achter gekomen dat we in evangelische- en pinksterkringen, als we niet oppassen, dezelfde kant opgaan als vroeger in de streng orthodoxe gezinnen waar kinderen heel veel dingen buiten hun ouders om deden. Ouders deden dan net of ze het niet wisten of wilden het niet weten, of wisten het echt niet. Wij gaan dezelfde kant op. Zie als ouder onder ogen dat het verkeerd kan gaan met uw kind. Begeleidt uw kind met een open hart en met gebed.

Toen onze oudste 8 jaar oud was (hij is nu volwassen) begon het kijken naar popprogramma's op TV. Top-Pop, Countdown, etc. Wij keken deze programma's altijd met onze kinderen samen. Praatten met hen over de muziek, de tekst etc. Zeiden het ook wel tegen hen als we iets mooi vonden. Nu al wat jaren geleden kwamen de programma's Sky Channel en Music Box. Deze zenders bestaan grotendeels uit clips. Clips zijn op het ogenblik vaak belangrijker dan het muziekstuk. Het visionaire is heel belangrijk. Nu kan ik me voorstellen dat als u zich als ouders nooit verdiept hebt in muziek, die een nieuwe wereld voor u opent. Geen leuke wereld, dat ben ik met u eens. Veel dat daar gebracht wordt is sex, horror, occultisme etc. Maar. . . en daar wil ik het toch met u over hebben, onze kinderen leven in deze maatschappij en muziek maakt daar een heel groot deel van uit. We kunnen alles verbieden, nergens naar kijken en wat gebeurt er dan? Uw kind wordt stiekum, kijkt bij de burens of verlangt zo intens naar verkeerde dingen, dat er iets broeit in hem/haar. Onze zonen waren al snel zover (zij zijn geen ideale voorbeelden, verre van dat) dat zij onderscheiden wat occult, horror, sex etc is. Hun vrienden (niet-christenen) onderscheiden niets van dat al. Voor onze jongens was de geladenheid er af. Ze keken er naar, soms hoorde ik 'die is goed' en "dat is een nieuw nummer" en soms werd er gevraagd: "pa, ma kom eens kijken. . ." Of: 'dat is niks'.

Nu wil ik u niet verplichten het net zo te doen als wij, dat is natuurlijk onzin. Stel dat uw kind aan de drugs gaat, dan gaat u als ouders niet aan de drugs, maar wel gaat u als ouders alles lezen over drugs. U gaat met andere mensen er over praten, u wilt geïnformeerd zijn.

Zo ook met muziek. Verdiep u wat meer in hun muziek. Zeg het niet gelijk als het hard is of voor u onbekend, dat het fout is; zet het ook niet gelijk af. Praat er eens met ze over! Het gezin is de beste en enige plek waar het kind op open wijze geconfronteerd kan worden met goede en kwade dingen die op hen afkomen. Als voorbeeld: 2 buurkinderen waren bij ons aan het spelen met onze jongste zoon. Zij hadden geen TV thuis (een zwaar christelijk gezin), 't was woensdagmiddag. Kinder TV, tekenfilms. Deze twee kinderen zaten met vuurrode ingespannen hoofden te kijken. Ze slurpten het als het ware in. Onze zoon keek niet eens.

Nu zijn wij als christenen mensen die graag precies willen weten wat wel en wat niet mag. Dat willen zovelen ook t.a.v. muziek. Allerlei soorten muziek kunnen zowel goed als fout zijn. Een huisgezin waar ouders christen zijn, moet een grote dagelijkse strijd strijden. Niet met woorden, maar met gebed. Bidden voor uw kinderen, voor hun geworstel in deze wereld, is het enige, maar ook het mooiste wat u kunt doen.

Ander voorbeeld: onze zoon had gedurende een periode zijn kamer vol met alle popsterren, de een nog mooier dan de ander. Door gebed en een keer een "toevallig" gesprek over afgoden heeft hij alles vanzelf van de wanden gehaald. We hebben als ouders niet gezeurd, maar gewoon afgewacht.

Als gelovige ouders hebben we onze kinderen aan de Heer teruggegeven. Verwacht het van Hem. Wees als ouders altijd open om te praten. We hoeven echt geen water bij de wijn te doen.

Misschien zegt u: ik wil het niet in mijn huis. Ik kan het me voorstellen. Het geeft een heleboel lawaai. Mijn man en ik hebben soms het gevoel: we komen nooit uit de kleine kinderen. Doordat wij dingen toelaten in ons huis, is alles ook in huis. Vrienden, muziek, tv etc. Er zijn ouders die erg bang zijn voor de invloeden van de wereldse muziek. Dat is terecht, die invloeden zijn groot, maar uw invloed als christenouder is groter. Wij hebben de kracht en de macht te strijden "niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden ..." Dus dit is vaak geruisloos zonder dat onze kinderen het merken. In Lucas 11:21 staat een geweldige tekst. "*Wanneer een sterke, goed gewapende man (ouder) zijn eigen hof bewaakt is zijn bezit in veiligheid*". En waaruit bestaat die bewaking? Door te bidden en te strijden en soms te vasten voor uw kind. In alle stilte. Wees ontspannen en vol vrede in het gebeuren dat over uw kind komt. En vooral: zegen uw kind iedere dag, in stilte.

INTERLUDIUM 3

ROCK VERSUS ROCK

Als men de muziekgeschiedenis bestudeert dan is het zo typerend, dat iedere keer als een nieuwe stijl opkwam, vertegenwoordigers van de oude cultuur zich zeer behoudend opstelden. Na de avant-garde kwam een periode met strijd, dan kwam de acceptatie, tenslotte was de nieuwe stijl "gearriveerd", wat weer reactie uitlokte, een nieuwe avant-garde en nu was de vorige nieuwe stijl de intolerante faktor, enzovoort.

Zo was bijvoorbeeld Bach zeer omstreden in zijn tijd, nu is hij bijna heilig verklaard, de romantiek en het impressionisme waren omstreden, zo was de praisemuziek omstreden in de loop der zestiger jaren en zo is nu de rock omstreden. Waarom leren we niets van de geschiedenis? Waarom houden we zo vast aan het oude bekende en staan we zo weinig open voor het nieuwe? Waarom groeien we niet mee? Of moeten we konstateren dat nieuwe wijn niet in oude zakken past?

Hoe makkelijk denken we dat alleen maar "die stijl" heilig voor God is of "die en die" instrumenten Gode gewijd. Lees eens direkt na elkaar Psalm 150 en Daniel 3:5-10; 3:28. Het moet opvallen dat hier dezelfde instrumenten gebruikt worden. In de ene situatie om God te dienen, in de andere situatie voor de afgod. Als u de muziek & kultuurgeschiedenis kent, kunt u weten dat hier vrijwel dezelfde muzikale patronen gebruikt zullen zijn. In de ene situatie voor God, in de andere situatie voor de afgod. Als men de bovenschriften boven de psalmen leest, dan valt op hoe David de popmuziek (de hits van de volksmuziek van zijn tijd) gebruikte om God te eren. Bepaalde instrumenten zijn niet heiliger dan andere en bepaalde stijlen zijn niet heiliger dan andere.

Dit werd heel goed begrepen door William Booth, de grondlegger van de 'Salvation Army'. Eerst was hij wat terughoudend toen zijn muzikale luitenants christelijke teksten op de 'Marseillaise' e.d. maakten. Op zekere dag hoorde hij een bekeerde zeeman in één van zijn diensten zingen "Geprezen zij Zijn naam, Hij maakte mij vrij." Booth was zeer door de muziek aangesproken en vroeg wie de muziek had gekomponeerd. Booth was aan de grond genageld toen hij hoorde dat het een up-to-date tophit was, nl. "Champagne Charlie". Het geweldige effect op het publiek overtuigde Booth definitief, dat eigentijdse muziek gebruikt moest worden voor de verkondiging. "Why should the devil have all the best tunes", zei hij. Een jaar later (plusminus 1880) hadden 400 Salvation Army bands zo'n 88 top-hits op het repertoire! De muziek hield de aan-

dacht gevangen en mensen hoorden het evangelie en bekeerden zich, ook al was het de muziek van bijvoorbeeld "Here's the good old whisky". Wat een zegen is dit diepe inzicht van Booth geweest.

Laten wij daarom dan oppassen om de levenswijze van rockartiesten van nu met de stijl van de rockmuziek te identificeren. De levenswijze van "Champagne Charlie" moest niet verward worden met de muziek die later met een andere tekst voor velen tot zegen was.

Vele mensen die zo ongenueanceerd roepen dat klassieke muziek alleen maar goed is, moesten eens weten hoeveel satanisme, occultisme en dergelijke te vinden is onder de klassieke komponisten. Is daarom klassieke muziek fout? Is uw auto fout, uw TV? Alles is alleen maar een middel dat goed of fout gebruikt kan worden.

Vervreemd niet van de jongeren, verdiep je in nieuwe stijlen, de nieuwe cultuur, nieuwe ontwikkelingen, sta open voor het goede, ook van onze eigen tijd. Als wij dat niet doen, verliezen we onze elasticiteit en worden we tot oude zakken. We zullen niet in staat zijn vol nieuwe wijn te wezen (en die wordt er toch in uitgegoten). De zakken scheuren en alles gaat dan verloren. Dan hebben we niets meer: geen zakken en geen wijn; geen mensen en geen uitingsmogelijkheden. Laten we scheuren/scheuring voorkomen. Het gaat om onze instelling, God ziet het hart aan.

We moeten niet in de zonde der vaderen vallen en opnieuw dezelfde christelijke (!) argumenten gebruiken, die zij gebruikten om de invoering van lokomotieven, auto, vliegtuig, TV tegen te houden. Zie dit stukje als een aanzet tot herbezinning, evaluatie, creatieve openheid, tenslotte zullen we aan de vruchten kunnen herkennen of de boom goed was. Ruimte dus voor eigentijdse antwoorden op eigentijdse problemen met gebruikmaking van eigentijdse mogelijkheden, uitingswijzen. . . Wat in dit stuk t.a.v. pop/rock gesteld wordt, geldt voor iedere stijl, geweest of komend. . .

Moge dit stukje ook vele christenen een hart onder de riem steken als zij actief zijn in de z.g. 'seculiere scene'. Ook dat is werk voor de Heer. Er is geen scheiding tussen het 'sacrale' en 'seculiere'. Dat wat door God geschapen is, is één. Alle creativiteit komt tenslotte van God, de duivel kan alleen maar vervormen, verwoesten. Alle kunstenaars(zeker de gelovige) hebben altijd in een ongedeelde wereld geleefd. Voor de gospelselaar en niet-gospelselaar geldt dan:

Zing een NIEUW lied.

Een Bijbelse opdracht, een permanente uitdaging.

INTERLUDIUM 4

PRAISE VERSUS PRAISE

De meesten zullen bij het woord "praise" denken aan al die lieflijke zoetgevooisde melodietjes, waarop wij tegenwoordig zo makkelijk God prijzen in de diensten. We worden er soms zo door overspoeld dat zelfs het oude getrouwe liedgoed er geheel door verdrongen is.

De vraag is, of dit nu de enige vorm van lofprijzing is?

Bekijkt men vormen van lofprijzing in het Oude Testament, dan was het:

- ingetogen en uitbundig
- zacht en loeihard, dat zelfs de grond ervan dreunde
- amateuristisch en professioneel
- vocaal en instrumentaal
- alleen of in groepen mensen
- con grazia en con forza

Allerlei vormen, stijlen en dynamiek werden gebruikt om God te prijzen. Ook in het Nieuwe Testament is die veelkleurigheid lopend van stille aanbidding tot uitbundigheid. Bij wijze van spreken; men kan God prijzen met Gregoriaans en met gospel-rock. De heiligheid waarmee het moet gebeuren zit hem niet in de vorm, maar in de eigen instelling, het hart. De zangers, die traditionele kerkmuziek maken uit automatisme, zouden wel eens onwelgevalliger kunnen zijn, als de pasbekeerde pop-musicus, die met zijn pop-muziek God dankt.

De taak van de zangers in het Oude Testament was lofprijzing; nu moet die lofprijzing ons hele leven zijn, niet alleen van professionele zangers, maar van ieder kind van God. Ons hele leven in doen en laten, belijden en eren moet er een uitdruk van zijn.

Het Engelse woord worship drukt dat zo mooi uit. Het is afgeleid van "worth-ship", dat is waarde en affektie uitdrukken. We drukken onze liefde uit in een houding van overgave. We drukken onze aanhankelijkheid en verbondenheid uit. Onze dankbaarheid voor die fantastische, geweldige God. Hoe mager zijn dan zo vele van die moderne praise-songs. Als wij het lofoffer versmallen tot "Jezus stierf voor mij, daarom ben ik blij" op een neo-romantisch melodietje gebracht, dan verschrallen we het Evangelie. Een man als Graham Kendrick (hedendaags Engels komponist) weet dat te doorbreken. Hij schrijft mooie, makkelijke lofliedjes en diepgaande rockmuziek voor Sheila Walsh. Waar zijn de Davids en Asafs van onze tijd, die helpen de verschraling te doorbreken? Het oude hoeven we niet te verheerlijken, het gaat om eigentijdse nieuwe formuleringen!

NOTITIES

Terug naar de lofprijzing. Ons hele leven moet die eredienst zijn (vgl. Rom. 12:1). De afwas, het autorijden, de preek en ons lofge-
zang. Jezelf geheel geven aan de Heer is die lofprijzing, zodat het
leven weer een avontuur wordt, zodat er ook weer iets in de kerk
gebeurt. Het hoeft niet saai te zijn, durven we de keurslijven af te
doen? Kan expressie weer? Kan het weer feest worden?

ARRIVÉE

Gospelmuziek is zo langzamerhand nu overal geaccepteerd. Er zijn nog wat schermutselingen in de marge over wat onderhavige onderwerpen, maar generaliserend gesproken: gospel mag. Vanaf de eerste drie gospelgroepen in Nederland en België in 1970 naar de ongeveer 1100 van nu is een hele stap. De zending van Continental Sound is geslaagd. Gospel is geaccepteerd. Maar is de zending wel geslaagd?

Is de zending werkelijk geslaagd, als door de brede acceptatie het vuur van het eerste uur dooft en we verder gaan binnen de uitgesleten paden? Is de zending geslaagd als steeds meer zangers zich beperken tot "veilig" repertoire dat alleen maar gaat over redding (want dat hoort de gemeente zo graag) en alle andere creatieve zeggingswijzen en onderwerpen laten liggen? Is de zending geslaagd als daar waar een gopelaar creatief wordt, de goegemeente platen retourneert zoals dat Elly & Rikkert overkwam met hun productie 'Maskers af'. Is de zending geslaagd als we niet verder komen dan het toppunt van simpele liedteksten? Is de zending geslaagd als gemeenten de creatieve geesten zodanig knechten (de "gehoorzamen aan de voorganger" en "de gemeente als enige doel in het leven" — theologie) dat deze creatieven "geestelijk om zeep worden gebracht" of tot een zeer pijnlijke vlucht gebracht worden? Is de zending geslaagd, als de stimulering voor nieuwheid van creatieve innovatie dreigt te verslappen en de voortrekkers moe worden en er nog steeds geen tweede generatie is, die de vuurvlam heeft overgenomen. Wie beantwoordt deze vragen in zijn eigen leven?

Ook nu klinkt de oproep van de bruidegom: ga uit van haar. Kom uit de vertrouwde veiligheid, de grauwheid. Wordt fris en nieuw, leg de moeheid af.

Het tijdperk van profeten, dichters, creatieve gaven, zangers is aanbroken. Een renaissance mag baan breken, de revival kondigt zich aan. En dit begint in je eigen hart. Mogen de gedachten in dit artikeltje je verlangend hebben gemaakt. . .

HET IS OOK NOOIT GOED.....

"Maar waarmee zal Ik dit geslacht vergelijken? Het is gelijk aan kinderen, die op de markten zitten en anderen toeroepen: 'Wij hebben voor u op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst; wij hebben klaagliederen gezongen en gij hebt geen misbaar gemaakt'". (1).

(1)
Matth. 11:16,17
Lucas 7:31,32

Het leven hier op aarde moet voor de Heer deprimerend zijn geweest. Wat er ook gebeurde, men luisterde niet. Of de muziek nu vrolijk was of triest, of het nu rock was of traditioneel, er werd niet naar geluisterd. Dit vers al moet ons ervoor bewaren om allerlei discussies aan te gaan over stijl of vorm. Als er een discussie moet zijn, moet dat gaan over de vraag waarom er geen response is. Het is nu eenmaal het stigma van alle Evangelieverkondiging, dat het kruis enkelen aantrekt, terwijl velen vallen over de 'steen des aanstoots'. Hoe mooi en goed we de boel verpakken, of het nu rock of renaissance is, velen willen alleen ge-entertaind worden en niet open gaan voor de boodschap van de muziek.

(2)
Ezechiël 33:31-33

Het is een vervulling van de profeet Ezechiël (2): *"Zie gij zijt voor hen als een liefdeslied, schoon van klank, passend bij snarenspeel. Zij horen uw woorden, maar doen er geenszins naar"*.

Degenen die een muziekbieding hebben of begeren, moeten zich dit realiseren. Wat je doet zit niet in het succes, maar in de zin van wat je doet. Te makkelijk kijken we naar de zogenaamde resultaten, of alleen maar naar het niveau van de uitvoering, of naar de opkomstcijfers van het publiek, of de zuiverheid van de piano, de properheid van de kleedkamers, de verkoopcijfers van de plaat, de mogelijkheid om op radio of TV te komen, maar kijken we niet naar de zin van het gebeuren. De vraag zal door diversen anders beantwoord worden. Toch is het goed je dat steeds af te vragen. Over je samenkomst, je optreden, je concert, je plaats, etc.

(3)
Matth. 11:18-24
Openb.3:15,16

Uiteraard is het natuurlijk fijn als de mensen wel reageren. Want de lauwe houding wordt de mensen door Jezus wel zeer ernstig verweten (3).

TALENTEN

Er zijn christenen, die denken dat alles moet gebeuren door de Heilige Geest en dat iedere vorm van menselijke activiteit Gods handelen besmet.

Dat Gods Geest ons en al onze activiteiten moet leiden is waar, maar men heeft ongelijk als men denkt, dat onze menselijke activiteiten er niet toe doen.

- (1)
Matth. 25:14-30
(2)
Matth. 25:15

Het is in dit verband goed om de gelijkenis van de talenten (1) te lezen. Meteen al lees je dat er verschil is tussen de slaven: *"De een gaf hij vijf talenten, een ander twee en een derde één, een ieder naar zijn bekwaamheid"* (2).

Naardat iemand bekwaam is, en de verantwoordelijkheid kon dragen, kreeg men talenten. We hoeven dus nooit meer jaloers te zijn op de talenten van anderen. Iedereen ontvangt naar draagkracht, iedereen wordt 100 o/o belast!

- (3)
Matth. 25:28-30

De gelijkenis maakt duidelijk dat het foute boel was voor degene die zijn talent niet gebruikte! Dat werd hem tenslotte afgenomen (3) en hijzelf verdween in de duisternis. God wil absoluut dat wij onze talenten ontwikkelen en gaan gebruiken. Als je dat niet doet, zal je talent verdwijnen, opdrogen en je licht zal doven. Iedereen heeft minimaal één talent, niemand is zonder. Als we ons nu eens met die ontwikkeling gaan bezighouden, hebben we geen tijd meer voor jaloerse gedachten, roddel of negatieve kritiek. Het wonderlijke is dan ook, dat je een overvloedig talent gaat krijgen (4). Dat er onvermoede vruchten gaan groeien, waaraan anderen zich kunnen laven. Eigenlijk is het koninkrijk van God toch geweldig interessant geordend: veelkleurig, actief, vol ruimte en ontplooiing voor iedereen.

- (4)
Matth. 25:29a

JEZUS ZONG

In sommige kringen is er altijd maar discussie over de vraag hoe (on)belangrijk muziek is voor de gemeente. De mensen die zweren bij het verbale doen de Bijbel enigszins geweld aan door te stellen dat de opdracht voor muziek en dergelijke nergens in de Evangeliën voorkomt. Ogenschijnlijk hebben zij gelijk, maar een nauwkeurig onderzoek leert wel beter.

Een keer komt letterlijk in de Bijbel voor dat Jezus gezongen heeft, n.l. bij het laatste avondmaal. *"En na de lofzang gezongen te hebben, vertrokken zij naar de olijfberg"* (1). Met zij wordt bedoeld: Jezus en elf apostelen. Daar hier in wezen het oude Pascha gevierd werd, werden traditiegetrouw de hallel psalmen gezongen (2), liederen van triomf.

Nog opmerkelijker wordt het als men alle citaten, waarmee Jezus zijn verhalen doorspekte, nader bekijkt. Een zeer groot aantal blijkt direkt uit de psalmen afkomstig te zijn. De psalmen waren voor de Joden hun geestelijke liederen, die bij hun vieringen en andere gelegenheden gezongen werden. Je citeert alleen maar versregels uit liederen als ze voor jezelf een diepe betekenis hebben, maar ook voor de toehoorders. Jezus moet gewoon veel gezongen hebben. Zelfs de woorden aan het kruis komen uit een Psalm (3).

Dan is daar vlak voor de hemelvaart de grote opdracht, die Jezus geeft aan Zijn Discipelen. Hij spreekt een aantal opmerkelijke woorden: *"Hij zeide tot hen: Dit zijn mijn woorden, die Ik tot u sprak, toen Ik nog bij u was, dat alles wat over Mij geschreven staat in de wet van Mozes en de profeten en de psalmen moet vervuld worden. Toen opende Hij hun verstand, zodat zij de Schriften begrepen"* (4).

Bij Jezus was er geen tegenstelling tussen de waarde van wet, profetisch spreken of de liederen. Het was voor Hem net zo belangrijk, menig voorganger zou dit eens mogen overdenken. Dit woord van Jezus geeft aan dat deze bronnen alle drie een boodschap uitdragen. Ook de muziek heeft een boodschap, die zelfs profetisch is. De profetische delen uit de psalmen werden door Jezus vervuld, maar de overige liederen zullen doorgaan tot voor de troon van God in de nieuwe hemel en aarde.

Een andere tekst uit Lucas (5) zegt dat *"De wet en de profeten gaan tot Johannes; sinds die tijd wordt het evangelie gepredikt van het koninkrijk Gods"*. Dat betekent dat de liederen voort zullen gaan in het koninkrijk van God. Wet en profetieën zijn vervuld. Tenslotte zal het nieuwe Jeruzalem gekomen zijn. Geen wetgeven

(1)
Marcus 14:26
(2)
de psalmen 113-118

(3)
Psalm 22
(4)
Lucas 24:44,45

(5)
Lucas 16:16

is er meer nodig en geen profeten, want de Heer zelf is daar. We zullen er lofprijzen, zang en muziek zullen klinken als uitdrukkingen van onze genegenheid voor de Heer.

In ieder geval moet nu wel duidelijk zijn dat bij de prediking van het koninkrijk ook het lied van het koninkrijk hoort, want dat is de spontaniteit van het koninkrijk. In het leven van de Heer was dat al zichtbaar. Overal waar onder Zijn handen iets gebeurde, gingen de omstanders en de persoon in kwestie God de eer geven, ze gingen lofprijzen, ze gingen zingen; de meest natuurlijke uiting van Gods kinderen.

(1)
Lucas 10:29-37

In het nieuwe testament staan twee verhalen over Levieten. Het eerste verhaal staat in Lucas (1), het is het verhaal van de barmhartige Samaritaan. Jezus vertelde dat om te leren wat echte naastenliefde was. De tweede persoon, die het slachtoffer liet liggen was een Leviet. De beste man had natuurlijk haast, hij moest op tijd komen voor de koorrepetitie, dat zingen was hem door God opgedragen, dus moest hij kiezen voor zijn opdracht. Hij had natuurlijk wel zijn handen vuil kunnen maken, maar dan kwam zijn opdracht in gevaar. Dat ging natuurlijk niet. Deze Leviet is een typisch voorbeeld van een vakidoot, een gospelselaar, die alleen nog maar leeft om te gospelen, iemand die zich blindstaart op zijn taak en daar dan ook gigantisch in dood loopt. Dankzij allerlei plausibele argumenten ziet hij niet de taak, die op dat moment al het andere moest overschaduwen. Deze Leviet was zijn liefde voor de mensen kwijtgeraakt. Voor hem was het middel muziek doel in zichzelf geworden. Hij kende geen barmhartigheid meer! De betrokkenheid bij de werkelijkheid was geheel weg. Deze Leviet is waardeloos geworden voor het koninkrijk, al zingt hij de sterren van de hemel.

(2)
Hand. 4:36, 37

Het andere verhaal over een Leviet staat in Handelingen (2). Hij heet Jozef. Deze Leviet had een stuk land. En als hij ziet dat er gebrek is in de eerste christengemeente, verkoopt hij dat land en schenkt de opbrengst aan de gemeente om in de behoeften van de leden te voorzien. Terecht heeft deze Jozef de bijnaam: 'Barnabas', dat is 'zoon der vertroosting'. Deze zanger was volledig betrokken bij het wel en wee van zijn omgeving. Hij staarde zich niet blind op zijn opdracht, hij had erbarmen, liefde voor anderen. Dit was geen lippendienst, maar Godsdienst in actie.

Twee Levieten. Twee volledig tegengestelde werelden. Beide soorten van zangers, dirigenten, musici komen we overal tegen. Men behoort niet automatisch tot het ene of andere kamp. Er is geen noodlot dat ons predestineert.

Het is de eigen beslissing om aan zaken voorbij te lopen of om te vertroosten. Het is te hopen dat alle Levieten 'zonen der vertroosting' zullen zijn. Vol liefde voor de mens, vol barmhartigheid, vol betrokkenheid, vol van de Heilige Geest en niet een stelletje ivoren-toren-notenkauwers.

DUIDELIJKHEID

"Hoe toch zal men zelfs bij onbezielde dingen, die geluid geven, fluit of citer, als zij geen verschil in toon doen horen, te weten komen wat op de fluit of de citer gespeeld wordt? Immers, indien de bazuin een onduidelijk geluid geeft, wie zal zich gereed maken tot de strijd?" (1).

(1)
1 Cor. 14:7,8

Paulus gebruikt een muzikaal voorbeeld om de gemeente in Corinthe duidelijk te maken, dat ,wat in de gemeente gedaan wordt, duidelijk en begrijpelijk moet zijn. Als dat niet zo is, heeft het geen zin. Duidelijkheid dus!

Het voorbeeld dat Paulus gebruikt verraadt ook dat Paulus behoorlijk goed op de hoogte was van allerlei muzikale aspecten. Hij weet ook dat instrumentale muziek iets over kan brengen. Instrumenten hebben een boodschap.

Aangezien Paulus de bazuin aanhaalt, die ons tot iets blijkt op te roepen, is het goed om in het Oude Testament daar twee voorbeelden van te bekijken. *"Ik heb wachters over u gesteld: luistert naar het geklank der bazuin; maar zij zeggen: Wij willen niet luisteren."*

(2)
Jeremia 6:17

(2). De wachters (dat waren de richteren en de profeten) worden hier met bazuinen vergeleken. Deze bazuinen hadden een hele duidelijke klank, toch luisterde men niet. *"Als iemand wel het geluid van de bazuin hoort, maar zich niet laat waarschuwen, en het zwaard komt en rukt hem weg, dan komt diens bloed over zijn eigen hoofd. Hij heeft het geluid van de bazuin gehoord, maar zich niet laten waarschuwen; zijn bloed komt over hemzelf; als hij zich had laten waarschuwen, zou hij zijn leven hebben gered"* (3). Ook hier weer de relatie van de boodschap van de bazuin, die ons moet waarschuwen. De klank, de boodschap was duidelijk.

(3)
Ezechiël 33:4,5

Terug naar de brief aan de Corinthiërs. Zoals muziekinstrumenten een duidelijk herkenbare klank en boodschap hebben, zo moet het-geen wij doen ook diezelfde duidelijkheid hebben. We mogen dus nooit onze boodschap muzikaal zo verpakken, dat de inhoud een onherkenbaar ornament wordt.

(4)
zie hoofdstuk 3
van dit boek
(5)
Lucas 24:46-49

Jezus zeg ook nog iets over die duidelijkheid. Dat doet Hij aan het eind van Lucas, als Hij spreekt over de wet, profeten en psalmen (4). Jezus somt dan in kort bestek (5) de hele inhoud van wet, profeten en liederen op: lijden, opstanding, prediking over bekering, de naam van Jezus, vergeving van zonden, getuige zijn, de belofte en kracht van de Heilige Geest. Dit is de opdracht, die Jezus ons meegeeft. Hebben wij die duidelijkheid in onze muzikale prediking? Geven we dat door?

NOTITIES

(6)

Lucas 24:52,53

(7)

1 Cor. 14:11,12

Als we dat doen zal onze duidelijkheid vruchten opleveren. In dat gedeelte van Lucas was dat er: *"En zij keerden terug naar Jeruzalem met grote blijdschap en zij waren voortdurend in de tempel, lovende God"* (6). Wat een geest, wat een muzikale happening, wat een sfeer.

Terug naar Paulus. Ook in dat stuk in Corinthe zijn er vruchten. Doordat de klanken begrepen worden (7) werkt het opbouwend en stichtend.

CEMENT

"Telkens als gij samenkomt, heeft ieder iets: een psalm of een lering of een tong of een uitlegging; dat alles moet tot stichting geschieden" (1).

(1)
1 Cor. 14:26

In de gemeente van Corinthe zaten wat zaken scheef. Paulus geeft richtlijnen in zijn brief om één en ander goed op de rails te zetten. Hij zegt ook iets over de samenkomst c.q. eredienst.

In dit bijbelvers noemt hij alle elementen op, die in een dienst behoren te zitten. De toon van dit gedeelte is opmerkelijk (c'est le ton qui fait la musique): Alle onderdelen acht hij even belangrijk; het is zeer harmonisch: het muzikale element, het lerende element, het profetische element, etcetera.

In de loop der eeuwen zijn we hier en daar op dit terrein gederaillerd. Er zijn kerken, die het vierende boven alles stellen. Er zijn gemeenten, die de "leer" veel belangrijker achten dan andere elementen van de bijeenkomst. Ook al is dat wellicht niet helemaal korrekt, geef elkaar hierin een stuk vrijheid. Wat evenwel niet kan, is, dat aanhangers van de overtuiging "de verbale prediking is veel belangrijker" neerkijken op degenen, die de waarde van andere elementen, zoals muziek, viering of lofprijzing hoog waarderen. Dan wordt verbale prediking tot verbaal geweld en blijft er van het "stichten" van elkaar niets over.

(2)
1 Cor. 13:1-13

(3)
1 Cor. 13:1

Een hoofdstuk (2) daarvoor schrijft Paulus over de liefde. Dat blijkt hét samenbindende element te zijn, hét element dat waarde aan alles geeft. Dat gedeelte uit de Corinthebrief kun je als volgt samenvatten: 'Als je alles kon, alles deed, alles had, en je had geen liefde, dan was het schallend koper en een rinkelend cymbaal' (3). Oftewel: het is herrie en geen muziek, de zin is eruit.

(4)
1 Petr. 1:22

(5)
1 Petr. 1:7

Die muzikale voorbeelden moeten ons waarschuwen. Willen wij alleen maar herrie produceren of muziek? C'est le ton qui fait la musique. Dus terug naar muziek, met liefde gebracht. Liefde voor de naaste (4), liefde voor God, erbarmen, medeleven, geestelijke echtheid (5)! Terug naar de harmonie: de "vierders" hand in hand met de "praters" en met de "prekers", dus niet langer op elkaar neerzien. In de eredienst moeten we niets overwaarderen maar ook niets onderwaarderen! We moeten elkaar juist ondersteunen, voor elkaar bidden: dat is stichtend. Het cement dat de samenkomst tot een schitterend geheel maakt, waarin alle onderdelen eerlijk tot hun recht komen is de liefde, en die moet in ons hart zijn.

ALLEEN PSALMEN?

(1)
1 Cor. 14:26

(2)
1 Cor. 14:15
letterlijk staat hier
op snaarinstrumenten
spelen, Grieks: psallo

(3)
Gal. 5:22

(4)
Hand. 16:25

Er zijn Bijbelleraars, die beweren, dat het Nieuwe Testament geen aanleiding geeft om muziekinstrumenten toe te laten in de eredienst. Zij baseren hun mening vooral op de tekst (1) *"Telkens als jij samenkomt, heeft ieder iets: een psalm, een lering etc"*. Deze mensen willen dan liefst alles a capella en op hele noten.

Een nader onderzoek leert toch iets anders. In hetzelfde hoofdstuk uit de Corinthebrief (2) staat ook *"Ik zal lofzingen met mijn geest, maar ook lofzingen met mijn verstand"*. In het midden van de gemeente twee verschillende vormen van zang, anders dan psalmen. De psalmen zijn 150 liederen uit het Oude Testament, sommige waren lofliederen, maar als Paulus het in dit stukje heeft over lofzingen, heeft hij het over een nieuwe vorm van spontaan zingen, met grote overgave of enthousiasme. Een andere vertaling zegt 'lofzingen in de geest en lofzingen in begrijpelijke volzinnen'. Dus duidelijk nieuwe lofliederen die spontaan ontstonden. Dit stukje heeft een duidelijke relatie met de Galatenbrief (3) waar gesproken wordt over de vruchten (dat zijn de gevolgen) van de Heilige Geest in iemands leven: liefde, blijdschap, vrede etc. Mensen die vol zijn van de Heilige Geest, van Gods wezen, natuur en denken gaan op een andere wijze muziek maken. Ze gaan vieren, het wordt feest, er is een nieuw lied.

Terug naar de psalmen. Wie werkelijk alleen psalmen letterlijk wil doen, moet het goed doen! Sommige psalmen moesten uitbundig gedaan worden, andere ingetogen. Sommige waren op vrolijke volkswijsjes, waarop gedanst kon worden (en dat gebeurde dan ook!); andere hadden duidelijke aanwijzingen ten aanzien van gebruik van instrumenten (met begeleiding van bijvoorbeeld snaarinstrumenten). Degenen die vinden dat je alleen maar psalmen op hele noten mag zingen hebben wel heel erg ongelijk; ook de kerkvaders vermelden het gebruik van instrumenten in de eredienst, in ieder geval tot in de tweede en derde eeuw. Zeker is, dat de eerste gemeente in haar muziek tot uitdrukking bracht wat haar bezielde. Paulus ging hen daarin voor, zelfs in de gevangenis. *"Maar omstreeks middernacht baden Paulus en Silas en zongen Gods lof, en de gevangenen luisterden naar hen"* (4). "Power in praise", dat mag wel gezegd worden. Lofliederen helpen om gevangenis te openen, dat gebeurde toen trouwens letterlijk bij Paulus en Silas!

HOOFDSTUK 8 NOTITIES

- (1)
2 Cor. 5:18b
- (2)
2 Cor. 5:19b,20a
- (3)
2 Cor. 6:1a
- (4)
2 Cor. 6:4a
vgl. ook 1 Cor. 4:1
vgl. ook Gal. 1:10
- (5)
Rom. 10:15
i.p.v. prediken staat
er letterlijk "als
heraut iets uitbazuinen"
- (6)
Rom. 12:1b
zin expres omgedraaid
om de betekenis nog
duidelijker te maken
vgl. ook 2 Cor. 6:16;7:1
- (7)
lees ook 2 Tim. 2:15-16
Hebr. 3:1
- (8)
zie Hebr. 2:12
- (9)
lees eens Rom. 12:9-21
Zo moeten we zijn!
1 Joh. 2:24,25
- (10)
Hebr. 6:11,12
Hebr. 12:28,29
2 Petr. 1:3-11
- (11)
Rom. 15:13
lees ook 1 Thess. 4:17
2 Thess. 2:16,17

BEDIENING

Er is wel eens de vraag: 'Wat is nu onze nieuw testamentische opdracht? Wat houdt onze muzikale bediening in? Er zijn een aantal kernachtige waarheden op te noemen. "Christus, die ons de bediening der verzoening gegeven heeft" (1). "Hij heeft ons het woord der verzoening toevertrouwd. Wij zijn dus gezanten van Christus, alsof God door onze mond u vermaande" (2). En even verder "Als medewerkers Gods . . ." (3) en verder "Als dienaren Gods" (4). Ergens anders staat "hoe prediken, zonder gezonden te zijn" (5). "Dit is uw redelijke eredienst, dat u uw lichamen stelt tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer" (6).

Met al deze teksten wordt de cirkel van oud testamentisch offer naar nieuw testamentische opdracht/bediening gesloten. Niet langer een selekte groep (de Levieten/priesters) maar nu heeft iedereen (7) de opdracht verzoening te brengen; ieder christelijk koor, iedere gospelgroep, ieder lid van een groep is een gezant van Jezus geworden, die de woorden van Jezus uitbazuint door zijn muziek (8).

De vraag die men zich moet stellen is dus: ben ik gezonden? Is mijn godsdienst (dat is God dienen) redelijk? Ben ik welgevallig voor God? (9).

Sommigen zullen hierop ontkennend reageren. Sommigen weten het niet. Sommigen weten het wel. Toch zou het antwoord voor iedereen (10) positief moeten zijn en dat kán het zijn. Als er iets in ons leven onvolmaakt is; als ons iets geestelijks ontbreekt, dan wil God dat veranderen, aanvullen, mits wij ons daarvoor openstellen. "De God nu der hope vervulle u met louter vreugde en vrede in uw geloof, om overvloedig te zijn in de hoop, door de kracht van de Heilige Geest" (11). Hierop kunnen we alleen een juichend Halleluja laten klinken.

HET 'HOE' EN 'WAT'

"Ziet dus nauwlettend toe, hoe gij wandelt, niet als onwijzen, doch als wijzen, u de gelegenheid ten nutte makende, want de dagen zijn kvaad. Weest daarom niet onverstandig, maar tracht te verstaan, wat de wil des Heren is. En bedrinkt u niet aan wijn, waarin bandeloosheid is, maar wordt vervuld met de Geest en spreekt onder elkaar in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen en zingt en jubelt de Here van harte, dankt te allen tijde in de naam van onze Here Jezus Christus God, de Vader, voor alles." (1).

(1)
Ef. 5:15-21

Een schitterend vers! Steeds heeft het nieuwe invalshoeken om over te mediteren. De kern is psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Na korte tijd van Evangelieverkondiging kende de kerk van de eerste eeuwen al vele verschillende soorten muzikale expressies. Naast de psalmen waren er vele soorten lofzangen en geestelijke liederen gekomen. Met dat laatste kan bedoeld zijn het spontaan onder leiding van de Heilige Geest zingen of geïnspireerd worden tot nieuwe liederen of zingen in de Geest (2). Wat een heerlijke, veelkleurige afwisseling. Wat een expressiemogelijkheden. Je voelt de dynamiek; het is "exciting", zouden ze in de USA zeggen. Geen saaie boel in ieder geval.

(2)
vgl. 1 Cor. 14:15b
(3)
Ef. 5:19

(4)
Grieks: ode
(5)

Grieks: psallo
(6)
iets over Gods wil
staat in Fil. 4:4-9
Rom. 12:2
1 Tim. 2:3-6
1 Thess. 4:3
2 Petrus 3:9

Het andere deel van dat bijbelvers is erg interessant. "Zingt en jubelt de Heer van harte" (3). Er staat letterlijk in het Grieks: zingt van dankbaarheid (4) en bespeelt vanuit je hart snaarinstrumenten (5) ter ere van God. Ook hier een heerlijke creatieve veelkleurige explosie. Dit heeft allemaal te maken met het 'wat'.

Het 'hoe' heeft een aantal invalshoeken in deze Bijbelverzen.

- "van harte", met je gehele hart, dus met je hele leven werkelijk God dienen.
- "dankt te allen tijde". In goede dagen en tegenspoed. God blijven danken is God blijven dienen.
- "wijs zijn". Dat is vervuld worden met de Heilige Geest om de wil van God te begrijpen. Als we altijd Gods wil doen (6), is dat het beste voor ons.

Heel wat om eens rustig over na te denken. Dat mag wel, als men psalmen, lofzangen of geestelijke liederen wil brengen.

DANKBAARHEID

"En doet bij dit alles de liefde aan, als de band der volmaaktheid. En de vrede van Christus, tot welke gij immers geroepen zijt, regere in uw harten; en weest dankbaar. Het woord van Christus wone rijkkelijk in u, zodat gij in alle wijsheid elkander leert en terechtwijst en met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen zingende, God dank brengt in uw harten" (1).

(1)
Col. 3:14-16

(2)
Ef. 5:19

(3)
1 Cor. 13:1
1 Cor. 14:15,26

(4)
regels voor onderling
verkeer. Col. 3:12,13
Filip. 2:4,5

(5)
Col. 3:17
vgl. ook
2 Thes. 2:16

(6)
Joh. 1:1-5
Joh. 1:12-14

Deze bijbelverzen geven ongeveer hetzelfde weer als de verzen uit Efeze (2) in het vorige hoofdstuk en de verzen uit de Corinthebrief (3).

Dit gedeelte uit de Colossenzenbrief zegt alles zo mooi in een notedop. De liefde maakt alles volmaakt en rijgt alles aaneen. Zonder liefde blijft alles los zand. De vrede, die alleen Jezus kan geven, moet ons hart regeren. En door die vrede worden alle cellen één geheel, één lichaam. Dus niet alleen vrede met God, maar ook vrede met elkaar en onder elkaar. Broodnodig als je als koor of ensemble moet werken. Het lost naijver en jaloezie op (4). Voor alles mogen we dankbaar zijn. Dit sluit aan bij een ander vers uit de Colossenzenbrief (5). *"En al wat gij doet met woord of werk, doet het alles in de naam des Heren."* Het woord van God, dat is Jezus Christus, (6) moet rijkkelijk, dat is in overvloed, in ons zijn. Bijbelstudie en gebed voor jezelf maar ook als groep, koor, organisatie, gemeente is geen overbodige luxe. Zo is het mogelijk elkander te leren, dat is opbouwen en waar nodig eerlijk terecht te wijzen.

(7)
Col. 2:7b
lees ook Fil. 4:6

Ef. 5:4
2 Cor. 4:15
Hebr. 12:28

(8)
Hebr. 2:12

(9)
Jac. 5:13

(10)
1 Petr. 1:3

God danken is zingen en dat is met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Hoe mooi is het, dat de Bijbel ons vele uitingsvormen aanreikt vanaf de oude psalmen tot gospelrock. Een gezegende veelkleurigheid. Er is voor een kind van God alle reden om Hem te danken. Het is het feest van Gods genade en barmhartigheid voor jou. Ergens anders staat (7): weest *"overvloeiend in dankzegging" en "uw naam zal ik aan mijn broeders verkondigen, in het midden der gemeente zal ik U lofzingen"* (8). *"Is iemand blij te moede? Laat hij lofzingen"* (9). Ook Petrus zingt mee in het 'dankbaarheidskoor' (10): *"Geloofd zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons naar zijn grote barmhartigheid door de opstanding uit de doden heeft doen wedergeboren worden tot een levende hoop. . ."*

Het is opmerkelijk hoe vaak mensen in dankzegging en lofprijzing uitbarsten als de Heer een wonder deed; lees de evangeliën, lees Handelingen.

Handelingen is nooit afgesloten. God handelt nog steeds, ook in deze tijd, ook in je eigen leven. Die ervaring zal de echte motivatie zijn om voor God te zingen.

PRIESTERSCHAP: FINAL DESTINATION

"En laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis, om een heilig priesterschap te vormen tot het brengen van geestelijke offers, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus" (1).

- (1)
1 Petr. 2:5
(2)
1 Petr. 1:7
(3)
Hebr. 12:28
(4)
Hebr. 13:15
(5)
lees Jac. 3:3-12
(6)
Math. 15:11,18
(7)
Jac. 3:9
(8)
2 Petr. 1:4-8
(9)
1 Petr. 2:9
(10)
lees ook Openb. 1:6
(11)
1 Joh. 2:17
(12)
Openb. 1:5b,6
(13)
heel Openbaringen
is boordevol lof-
liederen en muziek
(14)
Openb. 14:2,3
Openb. 15:3
(15)
Openb. 20:6

Het oud-testamentische priesterschap is voorbij. We zijn geen priester door erfelijke afstamming. Iedereen die echt (2) gelooft is geroepen om priester te zijn. Iedereen die gelooft is daartoe heilig, toegewijd, apart gezet. Die priesters brengen geen offers meer bestaand uit dieren. Nee, ze brengen geestelijke offers. Wat zijn die geestelijke offers?

"Laten wij derhalve, omdat wij een onwankelbaar koninkrijk ontvangen, dankbaar zijn en hierdoor God vereren op een Hem welbehagelijke wijze met eerbied en ontzag" (3). "Laten wij dan door Hem Gode voortdurend een lofoffer brengen, namelijk de vrucht onder onze lippen, die Zijn naam belijden" (4). Vol dankbaarheid Gods lof zingen, dat is het offer dat we mogen brengen. En dat offer is heel belangrijk. Onze mond kan een grote vervuiler zijn (5). Jezus zegt toepasselijk dat niet wat onze mond ingaat (eten) ons verontreinigt, maar juist wat onze mond uitgaat (6). Jacobus zegt (7): "Met de tong loven wij de Heer en Vader en met haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis Gods geschapen zijn". Wat is onze keus? Gaan wij door als vleeselijke mensen (8) of worden wij dat nieuwe priesterschap dat God looft en prijst?

"Gij echter zijt een uitverkorten geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht" (9). We zijn uitgekozen om heilige priesters te zijn (10), vol van Gods koninklijke waardigheid om als offer te brengen: Gods grote daden te bezingen. Het zou geweldig zijn als dat van onze uitvoeringen op het podium zou afstralen. Als mensen door onze vertolking heen dat gigantische, stralende, koninklijke, dynamische, sprankelende, eeuwige, heilige priesterschap zien, vol van het licht van Jezus. Verloste mensen, verlichte mensen, nieuwe mensen (11). Ben jij daarbij?

Als je weet dat je verlost bent van je zonden, ben je zo'n priester (12) geworden, want het is Gods bedoeling dat we later, als Jezus terugkomt, Hem zullen dienen en lofzingen (13) met nieuwe liederen (14) en nieuwe muziek als priesters tot het einde der tijden (15): *"Zij zullen priesters van God en Christus zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen."*

DORST

Aan het slot van 's mensen geschiedenis staan daar twee steden tegenover elkaar. Twee steden, die staan voor twee werelden, twee tijdperken, twee vormen van denken. Het ene is Babylon, het andere het nieuwe Jeruzalem.

Babylon staat voor al het menselijk streven om tot een religieuze beleving te komen. Het is vol zoeken naar goden, men maakt van alles afgoden en voorwerpen van verering. Het is vol hoererij, vol gruwelen, vol vervolging van waarheid en echt geloof. Het verzamelt aardse schatten. Het is vol toverij, zinsbegoocheling, drugs. Het heeft heerschappij over deze wereld en alle mensen lopen het na. Het is ook de valse religie (1). Babylon staat voor 'verwarring'. Als de mens God niet zoekt en dient is er verwarring, strijd, onrecht. Zo is het geweest en zo zal het zijn. Toen de mensen na de zondvloed weer een kultuur gingen opbouwen, keerden ze God de rug toe. Ze gingen zichzelf realiseren. Ze maakten zich onafhankelijk van God. Dit de zonde, jezelf zoeken. Niet bidden en afhankelijk zijn van Gods zorg. Een toren bouwen (2), wetenschap. Hun zelfzucht werd hun val, God sprak zijn oordeel uit over het menselijk streven de hemel te bereiken zonder Hem. Alles werd verward, een kakofonie.

In het komende Babylon is er weer een kunstmatige eenheid, wel moet daartoe iedere moraal, al het geloof overboord. Men verstaat elkaar weer in de hebzucht. Ook dan komt God in actie aangezien er zonder ZIJN liefde geen eenheid bestaat..... Gods gramschap (3) is groot en God oordeelt Babylon. Alle stemmen zullen daar zwijgen *"En geen stem van citerspellers en zangers, van fluitspelers of bazuinblazers zal meer in u gehoord worden en niemand die enige kunst beoefent. . ."* (4). Grote vreugde geeft dat voor Gods kinderen (5) daar een einde gemaakt wordt aan een schijnvertoning, die alleen maar de mensheid verleidde en die de gelovigen vervolgde. Gods kinderen zingen in de hemel een machtig loflied over de val van Babylon (6).

Tegenover het dekadente Babylon, dat mensen alleen maar verwacht, staat het nieuwe Jeruzalem met een geheel andere glans. Jeruzalem betekent stad van vrede, de stad van God. De stad van priesters en Levieten (7). Talrijk zullen deze priesterlijke Levieten daar zijn (8), het zijn al Gods kinderen. Geen mens zal deze nieuwe stad bouwen, alle menselijke techniek en kunst schiet te kort. Deze stad komt uit de hemel, een fantastische feestelijke aanblik.

"En ik zag de heilige stad, een nieuw Jeruzalem, nederdalende uit de hemel, van God, getooid als een bruid, die voor haar man versierd is. En ik hoorde een luide stem van de troon zeggen: Zie, de

- (1)
Openb. 14:8
Openb. 17:4 - 6,18
Openb. 18:2-7
Openb. 18:11-24
(2)
Genesis 11:1-9

- (3)
Openb. 16:19
(4)
Openb. 18:22
(5)
Openb. 18:20
(6)
Openb. 19:1-5

- (7)
Jes. 66:21,22
(8)
Jeremia 33:21-22

NOTITIES

(9)

Openb. 21:2-5a

(10)

Openb. 21:6

tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen en zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal bij hen zijn, en Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw noch geklaag, noch moeite zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan. En Hij, die op de troon gezeten is, zeide: Zie, Ik maak alle dingen nieuw" (9). "Ik zal de dorstige geven uit de bron van het water des levens, om niet. Wie overwint zal deze dingen beerven" (10).

Als je dit zo leest, krijg je op een ongelooflijke wijze dorst naar dat water, een diep verlangen om te mogen zingen in dat nieuwe Jeruzalem, in die stad vol van Gods vrede.

(11)

Openb. 22:17

Het gaat niet zonder strijd. *"Wie overwint zal deze dingen beerven."* Overwinning over jezelf, je verwachtingen, hoop, idealen, karakter, eigenaardigheden, onvolkomenheden, vleselijk denken, zelfzucht, etc. etc. Het levende water, symbool van de Heilige Geest, zal die dorst lessen en Zijn Geest geeft die kracht om te overwinnen. *"En wie het hoort zegge: kom! En wie dorst heeft, kome en wie wil, neme het water des levens om niet"* (11). Heb je dorst gekregen?

POSTLUDIUM

Uiteindelijk zullen alle individuele muzikale interpretaties zich oplossen in één machtige harmonisatie voor de troon van God. Wat een feest vol majesteit en schoonheid. Het is zo typerend dat de Bijbel het begrip schoonheid en feest eruit licht. *"Uw ogen zullen de koning in zijn schoonheid en feest aanschouwen"* (Jes. 33:17). *"Daar echter is de Here heerlijk voor ons"* (Jes. 33:21). Dat is onze toekomst, onze lotsbestemming als feestvierders van Gods genade en barmhartigheid. "Join the party, join the parade". Wat we nu doen en hoe we handelen is er straks bepalend voor of we aan dat fantastische feest deel kunnen nemen of niet. Laten we alsjeblijft als die wijze meisjes zijn, die de olie van de Heilige Geest hadden, zodat hun licht niet doofde. Gods woord is dat licht voor ons pad.

Het is goed Gods spreken te overdenken. Heb je dit boek gelezen, begin dan weer vooraan en zoek alle genoemde teksten op. Lees ze in hun context. Mediteer erover. Zo zal onze motivatie veranderen naar Zijn beeld. We hebben het zo ontzettend nodig, dat onze muziek niet vanuit een menselijke motivatie, maar vanuit Gods Geest plaats vindt. De vragen waarom en waartoe zingen wij, moeten steeds opnieuw beantwoord worden. We moeten ons steeds bezinnen op onze instelling. Of onze muziek tot Gods eer is, wordt niet bepaald doordat wij a-ritmisch-op-hele-noten-a-capella zingen of gospel-rock. Het zit hem in onze instelling, ons hart.

Moge de dynamiek van het koninkrijk onze muziek vullen, zoals eertijds Gods aanwezigheid (de Shekinah) de tempel bij de inwijding. De geladenheid was zo groot dat de mensen ervan tegen de vlakke gingen. We kunnen alleen maar hartstochtelijk verlangen naar die manifestatie van de levende Heer.

Moge werkelijk in onze dagen in vervulling gaan de profetische beloften dat muziek de centrale rol zal spelen bij het ontketenen van de laatste opwekking, net zoals eertijds de Levieten voor het leger uitgingen en hun (lof)gezing de doorbraak creëerde.

LOFPRIJZING & AANBIDDING

Wil je heel expliciet je verder verdiepen wat de Bijbel zegt ten aanzien van Lofprijzing & Aanbidding, lees dan het vervolg op dit boek: *LOFPRIJZING & AANBIDDERS, ook van Leen La Rivière*. In dat boek ook een historische analyse, maar ook hoe naast muziek andere kunstvormen een rol kunnen spelen.

PRACTICUM - VOORWOORD

Een Levitische roeping heeft te maken met geestelijk, persoonlijke aspecten, en daarna met hele praktische zaken: leren, kwaliteit, oefening. Het zijn de 2 spoorrailsen, waar de trein op moet rijden.

In dit practicum de nodige wijze adviezen, gebaseerd op een 40 jarige muzikale ervaring.

*Zeer gedetailleerde praktische informatie kun je vinden in het boek: **DE KLEPEL VAN DE KLOK**. Dat boek is speciaal voor bands, koren, gospelgroepen, praiseteams en eventueel ook voor danscompany's. Boek ook onder regie van Leen La Rivière*

HOOFDSTUK 52

PRACTICUM

Na alle analyses, historische en profetische verkenningen en conclusies is het verstandig praktisch aan de slag te gaan. Dit hoofdstuk geeft die aanwijzingen en is een goede hulp om verder te komen. Deze praktische hulp heeft ook in deel 2 van deze serie gestaan.

1. Twee sporen beleid en de dwarsliggers.

Goede treinverbindingen worden bepaald door goede rails en perfecte bielzen die de rails op zijn plaats houden. En over deze rails rijdt de (gospel)trein naar zijn bestemming.

Balans

Het bovenstaande voorbeeld laat zien, dat alles in balans moet zijn. Beide rails moeten sterk zijn, de dwarsliggers moeten sterk zijn. En het geheel moet sterk blijven en vergt dus onderhoud. En zo blijft de balans behouden, komen er geen ontsporingen en kan de gospeltrein zijn doel bereiken.

In volgende paragrafen wil ik al die aspecten nader toelichten!

* linkerrails: artistieke kwaliteit

* rechterrails: geestelijke verdieping

* dwarsliggers: infrastructuur

2. Artistieke kwaliteit.

Dit hele boek heeft duidelijk laten zien, dat kwaliteit bijzonder gewaardeerd wordt door God. Kwaliteit brengt God eer: de lofprijzing komt tot zijn recht. Je hebt in dit boek kunnen lezen dat de Levieten die onder David en Salomo de lofoffers zongen en musiceerden volleerd waren. Dat ben je niet zomaar. Dat is het resultaat van oefening, scholing, tryouts en kritisch beoordelen. Betekent dit dat feitelijk alleen professio-

nals plaats mogen hebben in het koor, de band of de praise-groep? NEE! Wat ik aangeef is een principe, de motivatie om te leren en om geschoold te worden. En dat onderscheidt zo'n groep van de gemeente die (vals) zingt.

Hierover moeten dus duidelijke afspraken gemaakt worden.

- * Wekelijkse repetities op een vaste avond;
- * duidelijke begintijd en eindtijd voor die repetities;
- * vaststellen wie de leiding heeft;
- * iedereen kent het repertoire op tijd;
- * beginnen met welkom, openingsoverweging, gedachte, bijbelgedeelte of hoofdstuk uit dit boek en gebed;
- * zangoefeningen/inzingen;
- * ontspanningsoefeningen;
- * is er een band, dan moet de band gestemd hebben voor je begint;
- * gebruik je apparatuur, dan moet deze opgebouwd EN ingeregeld zijn voor je begint;
- * vaststellen wie de muzikale leiding heeft;
- * beginnen met een bekend lied om erin te komen;
- * dan aan een nieuw lied beginnen;
- * op tijd pauze;
- * afsluiten met slotgebed;
- * doordeweeks thuis verder oefenen.

n.b. Hoe je dit tot in detail voor kwaliteit kunt uitwerken staat beschreven in het boek: *de klepel van de klok* (uitgeverij Continental Sound/Christian Artists). Kwaliteit is het resultaat van oefenen, oefenen en nog eens oefenen, waarbij geestelijke verdieping en motivatie je aanzetten.

3. Geestelijke verdieping.

Hopelijk ben je gegrepen door de inhoud van dit boek en ga je aan de slag om de principes van dit boek in praktijk te bren-

gen. Dan is er een aantal afwegingen dat gemaakt moet worden.

* Ben je een bestaand (jongeren)koor, gospelgroep of praise-team, en wil je Bijbelse principes gaan toepassen, realiseer je dan, dat iets bestaands veranderen soms heel moeizaam is. Je kunt dan niet als een bulldozer door de porseleinkast denderen en daarmee veel verwoesten. Het principe om te hanteren vind je in één van de gelijkenissen van Jezus: "*plant zaadjes en heb geduld*". Het kost wellicht een heel seizoen voordat je resultaat ziet om daarna pas echt de principes uit dit boek te kunnen gaan toepassen. Een goede weg om iedere repetitie te beginnen is het gemeenschappelijke (voor)lezen van een hoofdstuk. Investeer dus ook in goede onderlinge relaties. Je kunt niet sneller gaan dan de langzaamste van je groep. Dat is het herderprincipe: het langzame lammetje bepaalt de snelheid van de kudde. Maar de kudde beweegt wel. Pas dus op voor de super-enthousiastelingen. Deze kunnen gaan drammen en voor je het weet, vertonen deze wat fundamentalistische trekjes. Dit soort mensen moet je tactvol, maar heel bewust afremmen. En als zo iemand geen respect kan opbrengen voor andere inzichten en belevingen, dan hoort zo iemand wellicht niet op je koor, groep of band thuis.

* Je gaat een koor, groep, band of praisegroep beginnen. In dat geval kun je van het eerste begin het geestelijke fundament goed leggen door gebruik te maken van dit boek. Maak van het begin af aan, ten aanzien van iedereen die mee gaat (wil) doen, duidelijk dat je dit boek als wegwijzer gaat gebruiken.

Er zijn evangelische groeperingen die helaas het treinstel uit zijn verband rukken. Het gaat ten slotte alleen nog maar om zeer 'geestelijk' (overgeestelijk?) te zijn. Als we maar in nieuwe tongen zingen, dan zal de Heilige Geest het helemaal gaan

doen. Niets is minder waar. De voorbeelden uit dit boek laten zien hoe de diepte van het geestelijke lofoffer blijkt uit de kwaliteit die we proberen te brengen. Maar heeft God dan niet gewerkt als een en ander niet perfect ging? Natuurlijk werkt God dan ook, Hij kan zelfs werken door het gebalk van Bileams ezel. Alleen mag je je niet achter dit argument verschuilen. Het is altijd Gods bedoeling geweest dat je iedere gave/begaafdheid/persoonlijke mogelijkheid zou ontwikkelen. (Dat wordt je helder uitgelegd in deel 1 van deze serie: Bijbelse principes van Creativiteit en Kunst.) Dit boek over lofprijzing moet je dus op weg helpen naar kwaliteit (oefening/beoefening) en geestelijke verdieping welke ook alleen maar kan ontstaan door oefening/beoefening.

Geestelijke verdieping ontstaat niet zomaar! Het vereist het nalezen van bijbelverzen in de bijbel. Dit boek vraagt om verder nadenken, doordenken, overdenken, afwegen, je eigen maken, keuzes maken, motivatie, meditatie en gebed. Ook dat kost dus tijd en het beste is om hier iedere dag wat tijd aan te besteden. Je leven en je muziek krijgt hierdoor veel meer diepte en daarmee overtuigingskracht, waardoor het publiek, de gemeente, bijzonder gezegend wordt.

Dwarsliggers.

De langstbestaande (sinds 1963) en omvangrijkste (jaarlijks ca. zeventig groepen op pad; meer dan vijftienhonderd tournees; meer dan vijftienduizend tourdeelnemers; meer dan tien miljoen bezoekers; meer dan 100 lp/CD- producties) muziekbediening is die van The Continentals. Er zijn Continental Kidsgroepen (8-12 jaar), Young Continentals (13-16 jaar), The Continentals (16-33 jaar) en Continentals Encores (25-55 jaar). Naast vele Engels-zingende groepen zijn er ook tours in de volgende talen: Nederlands, Frans, Duits, Spaans (Zuid-Amerika), Braziliaans-Portugees, Japans, Italiaans, Koreaans,

Slowaaks, Hongaars en Roemeens. Praktisch ieder land wordt 'bereisd'! Wat zijn de redenen van dit enorme succes? Wie The Continentals kent, weet dat ze gaan voor de kwaliteit, een uitgebreid repertoire, artistieke vernieuwing en geestelijke diepgang, gekoppeld aan een enorme motivatie. Maar er zijn meer groepen die dat hebben en toch verdwijnen die op zeker moment. Er moet dus nog een ingrediënt zijn. En dat is zo! En dat hebben de Continentals gemeenschappelijk met iedere andere succesvolle organisatie, koor, dans, company, theatergezelschap en ministry: er ligt een heel duidelijke gekwalificeerde bestuurs- en managementstructuur onder, die de infrastructuur schept en instandhoudt, zodat de rails op zijn plaats blijven en de trein zijn doel bereikt.

Er zijn zeer (over)geestelijke groepen die doodleuk in je gezicht zeggen dat zoiets allemaal onzin is en dat dit soort zaken het werk van de Heilige Geest in de weg staat... *"Management is fout."* Maar de Continentals hadden nooit zoveel mensen kunnen bereiken, voor miljoenen tot zegen kunnen zijn, als er niet goed bestuurd, gestuurd, geregeld, georganiseerd, gemanaged en gepromoot zou zijn! Heel aardse zaken! Daarom liggen de dwarsliggers in het grind en dragen de rails, zodat de rails op hun plaats blijven en er geen stenen op de rails komen. Voor al dat regelwerk is een bijbels mandaat:

- In het Nieuwe Testament vind je de gave van bestuur duidelijk vermeld tussen de apostolische gaven. *"En God heeft sommigen aangesteld in de gemeente... (bekwaamheid) om te helpen, om te besturen..."* (1 Cor. 12:28).
- In het vorige boek kon je lezen wat de Levieten (de lofzangers uit het Oude Testament) allemaal deden, als onderdeel van hun roeping: ze waren onder andere poortwachters en hielpen bij rechtspraak, transport, onderwijs en evenementen. Ze waren meesters in het organiseren, managen en rege-

len! Al hun activiteiten kwamen niet zomaar 'uit de lucht vallen'. Alles werd met doorzettingsvermogen en met inzet van een heel apparaat gepland. De koren en orkesten die zich in de tempel lieten horen, waren maar het topje van de ijsberg. God is een God van ordening. Juist chaos en onnodig improvisatiewerk belemmeren het werk van de Geest.

Goed organisatiewerk kost dus tijd, inzet en brengt ook wat kosten met zich mee. Hoe die hele infrastructuur eruitziet, kun je goed uitgewerkt vinden in het boek "*de klepel van de klok*"! Hieronder in het kort een aantal principes uit de ervaring van de Continentals en andere ministries en volledig benoemd in het boek "*de klepel van klok*".

* *Motivatie*

Er zijn diverse vormen van motivatie (zie hierover *deel 5 van deze serie: Bijbelse principes van leiderschap*).

- De meeste koor- en groepsleden hebben een motivatie voor één seizoen. Dus sleep mensen niet tegen hun zin mee. Begin ieder seizoen met een nieuwe intake (gesprek over waarom deelnemen aan een nieuw seizoen). Laat ongemotiveerden niet toe, ze kunnen de anderen heel makkelijk demotiveren. Ongemotiveerden zijn ongeleide projectielen, die veel schade aanrichten.
- Is er motivatie voor een bepaald doel of een bepaalde functie, let dan wel op dat men ook die kunde/deskundigheid heeft (of wil leren) zoals:
  - licht en geluid: laat ze niet zingen, maar 'techniek' doen;
  - logistiek: laat ze al het transport regelen; alleen op het podium als ze ook die 'gaven' hebben;
  - spreken: een goede toespraak of voordracht is heel wat waard. Maar er zijn heel wat sprekers die zo vals als een kraai zingen;
  - bestuur: besturen is een kunst. Dat is niet hetzelfde als

een dictaat opleggen. Bestuurstaken strekken zich uit over meerdere jaren. Een gemiddeld bestuurslid dient vier à vijf jaar. Hier heb je dus een langlopende motivatie voor nodig. En scholing voor bestuur werpt zijn vruchten af! Leer goed te besturen.

- Ook de lopende motivatie van groeps/koorleden kan dippen! Er bestaan activiteiten/technieken voor om motivatie op te krikken en teambuilding te bevorderen.

* *Levensduur*

Nu onze organisatie van Christian Artists/CNV Kunstenbond sinds 1969 bestaat en we zelf door vele fasen van ontwikkeling gelopen zijn, maar die fasen ook duidelijk bij leden gezien hebben, blijkt het volgende patroon te bestaan.

- Pionier(s) beginnen. Regelen alles top to bottom. Het zijn een soort generaals, die grote waarde hebben om iets uit de klei te trekken. Het zijn vaak (maar niet altijd) slechte democraten. Maar als na een paar jaar een en ander lekker loopt, lopen de meeste pioniers vast. De groep wil inspraak en de generaal wil het zelf allemaal blijven regelen: met als gevolg een crisis, beschadigde mensen en vaak het einde van een mooi initiatief. De generaal moet al in het derde jaar beginnen met de opbouw van een kader, bestuur, taken gaan delegeren en in het vierde jaar de macht overdragen. Het initiatief moet als verenigingsstructuur verder. Doe je dit niet en komt er geen crisis, dan stoppen veel eerstejaars in het vierde of vijfde jaar. Het kan nodig zijn van dirigent/artistiek leider te wisselen voor het vijfde jaar.
- Na de pioniersfase komt een democratiseringsfase, die ook een consolidatiefase is. Vaak (maar niet altijd) ontstaan nieuwe conflicten in het achtste, negende of tiende jaar. Tijdige bestuurswisselingen kunnen helpen of een wisseling van dirigent/artistiek leider kan noodzakelijk zijn.
- De volgende crisis kan zich voordoen rond het veertienn

de/vijftiende jaar. Actieplan zie 8/9/10 jaar.

- De volgende crisis kan zich voordoen rond het 19de jaar.
Actieplan: zie bij acht/negen/tien jaar.

De levensduur van een groep kan dus heel lang zijn. Maar neem je niet een aantal bestuurlijke voorzorgsmaatregelen, dan is de kans groot dat een mooi initiatief na een paar jaar ophoudt.

Daarnaast zijn er natuurlijk activiteiten met de maximale duur van dat ene project. Bijvoorbeeld drie maanden oefenen en dan een kerstmusical. Maar ook die kort lopende activiteiten moeten goed gestuurd, bestuurd, geregeld, gemanaged en gepromoot worden.

* *Bestuur*

Een bestuur bestuurt. Bestuursleden moeten allerlei externe en interne signalen opvangen en daar tijdig op reageren.

Aspecten om te besturen:

- Financiën. Dus sluitende begrotingen. Leden betalen een bijdrage. Inkomsten uit optredens, acties, subsidies en CD-verkoop. Van alle uitgaven zeven jaar de bonnen bewaren. Een goede administratie voeren. Een penningmeester hebben. Een kascommissie controleert alles voor het jaarverslag. Gaat er veel geld door het jaarbudget, laat dan een accountant een jaarverslag maken.
- Besluiten nemen EN uitvoeren. EN er achteraf controle op houden. Dat doe je om van iedere vergadering een verslag te maken (de notulen)
- Vergaderen.

Wat doet een bestuur tijdens de bestuursvergadering?

- de voorzitter opent;
- de notulen van de vorige vergadering worden vastgesteld (klopt dit verslag?);

- naar aanleiding van de notulen zijn er wellicht nog punten te bespreken;
- overige agendapunten:
- ingekomen stukken (bijvoorbeeld een klacht, post van je koepelorganisatie, brief van een kerk);
- beleidsdoelstellingen;
- projecten;
- repetities;
- financiën algemeen;
- public relations;
- ledenwerving;
- functionering van leden;
- overige punten:
  - vaststellen komende vergadering.
  - nog even herhalen wie wat doet en wanneer (deadlines).
  - rondvraag.
  - iemand sluit de vergadering.

Opmerking: de voorzitter leidt de vergadering; de secretaris schrijft het verslag en verstuurt dat later.

- Notulen moeten na drie dagen bij de bestuursleden thuis liggen, zodat iedereen weet wat hij/zij moet doen.
- De agenda van de komende vergadering wordt voorbereid door de voorzitter en de secretaris samen. Agenda (plus eventueel bijbehorende stukken) moeten zeven dagen van tevoren bij bestuursleden in de bus liggen.
- Geheimhouding. Wat tijdens een bestuursvergadering besproken wordt, is qua regelgeving gebonden aan geheimhouding. Doe je dat niet, dan zie je dat al heel snel zaken uit zijn verband worden gerukt en vreselijke roddelcircuits ontstaan die al vele groepen te gronde hebben gericht, dus wees gewaarschuwd.

* *Ledenvergadering*

Het is vrij normaal om in het voorjaar en in het najaar een algemene ledenvergadering (ALV) te houden. Ook die vergadering moet goed voorbereid worden:

- datum lang van te voren bekend maken;
- agenda en stukken moeten zeker zeven dagen van te voren bij de leden zijn;
- overige handelingen zie bij bestuur;
- let op, dat bij een ALV bij ieder agendapunt leden het woord krijgen. EN de meerderheid beslist. Dat is bindend!

* *Doelstellingen.*

Uiteraard heeft het koor, de groep of het gezelschap doelstellingen in het (verenigings)statuut. Maar die zijn vaak heel algemeen van aard. Het volgende kan helpen:

* Eén keer per vier of vijf jaar, bijvoorbeeld tijdens een weekendje op de hei, lange termijndoelstellingen formuleren. Waar wil je als groep over vijf of tien jaar zijn. Wat wil je bereiken en waarom. En dan voor de eerstvolgende vier à vijf jaar heel precies omschrijven HOE je ieder jaar een aantal activiteiten gaat doen om die vijfjarige doelstelling te halen. Die lange termijndoelstellingen omvatten een aantal aspecten, zoals:

- doelstelling voor kwaliteit;
- doelstelling voor bezinning/geestelijke diepgang;
- doelstelling ten aanzien van je kerk/kerken;
- doelstelling ten aanzien van het repertoire;
- doelstelling qua leden;
- doelstelling qua public relations;
- enzovoort.

Dan is het heel verstandig om aan het begin van een bestuursperiode van vier/vijf jaar met je bestuur een aantal bestuursdoelstellingen en persoonlijke doelstellingen te formuleren.

Aan het begin en aan het einde van ieder werkjaar hierop terugkomen: Hoe staan we/hoe sta ik ervoor, wat te doen

enzovoort. En als het mogelijk is, is het interessant om met ieder nieuw groepslid ook een aantal persoonlijke doelstellingen te formuleren en er ieder jaar even op terug te komen.

* *Promotie/P.R.*

De beste reclame is wie je bent, wat je doet en hoe je het doet. En dat geldt on stage en backstage. Daarnaast zijn er een aantal activiteiten dat bewust gepland en gedaan moet worden.

- INTERN

Informeer je leden tijdig en compleet. Anders zit je op een tijdbom. Een afkondiging tijdens een repetitie is niet genoeg.

Alles schriftelijk en zorg dat degenen die niet op een repetitie waren, alles zo snel mogelijk thuis krijgen.

- EXTERN

Voor je activiteiten tijdig media informeren en posters, artikelen, foto's en een website laten maken.

- Maak je onderdeel uit van een grotere organisatie, kerk, instelling of iets dergelijks, INFORMEER dan iedere maand over de voortgang en de gang van zaken. Vindt men een keer per maand veel, zorg dan toch zeker voor kwartaalrapportages. En heb een keer per jaar een gesprek met het college van ouderlingen en de voorganger. En spreek dan zeker je korte en lange termijndoelstellingen door.

NAWOORD

Ik wil graag nogmaals een antwoord geven op gerezen vragen over hoe het zit met "*ik werk in de wereld*". Ook muziek/kunst maken in 'de wereld' (dus niet in/voor de kerk) is net zo zeer een Levitische roeping. Alles doen 'als voor de Heer' is een gezond, eerlijk en waar uitgangspunt. Dus er is niets mis mee om in een seculiere rockband lekkere, vette rock te spelen of eigentijdse klassiekers in een filharmonisch orkest. Je Levitische attitude heeft dan sterk te maken met de volgende aspecten, die in dit boek besproken zijn:

- Kwaliteit leveren.
- Een goede motivatie hebben, je ook inzetten voor je groep en groepsleden (ook op het persoonlijke vlak).
- Een tweede mijl gaan.
- Ethisch eerlijk handelen, dus fair deals, je aan afspraken houden, goed zorgen voor materiaal en apparatuur, eerlijk en oprecht zijn en de waarheid spreken.
- Op tijd zijn, stiptheid.

Je getuigenis zit in je daden, niet in je woorden.

TOT SLOT

Moge de inhoud van dit boek een stimulans zijn voor:

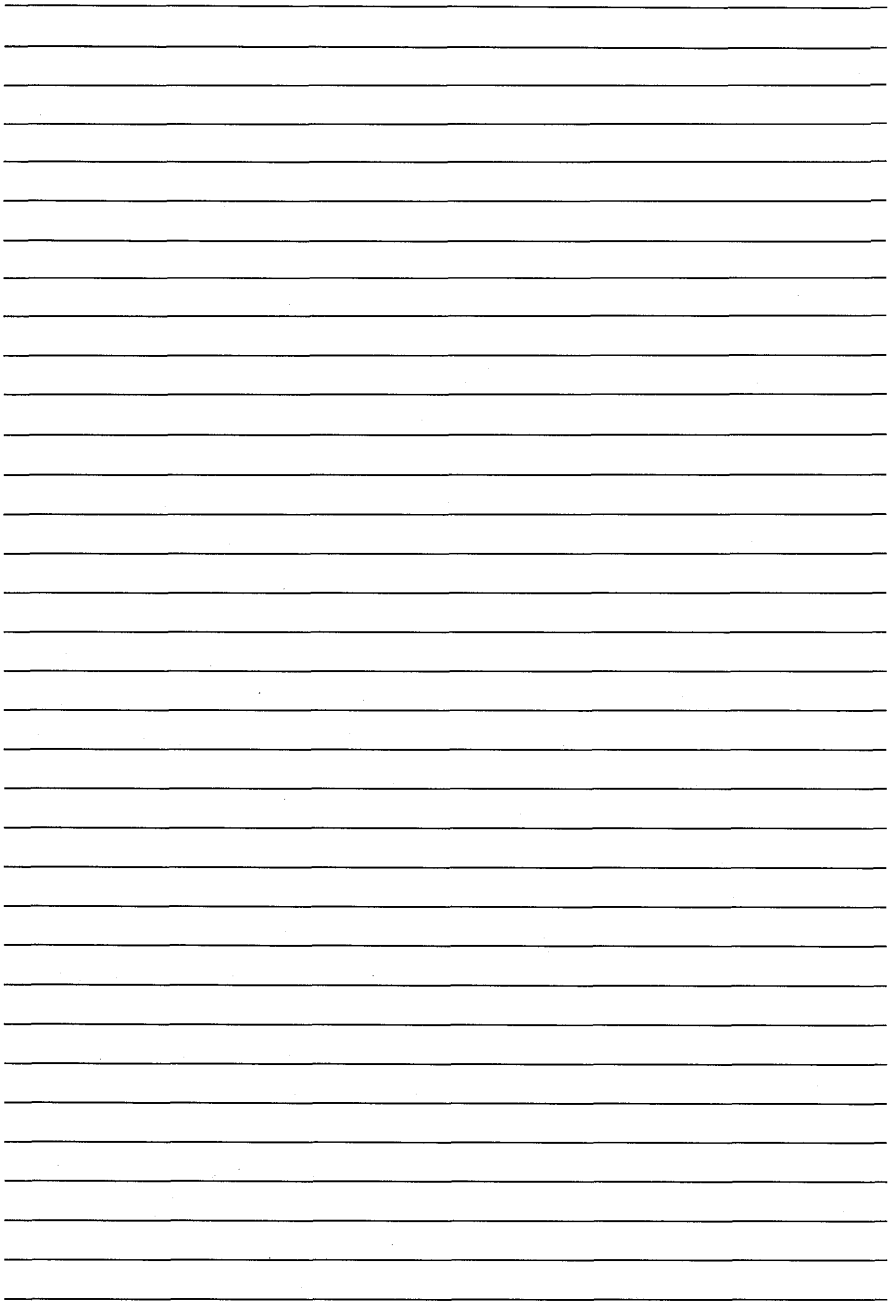
- * oorspronkelijkheid
- * kwaliteit
- * creativiteit

in alle vormen van lofprijzing en aanbidding.

Wil je reageren na het lezen EN het doen van dit boek? Graag!
Moge dit boek je tot zegen zijn in de dagelijkse praktijk.

Leen La Rivière

Dit is deel 2 van de serie Bijbelse Principes (Finale, Bijbelse visie op Muziek)

Deel 1 van de heet: Bijbelse principes voor creativiteit en kunst (geheel leverbaar)

Deel 3 van de serie heet: Lofprijzing & Aanbidders, Bijbelse principes voor lofprijzing en aanbidding (geheel leverbaar)

Wil je na het lezen reageren, dan kan dat naar:

Leen La Rivière,

CNV-Kunstenbond/Continental Art Centre,

Postbus 81065,,

3009 GB Rotterdam, Nederland.

E-mail: leen@continentalart.org

Ook kun je reageren om het volgende deel van deze serie te bestellen. (*Deel 4 van deze serie heet: Bijbelse principes voor de boodschap.*)

Vanuit het Continental Art Centre worden activiteiten georganiseerd om creativiteit en de kunsten te stimuleren. Er zijn onder andere studiedagen, conferenties, seminars, andere publicaties, jaarboeken, exposities en concerten.

- Er is een sectie beeldende kunsten.
- Er is een sectie muziek en media.
- Er is een sectie letteren.
- Er is een sectie dans- andere podiumkunsten.
- Er is het toonkunstenaarsregister (iedereen met vakdiploma's).

- Al deze secties zijn samen de CNV-Kunstenbond. die via een duidelijke structuur mensen helpt, adviseert, ondersteunt en stimuleert. Word dus lid.
- Dan is er het jaarlijkse Christian Artists Seminar, een internationale studieweek in juli/augustus voor professioneel werkende/studerende mensen.

Deze week brengt ALLE kunstdisciplines bijeen.

- Voor post-academische vorming/leven lang leren zijn er talloze modules van de nieuwe European Academy for Culture and the Arts.

Is men actief in de muziek, dan is het een perfecte leerschool om aan een project (twee tot vier weken) van *the Continentals* mee te doen. Dit leert vakmatig alle disciplines die nodig zijn om als koor, als leiding, technisch, muzikaal, instrumentaal, als band of praisegroep te functioneren. Continental groepen bestaan in de leeftijden: Continental Kids (8-12 jaar), Young Continentals (13-16 jaar), The Continentals (16-35 jaar) en Continental Encores (25-55 jaar).

Verdere informatie is te zien op: www.continentalart.org of schrijf naar:

Continental Art Centre, Postbus 81065, 3009 GB Rotterdam, Nederland, tel. 010-4568688; fax. 010-4559022

WEBSITES:

WWW.CNVKUNSTENBOND.NL

WWW.CHRISTIANARTISTS.ORG

WWW.CONTINENTALS.NL

WWW.CONTINENTALART.ORG

WWW.LA-RIVIERE.NL

CREATIVITEIT EN KUNST

Deel 1 van de serie: Bijbelse principes

God is de schepper en heeft ieder mens creatief gemaakt. Maar hoe kun je creatief zijn en creatief blijven. Dit boek legt de principes uit. En dat is geen theorie. Deze principes zijn al vele jaren in de praktijk getest, uitgevoerd. En het heeft de levens van vele mensen verrijkt. Dit boek stimuleert de kunsten, maar is ook van belang voor ouders, opvoeders, gemeenteleiding. Het is van groot belang voor iedereen, die echt zijn gaven en talenten wil ontwikkelen.

Dit opmerkelijke boek is al in 12 talen vertaald. Dat zegt toch wel iets.

ISBN 90-76959-21-8

Deel 1 van de serie: Bijbelse principes.